

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

PREGLED PEVSKEGA ZNANJA

Kranj — Vsakoletne pev-
ske revije, ki jih po posa-
meznih občinah organizira-
jo Zveze kulturnih organi-
zacija so imeniten pregled
pevskega znanja, veselja in
prizadevnosti. Konec
minulega tedna sta bi-
li pevski reviji v Kranju in v
Trzinu, v ostalih gorenjskih
občinah pa se bodo zvrsti-
le kasneje. Na sliki: mešani
pevski zbor Iskre Kranj pod
vodstvom Damjana Močni-
ka. — Foto: F. Perdan

Stran 5
Kultura se pač ne da

CELJE — MESTO INDUSTRIJE, TRGOVINE, OBRTI IN TURIZMA

Na 12. in 13. strani
predstavljamo Celje,
njegovo zgodovinsko
preteklost, etnološke
značilnosti, kulturne
spomenike, smučišča,
zdravilišča, kopališča
in bazene, industrijske
prodajalne, hotele in
restavracije, predvsem
pa gospodarstvo —
Cinkarno, Kovinotehno
in EMO.

Ratio kot razum

Četrtek pogovor o družbenih dejavnostih, na katerega je povabila gorenjska partija, je še najbolj spominjal na odblesk slovenskega cekaja dober teden prej. Bil je morda celo rahlo bolj konkreten, saj so gorenjski si-
sologi, izvršniki in izvajalci od podpredsednika slovenske vlade Borisa Frleca in njegovih ministrskih sodelavcev vendarle izvalili nekatere odgovore.
Zal pa se Gorenjci tudi to pot niso mogli povsem ogniti jamraštvu, kar je splošna značilnost za pogovore o družbenih dejavnostih. Pogreli so zlasti probleme v zdravstvu, kjer je bilo lani kar za 5,3 milijarde dinarjev izgube ali, drugače, zmanjkala sta dva mesečna priliva. Še slabše se obeta, ker se lanska izguba vleče v letošnjo porabo, in to ne le zdravstveno.
Letos bodo v gorenjskih družbenih dejavnostih morali preživeti z najmanj desetino manj denarja. Toliko približno cenijo »rezervo« do zakonsko obveznih programov. Strigli bi radi po navodilu iz republike, kar bi bilo

vsekakor najlažje in bi v občinah izzvalo najmanj zamere. Ponavljali so stare resnice o nujnih sistemskih spremembah, pravici pridelanja denarja med sisi, bolj poštenem in nadzorovanem sistemu solidarnosti, hkrati pa se krčevito oklepali misli, kako bi vendarle lahko ohranili sedanji obseg porabe.
Ratio je razum, racionalizacija razumsko uravnavanje, ne pa zategovanje pasu, kar smo doslej počeli, predvsem na račun izvajalcev. Z dviganjem rok zadnja tri leta sprejemamo pravico za pravico, nobena roka pa se še ni dvignila, da bi katero pravico sklatila.
Republiški izvršni svet bo konec tega meseca prinesel pred skupščino nekatere sistemske spremembe, ki bodo posegle zlasti v gospodarjenje z denarjem (enoten žiro račun za vse sise?) in organiziranost družbenih dejavnosti. V pravice ljudi vlada ne more in ne sme posegati. Za to so samoupravne interesne skupnosti, kjer pa je, resnici na ljubo, zdaj težje, bolj odgovorno samoupravljati kot v letih obilja.
H. Jelovčan

Osmošolci so na pragu prve pomembne odločitve v življenju, pred izbiro poklica. Na to, kam bodo oddali prijavnico, so po svoje vplivali tudi v srednjih šolah, kjer so v petek in soboto pripravili informativni dan. Podobno so s podrobnostmi seznanili kandidate za študij tudi v visokih šolah.
— Foto: F. Perdan

Igrali smo, peli, se pogovarjali... In podelili priznanja — Bilo je zares tako, kot smo si zamislili in tudi napovedali. V polni dvorani in skoraj tri ure dolgi prireditvi je bil v petek v Cerkljah Gorenjski glas s sodelavci in vsemi, ki so prireditvi podprli, resnično več kot časopis. Petja, igranja, pogovorov in tudi nagrad ni manjkalo. Podelili pa smo tudi priznanja za delo sedmim krajevnim skupnostim. Prav zaradi dosežkov in uspehov pa je prvi novinarski večer Gorenjskega glasa tokrat tudi bil v Cerkljah. Tako smo led na tem področju nalog, ki smo si jih zadali, da mora biti Gorenjski glas tudi več kot časopis, prebili. Še letos bomo s takšnimi podelitvami priznanj in večeri nadaljevali. O prireditvi v petek zvečer v Cerkljah pa več na 4. strani.
A. Ž.
Foto: F. Perdan

O trebušni stomi
Društvo onkoloških bolnikov prireja v petek, 18. marca, ob 9. uri, srečanje s strokovnim programom za bolnike s trebušno stomo. Program, ki ga pripravljajo v predavalnici stavbe C Onkološkega inštituta v Ljubljani, bo potekal pod šestimi naslovi: Trebušna črevesna stoma — zakaj, Deviacija urina z mokro stomo, da ali ne, Zdravstvena nega trebušne črevesne stome, Zdravstvena nega mokre stome, Predstavitev dela »kluba s stomo« iz Zagreba ter diskusija in društveni del. Vabljeni so vsi, ki jih zanima tovrstna problematika in vsi, ki bi se želeli vključiti v Društvo onkoloških bolnikov.
V. S.

V turizmu leto ekologije

Več za čisto okolje

Letošnje leto smo razglasili za leto ekologije v jugoslovanskem turizmu. Gotovo ne po naključju in brez potrebe, saj se tudi pri nas vedno bolj zavedamo, da moramo ohraniti in izboljšati okolje, ki je mnogih turističnih prospektih in reklamah še vedno naš glavni adut. Če katera sredozemska država, je Jugoslavija vrsto let slovela po najlepšem okolju, lepih hribih, jezerih, morju, marsikje še neokrnjeni naravi. Lastna industrija in ne nazadnje tudi turistični bum pa je naši deželi vzel nekaj tega slovesa. Kajti turizem je v tem primeru protislovna stvar. Po eni strani turisti hočejo urejeno in čisto okolje, po drugi strani pa ga mnogokrat prav na račun turizma uničujemo.
Zadnja leta, ko nam zmanjkuje denarja za nove investicije v turizmu, za hotele, nam mora postati bolj pomembno, kako bomo že zgrajene stavbe vzdrževali, kako bomo vzdrževali in opremljali avtokampe, kako bomo skrbeli za okolico in ne nazadnje (kar se tudi na Gorenjskem vedno glasneje opozarja) za naše reke, jezera in tudi morje. Zato se moramo vsi, ne le tisti, ki delajo v turizmu, letos (pa tudi naprej) potruditi za boljše delo pri urejanju okolja, pri skrbi za zdrav in čist prostor. Končno pa — turisti bodo odšli, mi bomo v tem prostoru ostali.
V. Stanovnik

Zbor blejskih komunistov

Svetovno prvenstvo bo tudi preskus enotnosti

Bled, 10. marca — Blejski zbor komunistov, ki se ga je med drugim udeležil tudi Vlado Klemenčič, član predsedstva centralnega komiteja ZKS in predsednik komiteja za pripravo svetovnega veslaškega prvenstva na Bledu prihodnje leto, je razpravjal predvsem o enem vprašanju — kako izrabiti svetovno prvenstvo za razvoj kraja in turizma, kako se dobro pripraviti na tekmovanje, kako ohraniti že pridobljeni sloves uspešnega organizatorja, in nenazadnje — kako ob svetovnem prvenstvu strniti sile v kraju.
Predsednik sveta ZK Bled Brane Grohar je glasno in jasno povedal: »Včasih se zdi, da so za Bled značilna razhajanja in forumsko delo, da ne znamo opredeliti resničnih, nam skupnih interesov. Krajevna samouprava v pravem pomenu besede nam ne deluje, ne znamo organizirati dobrega obveščanja krajanov itd., pa čeprav vemo, da se bomo le tako izognili pogosto kritiziranemu odločanju v ozkih neformalnih skupinah... Tudi člani ZK se radi v svojem okolju spreminijo v kritizerje in oportuniste.«
Izhodišče za razpravo je bilo dovolj izizzivalno in kritično, vendar pa prave vsebinske razprave, ki bi odgovorila na nekatera pomembnejša vprašanja blejskega vsakdana, ni bilo. Kaj to pomeni? Težko je verjeti, da bi tako pomembna naloga, kot je priprava in izvedba svetovnega prvenstva, sama od sebe postavila različne interese na skupni imenovalec in strnila sile. Bolj je verjetno to, kar je dejal Vasilij Koman, sekretar predsedstva občinskega komiteja ZKS Radovljica, da tudi komunisti ne kažejo prave volje do dela — za razvoj kraja in turizma. Blejska obvoznica je namreč tudi za komuniste grenka izkušnja — boljše rečeno: zgubljena bitka, odraz neenotnosti...
Tudi podatek, da se je zbor od šeststo vabljenih komunistov udeležilo le nekaj več kot sto, pove veliko — še bolj pa zaskrbljuje molčečnost in zatiskanje oči pred problemi, ki jih na Bledu ni malo.
C. Zaplotnik

Usodna hoja in smučanje v gorah

Bohinj, 13. marca — V soboto popoldne so v gorah umrli trije ljudje. Gorski reševalec 47-letni Johan Jerlich iz Zelezne Kaple v Avstriji je zdrsnil s turnimi smučmi sto metrov pod temenom Grintovca. Na robu prepadne stene se je ranjen zaustavil. Prijatelja, Ferdinand Kovachich in Villi Hingenfeld sta mu pomagala, izkušenejši Ferdinand je odsmučal v dolino po pomoč. Medtem pa je prišlo do tragedije. Ranjenemu Avstrijcu je ponovo zdrsnilo na ledenem pobočju, omahnil je čez Grintovčovo streho in se ubil. Gorski reševalci Kranja, Jezerskega in miličniki Preddvora so se v nedeljo zjutraj vrnili v dolino s šokiranim Villijem Hingenfeldom.
Tragedija je prizadela tudi skupino 52 belgijskih smučarjev. V petek so prišli v Bohinj, da na Voglu izvedejo prvenstvo za francosko govoreče področje Belgije. Močan veter je onemogočil sobotno tekmovanje. Trije mladi smučarji so, namesto po Žagarjevem grabnu odsmučali proti dolini zunaj urejenega smučišča. Bližnjica jih je pripeljala do kraja »Lopata«, kjer so zdrseli in po več kot 300 metrskem padcu obležali na plazu. Tam sta umrla 15-letni Fabian Guillaume in 14-letni Johan Taverna. Padec je preživel edinole 13-letni Raphael Point, ki so ga v nedeljo dopoldne podhlajenega s helikopterjem odpeljali v jesijsko bolnišnico, od tam pa v ljubljanski klinični center. V obeh akcijah so pomagali piloti Letalske enote milice z Brnika. Več o tem na 11. strani.
Besedilo in foto: Mirko Kunšič

**VAŠ BUTIK
TURISTIČNIH
USLUG**

**KOMPAS
LETALIŠČE
BRNIK**

TEL.: 22-347

ljubljanska banka
Temeljna ban'ra Gorenjske

MARKO JENŠTERLE
ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Glasnost malih narodov

Zadnji dnevi so na površje spet porinili enega od problemov, za katerega je sicer veljalo, da ga je marksizem - leninizem uspešno rešil, v resnici pa postaja vsak dan jasnejše, da ga je le zabrisal in potisnil v ozadje. Ta praksa je poznana, že dokaj stara, prenesla pa je več škode kot koristi. Beseda teče o vprašanju malih narodov, torej o nečem, kar je ob ustavnih spremembah še posebej zanimivo tudi za nas. Ker pa je nadnaslov te rubrike Zunanjepolitični komentar, bomo notranje zadeve Jugoslavije ob tem primeru (če je to sploh mogoče) pustili ob strani in se ustavili ob dveh podobnih primerih v svetu. Najprej so tu ponovne demonstracije na Tibetu, takoj za tem pa ljudska "perestrojka" (torej tista, ki ne prihaja z vrha) v Sovjetski zvezi.

Pri obeh primerih gre za nekaj skupnega. Nemiri se pojavljajo v srčini trdnjav socializma, torej družb, ki naj bi bile z gledno rešenimi temeljnimi družbenimi vprašanji, zgled ostalemu svetu. Praksa žal kaže drugače. Sredi milijonske Kitajske se dvigajo tibetanski protestniki, ki zahtevajo neodvisnost Tibeta, po poročilih, ki prihajajo iz tega dela sveta naj bi poleg enega mrtvega policista in spopadih umrlo tudi več civilistov (točnega števila niso sporočili), več sto ljudi pa je bilo ranjenih. Tudi v Sovjetski zvezi je tekla kri. Tako kot je za socializem navada, vesti o tem prihajajo z zamudo, pa smo šele sedaj izvedeli, da je v nemirih v Azarbejdžanu in Armeniji izgubilo življenje 31 ljudi. Za Kazahstanci, Moldavci, Tatarji in prebivalci pribalitiških dežel so se torej zdaj dvignili še Zakavkazci, oblast pa še vedno svetovno in domačo javnost prepričuje, da za tem množičnem gibanjem stojijo "huliganski elementi". Tudi Kitajska svoje protestnike obsoja zaradi "protirevolucionarnega in separatističnega" delovanja.

Ker se to prelivanje krvi ne zaustavi, človeku ne preostane drugega, kot da začne razmišljati v tisti smeri, ki naj bi odgovorila na vprašanje, zakaj je šele po toliko letih "idealnega socializma" prišla na dan prava resnica.

Nacionalnega vprašanja te družbe žal niso znale rešiti, oziroma so ga reševale na najbolj krut način - s prevlado velikega (v težnji, da bi bil tudi edini) naroda nad vsemi drugimi.

Zadnji dogodki nas torej lahko poučijo predvsem v tem, da se je treba tudi podobnim težnjam pri nas upreti z vso odločnostjo in odgovornostjo, kajti na dlani je, da zahteve po pojugoslovanjenju niso zanemarljive.

Peter Colnar:
POGLED ČEZ PLOT

Nekaj vmesnega

Nace Polajnar piše v Družini, da dokler bomo našo družbo sestavljali iz preverjenih socialističnih posameznikov ali pa jo propagirali kot družbo s skupno socialistično zavestjo, dotlej ne bomo mogli govoriti o notranjem naboju družbe. Pravi, da bi bilo prav, če bi sredstva javnega obveščanja ponudila vernikom prostor in čas, da bi povedali, kako sami vidijo sedanje družbeno dogajanje. Obravnavanje vernih kot nečesa, kar je vmes, ni za v pozabo niti za v ospredje.

Mladina pravi, da je sicer treba pozdraviti Marinčev odstop od kandidature, obenem pa zavrniti argumente, s katerimi utemeljuje svojo odločitev. Moti se, ko pravi, da je »pozornost usmerjena predvsem v preteklost«. Pozornost je usmerjena samo v to in takšno sedanost, ki je ni mogoče zaupati nikomur iz preteklosti. Zanjiva za vse - razen očitno zanj - je takšna sedanost.

Posvet OK SZDL Kranj

Čas popolnega nezaupanja

Ob dogovoru o organizacijskih nalogah kranjskih celic socialistične zveze so prisotni med drugim v soboto dopoldne prisluhnili tudi mislim Cirila Zlobca, podpredsednika RK SZDL Slovenije.

Ciril Zlobec je uvodoma predstavljal svojo širino, s katero se mora v današnjih časih srečevati SZDL in znotraj tega posebej izpostavil tudi nova družbena gibanja in nasploh del mladine, ki je po njegovih besedah skrajno radikalna v posameznih dejanjih.

Zlobec je menil, da je pri nas integracija vsekakor nujna, žal pa je vse prevečkrat ponujena na popolnoma neustrezen način in velikokrat tudi napačno razumljena. V tem kontekstu so bile omenjene tudi aktualne ustavne spremembe, ki so po Zlobčevih besedah ponujene v čisto neprimernem času. Za tovrstne akcije je namreč med ljudmi potrebna visoka stopnja konsenza, česar pa v trenutnih časih pri nas ni.

Beseda je nanesla tudi na dogodke, ki so nekateri označili kot napadi na JLA, pridobitve revolucije. »Mi smo postali pravi mojstri, kako se pogovarjamo o

obrobnih rečeh in kako svojo državno politiko gradimo na incidentih,« je rekel Zlobec in dodal: »Pravi delavski razred in kmetje se znotraj sistema težko identificirata, vse skupaj je bolj pisano za intelektualce, strokovnjake posameznih področij in profesionalne politike.«

Zavzel se je za jasno ločevanje politike od gospodarstva in v tej smeri tudi spregovoril o odgovornosti jugoslovskega predsedstva in ZIS-a.

V razpravi se je med drugim dotaknil tudi ocene nastopa Bučarjevega v evropskem parlamentu, kjer je menil, da je šel Bučar predaleč, in da njegova izjava ni korektna do trenutne jugoslovske situacije. Na vprašanje, če gre pri nas le za navidezno demokratizacijo, pa je Ciril Zlobec odgovoril, da je za politiko nujno, da gradi na odpiranju, da mora priti do pravega političnega pluralizma znotraj enopartijskega sistema.

V. Bešter

GORENJSKI GLAS

Ob 35 - letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Trziča

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tiska Ljudska pravica Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Stefan Zargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Zalar (gorenjski kraji in ljudje), Cveto Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Lea Mencinger (kultura), Darinka Sedej (razvedrilo, Jesenice), Helena Jelovec (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Danica Dolenc (za dom in družino), Jože Košnjek (notranja politika, šport), Vilma Stanovnik (mladina, gospodarstvo), Dušan Humer (šport), Stojan Saje (Trzič), Danica Zavri - Žebir (socialna politika), Vine Bešter (mladina, kultura), Igor Pokorn (oblikovanje), Franc Perdan in Gorazd Sinik (fotografija). Časopis je poltednik. Izhaja ob torkih in petkih.

Naročnine za 1. polletje 15.000 din.

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 - Tekoči račun pri SDK 51500 - 603 - 31999 - Telefoni: direktor in glavni urednik 28 - 463, novinarji in odgovorna urednica 21 - 860 in 21 - 835, ekonomska propaganda 23 - 987, računovodstvo, naročnine 28 - 463, mali oglasi 27 - 960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421 - 1/72.

uredništvo tel. 21860

Blejski komunisti so na četrtkovem zboru razpravljali predvsem o pripravah na svetovno veslaško prvenstvo

Vsi posegi bodo Bledu dolgoročno koristili

Bled, 10. marca - »Svetovno veslaško prvenstvo, ki bo na Bledu prihodnje leto, bo tudi priložnost za uveljavitev blejskega veslanja, veslaškega središča in Bleda kot turističnega kraja. Vse, kar smo do zdaj naredili ali zasnovali, je zastavljeno tako, da bo Bledu koristilo v času tekmovanja in tudi po končanem prvenstvu. Pri tem nismo izhajali iz meril povprečnosti. Bolje je, da kakšen načrt opustimo, kot na hitro ali na silo delamo nekaj, kar ne bo zagotavljalo kakovosti,« je na zboru blejskih komunistov dejal Vlado Klemenčič, predsednik organizacijskega komiteja in član predsedstva CK ZKS, in nato povedal, kaj je bilo v pripravah na to prvenstvo že narejenega in kaj še načrtujejo, kako bo z denarjem za uresničitev zastavljenih nalog.

Cestarji so že obnovili cesto med hotelom Toplice in Mlinem, Elektro Žirovnica je samo uredila daljnovod od Žirovnice do Bleda. Komite je s Tegratom že sklenil pogodbo o tem, da bo okrepil telefonske kable in s tem poskrbel za možnost dobrega televizijskega prenosa z Bleda; novi kabli pa bodo rešili tudi telefonske zagate v severnem delu kraja. Narejeni so že načrti za obnovo festivalne dvorane. Sedanja stavba bo ohranila zunanji izgled, sicer pa bodo spredaj zgradili novo dvorano, v kateri bo med prvenstvo novinarsko središče in kongres mednarodne veslaške zveze, po končanem tekmovanju pa jo bo blejski turizem uporabljal za kongrese, simpozije, seminarje in druge prireditve. Naložba bo po prvih izračunih stala 5 milijard dinarjev - 30 odstotkov denarja bo zagotovil komite, ostalo pa bodo posojila in prispevki HTP-ja, Integrala, Kompassa in drugih.

V Mali Zaki bodo gradbeno povezali ter obnovili oz. nadzidali vilo Planika in restavracijo, zgradili bodo manjšo telovadnico, ki bo v času prvenstva koristila veslaščem, kasneje pa jo bodo lahko oddajali športnim ekipam, ki prihajajo na Bled na priprave. Narejeni so že tudi načrti za veslaški dom, vendar je predvsem od denarja odvisno, ali ga bodo zgradili že pred prvenstvom ali ne. Razširili bodo tudi Župančičevo cesto, uredili parkirišča in zagotovili denar za priprave blejskih veslačev, za nakup čolnov in zdravniške opreme, ki bo po končanem prvenstvu ostala na Bledu - za športne in druge potrebe. Delavci Arboretuma iz Volčjega potoka bodo obnovili parke, sicer pa je Vlado Klemenčič dal pobudo, naj bi v kraju čimprej ustanovili hortikulturno društvo.

Z javne razprave o ustavnih spremembah v Škofji Loki

Zahteva po referendumu izvira iz nezaupanja

Škofja Loka, 10. marca - V Jugoslaviji bi se morali dogovoriti, kakšno družbo, kakšen socializem želimo za 21. stoletje. Če bi se lahko poenotili pri tem, potem bi bila tudi ustavna preobnova bistveno lažja, kot je, dejal Viktor Žakelj, podpredsednik republiške konference SZDL Slovenije, uvodničar na današnji javni razpravi o ustavnih spremembah.

Razprava o ustavnih spremembah je logična posledica sprememb, ki so nastale v družbi, v pogojih splošne družbene, socialne, ekonomske krize. Ne glede na različne poglede, kako globoko naj seže prenova, je Viktor Žakelj menil, da se moramo organizirati, izoblikovati ustavo, najti ustrezen model, ki bi republikam in pokrajinama pa tudi vsem ekonomskim subjektom zagotavljal večjo avtonomijo v procesu individualizacije kot nadgradnje socializacije,

hkrati pa kot unijo njihovih interesov dal močno, visoko profesionalno državo v smislu odpiranja v svet in visoke tehnologije.

Franc Benedik je vprašal, kako je s podaljšanjem javne razprave o ustavnih spremembah, ki naj bi trajala samo še aprila, in kako kaže s referendumom, s katerim naj bi po mnenju nekaterih sprejemali ponujene amandmaje. Viktor Žakelj se je strinjal, da bo strokovno poglobljenih predlogov k amandmajem (ki jih je za šestnajst ur hi-

Ob javni tribuni tržiških šolnikov

Kako jutri?

Trzič, 10. marca - Ko smo si ob koncu precej razvlečene, tako imenovane javne tribune zastavili vprašanje, ki ga je nosil večer, namreč - kako jutri, je bil na dlani samo en odgovor. Tako kot večeraj. Trziški šolniki so namreč po vrsti ugotavljali, da v današnjih časih ne morejo ničesar več storiti za racionalizacijo šolskega sistema v občini in da kakršno koli združevanje ne bi imelo nikakršnega smisla.

Občinska izobraževalna skupnost in Zavod za kulturo in izobraževanje v Trziču sta v četrtke zvečer organizirala javno tribuno, ki so ji dali naslov »Kako jutri?«. Katarina Lavševa, ki je vodila tribuno, na kateri naj bi se tržiški šolniki tudi javno izrekli o tem, kaj mislijo in pričakujejo od predlagane združitve treh tržiških osnovnih šol, je skušala pokazati nekatere ideje ob novem organiziranju vzgoje in izobraževanja, katere cilj je odpraviti pomanjkljivosti vzgojnoizobraževalnih konceptov. Angelca Kunstlova iz Republiškega komiteja za vzgojo in izobraževanje je povedala o tem, kaj o organiziranosti osnovnih šol pravi zakon o osnovni šoli in kakšne oblike dela osnovnih šol poznamo pri nas. Majda Malenškova ravnateljica Vzgojno izobraževalnega zavoda z Jesenic je tržiškim ravnateljem in učiteljem povedala marsikaj o jeseniškem šolskem sistemu, ki združuje šole, vrtece, delavsko univerzo in glasbeno šolo na Jesenicah. Govorili so tudi o združevanju šol v Velenju in tako imenovanem »črnomajlskem modelu«. Vsi pa so poudarjali, da mora biti glavni cilj združevanja boljše pedagoško delo.

Ko je kasneje v razpravi ravnatelj osnovne šole heroja Grajzerja Viktor Šub vprašal, naj mu strokovnjaki iz zavoda za šolstvo odgovorijo, če združevanje šol prinese res boljše pedagoško delo, pravzaprav niso znali odgovoriti, kot ni bilo pravega odgovora na vprašanje, če je združevanje v VIZ-e res cenejši način dela. Po podatkih raziskave, takšne združitve celo več stanejo, saj namesto, da bi zmanjševali tajniške in računovodske službe, navadno zaposlijo celo kakšnega delavca več.

Tudi tako imanovan elaborat o združitvi tržiških šol (ki so ga kasneje preimenovali v smernice) ni pokazal, da bi z združitvijo šol dosegli kakšen napredek ali da bi lahko kaj prihranili. Pavel Pazlar iz Grajzerjeve šole je zato poudaril, da je edina rešitev za šole in pogoj za boljši materialni položaj, rešitev gospodarstva v občini. Tudi pri notranjih odnosih med šolniki ne bi nič pridobili, saj bi se ob večjem številu formalnosti samoupravljanje še bolj oddaljevalo od posameznikov. Vse to pa bi, kar ne bi smeli zapisati nazadnje, zmanjšalo kvačito pedagoškega dela po šolah.

Ob vprašanjih, kdo si je ponovno izmislil združevanje šol v Trziču, ki je bilo že dvakrat neuspešno, in pobudah, naj se že končno izračuna v dinarjih, koliko bi se z združitvijo res prihranilo (ekonomski elaborat), so se tržiški šolniki po treh urah razšli. Kot je bilo videti, prepričani, da je v šolah veliko pomembnejšega dela, kot obremenjevanje učiteljev (in učencev) o tem, kako prihraniti denar, ki ga jim komaj zadošča za plače, kaj šele za nove učne pripomočke, kredo in celo papir...

V. Stanovnik

Zdravko Silič: »Ko smo zvedeli, da bo na Bledu svetovno veslaško prvenstvo, smo dobili upanje, da bo do takrat obnovljen tudi dom TVD Partizana. Žal ne bo. Mislim, da bi Bled bolj potreboval sodobno telovadnico kot festivalno dvorano.«

Janez Konec: »Veliko stavb nam propada. Dosedanje izkušnje so pokazale, da z grožnjo ni mogoče veliko narediti. Njihove lastnike pa bomo na nek način morali prisiliti, da jih bodo uredili ali oddali tistim, ki bi bili pripravljeni investirati.«

Ludvik Kerčmar: »V hotelu Park smo v zadnjih dveh letih reševali stanovanjske probleme naših delavcev, nadzidali smo hotel in pridobili 62 ležišč in 100 sedežev, zdaj obnavljamo kavarno... Če bo Mikuličev vijak za izvoznike kmalu popustil, bomo še veliko naredili.«

Iva Poličar: »Cesta od Toplic do Mlinega je narejena slabo. Ko se pelješ po njej, imaš občutek, kot bi se vozil po stopnicah.«

Mirko Rimahazi: »Ne vem, kje bomo dobili denar za svetovno prvenstvo. Turistično gospodarstvo je skoraj brez akumulacije.«

»Komite bo poskušal priti do denarja na podoben način, kot so organizatorji univerziade v Zagrebu, vendar pa polemike o namenski rabi denarja precej otežujejo dogovorjanje,« je dejal predsednik in se ob blejski prireditvi zavzel za javnost dela. »Racunamo tudi na podporo jugoslovske zveze telesnokulturnih organizacij in slovenskega združenega dela, nekaj pa bomo iztržili tudi iz propagandnih akcij, čeprav se hkrati tudi dobro zavedamo, da je Bled za reklamiranje zelo občutljiv.«

Borut Rus, predsednik skupščine krajevne skupnosti Bled, je dejal, da bodo morali precej obsežen program urejanja kraja skriti, ker za vse naloge ni denarja. Uredili bodo Prešernov obelisk in okolico blejskega gradu, obnovili bodo Firstove svetilke in klopi, namestili košare za odpadke in zagotovili nekaj denarja za javno razsvetljavo od Toplice do Mlina.

Andrej Golčman, predsednik komiteja za urejanje prostora in varstvo okolja SO Radovljica, je poudaril, da je osrednji problem dostop do Bleda. Za zdaj razmišljajo o dveh možnostih - ali obnoviti obstoječo cesto ali zgraditi novo vpadnico (kot del bodoče obvoznice). Med hoteloma Lovec in Toplice že »raste« turistično-trgovski center, sicer pa načrtujejo do svetovnega prvenstva še obnovo Ljubljanske in Zupančičeve ceste, ureditev parkirišč pri Vezeninah in festivalni dvorani, postavitev javne razsvetljave v Veliki in Mali Zaki, ureditev pročelij zanemarnjenih stavb... Lastnikom, ki tega ne bodo zmogli sami, bodo skušali pomagati z nekoliko ugodnejšimi posojili.

C. Zaplotnik

na področju tehnologije, ekonomike kot tudi politike, kulture

Bolj kot svoboda odločanja poudarjena svoboda govora. Poudarjal je, da društvo slovenskih sateljev napada temeljne naloge sistema z zahtevami po ločevanju partije od države, depolitizaciji JLA in nekaterim drugim, da hoče kontrarevolucijo.

Franc Braniselj je sprva razmišljal, naj bi s spremembo ustave sprostil ovire za večjo učinkovitost gospodarjenja, zdaj pa vprašuje, da je prenova segla zelo na široko tudi na druga področja.

»Ni bil, da so problem v Jugoslaviji izjemne izgube, ne pa izjemni dohodek, bolj učinkovita politika, kmetje zasebniki. Zdi se, da so spremembe ustave naperjene prav proti večji učinkovitosti gospodarstva. Solidarnost bi morala vseh področjih morala zamenjati vzajemnost, pomoč za nerazvite pa bi morala biti izključno krepitev gospodarstva in ne boljše družbeni standard.«

Viktor Žakelj se je strinjal, da bi se v Jugoslaviji morali več pogovarjati o ekonomiji. Ne naznanje bi se na tem področju veljalo lažje poenotiti kot ob vprašanju političnega sistema in odnosov federaciji. Res pa je, da se ekonomije ne da obravnavati povsem ločeno, samostojno, ne da bi tvegali »come back.«

H. Jelovec

Konferenca odpovedana

Mladi iz radovljiške občine so se na zadnji seji predsedstva OK ZSMS odločili, da premik že napovedane programsko-volilne seje konference. Kot vzrok navajajo preskrben odziv temeljnih mladinskih sredin do osrednje ka mladinske kandidatne liste za novo vodstvo OK ZSMS, zaradi česar niso mogli preoblikovati osnutka predlog.

Tako se bodo konec tedna na posvetu sestali predsedniki in sekretarji osnovnih mladinskih organizacij, kjer bodo predvsem skušali razrešiti nastali problem v zvezi s prestavljenimi občinske konference ZSMS Radovljica.

V. Bešter

SLIKOPLESKARSTVO
Kočnik Stane
Pot na Jošta 8
64000 KRANJ

zaposli

KVALIFICIRANEGA
SLIKOPLESKARJA

Pogoji: končana poklicna pleškarska šola, najmanj 3 leta delovnih izkušenj na področju slikopleskarstva, poskusna doba 3 mesece.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v roku 8 dni.

Poslovni uspeh gorenjskega gospodarstva drsi navzdol

Izgube skorajda ujele akumulacijo

Kranj, 10. marca — Izvršni odbor in skupščina Medobčinske gospodarske zbornice za Gorenjsko sta obravnavala gospodarska gibanja na Gorenjskem v lanskem letu, pri čemer so ponovno zahtevali spremembo devizne zakonodaje in opozorili na kritično majhen uvoz opreme. Ker je gorenjsko gospodarstvo lani poslovalo manj uspešno kot leto poprej, mu ostaja za vlaganja tudi vse manj denarja, izgube so skorajda ujele akumulacijo, saj so znašale 41 milijard dinarjev, za akumulacijo pa so iz čistega dohodka namenili 58 milijard dinarjev.

Tako dolgega, neprekinjenega padanja industrijske proizvodnje ne pomnimo

Obseg industrijske proizvodnje vztrajno pada že od lanskega marca, torej skoraj leto dni, o razlogih smo v zadnjem času že večkrat pisali, zato jih ne kaže ponavljati. Ponovimo besede Boleana Urlepa, predsednika Medobčinske gospodarske zbornice za Gorenjsko, ki je dejal, da tako dolgega neprekinjenega padanja obsega industrijske proizvodnje na Gorenjskem ne pomnimo, negativna gibanja pa se letos nadaljujejo. Konec lanskega leta je bil obseg industrijske proizvodnje 6,8 odstotkov manjši kot leto poprej, načrtovana pa je bila 2,6 odstotna rast, razlika je torej skoraj 10 odstotna. Januarja letos je bila 9,2 odstotka manjša kot januarja lani, pri tem pa je treba vedeti, da je bila že januarja lani 3 odstotke manjša v primerjavi z januarjem 1986.

Padec industrijske proizvodnje je bil lani izrazit predvsem v kranjski občini, zlasti v Iskri, saj je proizvodnja električnih strojev in aparatov lani upadla kar za 37,5 odstotkov.

Vztrajno pada tudi produktivnost

Na sejah so posebej opozorili na vztrajno padanje produktivnosti, kar je seveda povezano s padanjem obsega proizvodnje, kajti zaradi ekonomske krize in neprimernih ukrepov tekoče gospodarske politike, proizvodnja ponekod tudi zavestno zmanjšujejo, število zaposlenih pa seveda ostaja bolj ali manj enako. Zategadelj je težko reči, da 7 odstotnemu padcu produktivnosti

botruje manjša pridnost gorenjskih delavcev, ta odstotek skriva presežke, ki postajajo vse bolj pereč problem gorenjskega gospodarstva.

Izvoz, ki je do leta 1985 strmo naraščal, v zadnjih treh letih stagnira

Posledice nove devizne zakonodaje so torej na dlani, gorenjsko gospodarstvo, ki je izrazito izvozno naravnano, jih občuti toliko bolj.

Gorenjsko gospodarstvo ima v primerjavi z drugimi slovenskimi regijami 30 odstotkov večji izvoz, v jugoslovanskem konvertibilnem izvozu pa ima 3,2 odstotni delež, zategadelj je razumljivo, da gorenjski gospodarstveniki vztrajno ponavljajo zahtevo po spremembi devizne zakonodaje, ponovili so jih tudi tokrat.

Za lansko zunanjetrgovinsko menjavo gorenjskega gospodarstva je značilen predvsem razpolavljen klirinški izvoz in visok padec konvertibilnega uvoza. Na kar 42,8 odstotni padec klirinškega izvoza je vplival predvsem bistveno slabši izvoz kranjske Telematike, saj je bil le 32 odstoten in obutvene industrije, ki je bil 51 odstoten, ta dva imata namreč kar polovični delež gorenjskega klirinškega izvoza.

Delež konvertibilnega izvoza je zato seveda porasel kar na 76 odstotkov, zaradi 30 odstotkov manjšega konvertibilnega uvoza pa je imelo gorenjsko gospodarstvo prvič suficit in konvertibilni blagovni menjavi, znašal je 41 milijonov dolarjev. Seveda je to rezultat omejevanja uvoza, ne pa izjemnih izvoznih rezultatov.

Vse več je kooperacijskih izvoznih poslov

Neprimerni devizni zakonodaji se tudi gorenjsko gospodarstvo vse bolj izogiba s kooperacijskimi izvoznimi posli, sejamskimi kompenzacijami in podobnimi oblikami zgolj pretoka blaga, ne pa tudi deviz, oziroma s poslovanjem po kontokorentu. Dosegajo že kar polovični delež, v Sloveniji pa je lani njihovo število takšnih poraslo za 60 odstotkov.

Vse večje število takšnih poslov seveda načinja kopico vprašanj, predvsem pa narašča bojazen, da bo prišlo do restrikcij, če bodo prekoračile razumno mejo.

Pičel uvoz opreme

V uvozu je imela lani oprema le 6 odstotni delež, pri čemer moramo seveda vedeti, da je bil celotni uvoz bistveno nižji in je torej ta delež sorazmerno bolj pičel. V denarju to pomeni, da je gorenjsko gospodarstvo lani uvozilo le za 14 milijonov dolarjev opreme. To pa je seveda znesek, ki bi komajda zadoščal za prenošo ene tovarne.

Če primerjamo izgubo in akumulacijo so rezultati porazni

Zaradi spremembe obračunskega sistema lanskega poslovnega rezultata, gorenjskega gospodarstva analitično seveda ne moremo obravnavati, lahko pa rečemo, da je poslovalo manj uspešno, saj so se stroški bolj povečali kot iztržek od prodanih izdelkov in storitev in zaslužek je bil zato seveda manjši, kar se je seveda poznalo pri plačah, manj denarja pa je ostalo tudi za sklade.

Celotni prihodek je porasel za 95 odstotkov, čisti dohodek le za 77 odstotkov, čisti osebni dohodek pa 114 odstotkov, zato je seveda za sklade ostalo manj. Zaskrblijoč je zlasti podatek, kako malo denarja je gospodarstvu ostalo za nova vlaganja, saj se je delež akumulacije v dohodku glede na lansko leto zmanjšal kar za tretjino in padel pod 10 odstotkov.

Kako porazen je bil lani poslovni rezultat pove tudi primerjava izgub in akumulacije. Izgube so znašale 41 milijard dinarjev, za akumulacijo pa je bilo namenjenih 58 milijard dinarjev.

Izguba je številčno kar petnajstkrat večja

Največji gorenjski izgubarji so jeseniška Zelezarna s 19 milijardami dinarjev, kranjska Telematika s 17 milijardami dinarjev, kranjska Kibernetika s 2,3 milijardami dinarjev, v gorenjskem delu elektroindustrije pa je znašala 600 milijonov dinarjev, drugod je bila manjša. Čeprav je številke zaradi visoke inflacije težko primerjati, je vendarle zgovorna primerjava, da so bile lani izgube gorenjskega gospodarstva petnajstkrat večje kot leto poprej.

Izgube so v glavnem že pokrili, predvsem s tako imenovanimi revalorizacijskimi prihodki, ne pokrije le za 118 milijonov dinarjev izgube in Alpetourovih hotelih v Bohinju.

Obremenitve vse večje

Vzrokov za slabe poslovne rezultate je seveda več, vsi pa so povezani z ekonomsko krizo in interventnimi ukrepi tekoče ekonomske politike. Vztrajno pada obseg industrijske proizvodnje, produktivnost se vztrajno zmanjšuje, val nelikvidnosti ni obšel Gorenjske in lani je gorenjsko gospodarstvo za obresti odštelo 43 milijard dinarjev, skoraj petkrat več kot leto poprej.

Vztrajno se povečujejo tudi obremenitve dohodka, delež ustvarjenega dohodka, s katerim gospodarstvo lahko razpolaga se je lani od 60 zmanjšal na 53 odstotkov. Porasle so obveznosti za skupno in splošno porabo, med drugim tudi za nerazvite, saj je moralo gorenjsko gospodarstvo lani za nerazvite dati 20 milijard dinarjev, kar je štirikrat toliko kot leto poprej, še drugače povedano, ta znesek predstavlja skoraj tretjino akumulacije.

M. Volčjak

Se spleča še kaj reči

Poslovni rezultati gorenjskega gospodarstva v lanskem letu so porazni, dodatne obremenitve tik pred koncem leta in spremembe obračunskega sistema, so kot vse kaže, pobrale še zadnjo voljo po razpravljanju. Se spleča še kaj reči, se sprašuje gospodarstveniki, saj tako ali tako drsimo v vse bolj sivo povprečje.

Obseg industrijske proizvodnje vztrajno pada že od lanskega marca, produktivnost pada, suficit v zunanjetrgovinski menjavi je posledica bistveno manjšega uvoza in ne večjih izvoznih rezultatov, v banki se spet kopičijo zadržani nalogi, gorenjsko gospodarstvo pa se s poslovanjem po kontokorentu skuša izogniti primežu devizne zakonodaje, uvoz opreme je kritično majhen, sicer izgube vse bolj love akumulacijo. Skratka svetle točke ni več. Vnemo gospodarstvenikov, da bi še kaj rekli, pa so, kot vse kaže, dotolikle dodatne obremenitve tik pred koncem leta, dobre gospodarske organizacije pa tudi spremembe obračunskega sistema, pisane na kožo tistih, ki imajo majhen delež lastnih sredstev in spet se je torej splečalo imeti kopico kreditov.

V tem gospodarskem somraku skorajda pogrebno zvone predlogi, naj bi veljavnost devizne zakonodaje podaljšali do polletja, ter ocene, da bo težko sprostiti cene, kakor je bilo obljubljeno ob sprejemanju interventnih zakonov. Zategadelj ni čudno, da nekateri načenjajo vprašanja, ki imajo že kar filozofski prizvok, kakor je denimo tale: je tržno gospodarstvo pri nas cilj, ki naj bi ga nekoč dosegli ali pa sredstvo, da bomo bolje živeli?

Resnica pa je na koncu koncev tako kot vselej zelo preprosta, slikovito jo je na nedavnem sestanku povedal direktor radovljiške Almir Miro Rozman, ki je dejal, država hoče, da bi več delali in slabše živeli, ljudje pa, da bi manj delali in boljše živeli. V tem konfliktu, ki poraja vse druge, pa ljudje vse pogosteje po hitrem postopku zahtevajo plače. V kaj se bo ta konflikt sprevrgel, pa je seveda zelo, zelo težko napovedati.

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Za večjo čistočo

Še en izum beležijo v zadnjem času naši znanstveniki. Tovarna posebnih vozil strojne industrije Niš bo kmalu začela izdelovati majhne stroje za čiščenje pločnikov, ki so jih razvili v njihovem razvojnem inštitutu Edvard Kardelj. Pri proizvodnji bodo sodelovali s krajujevskega Zavoda in tovarno motokultivatorjev v Knjaževcu. Pravijo, da stroj ne bo prispeval le k večji čistoči mest, pač pa tudi znižal stroške komunalnih organizacij, saj bo nadomestil deset čistilcev. Upajmo, da zato ne bo več brezposelnih, ki bodo potem brez dela posedali po ulicah.

V. S.

ZELO UGODNO — ZELO UGODNO

kovinotehna

Blagovnica FUŽINAR Jesenice

RADIATORJI JUGOTERM

na obročno odplačevanje

NEMOGOČE JE MOGOČE

V DELOVNI HALJI

Silva Vrhovnik

Ženske v tkalnici so heroji

Tržič, 11. marca — Kdor je kdaj delal ali pa le hodil po tekstilnih tovarnah, se je lahko čudil, kako ženske, mlade in starejše, zdržijo ob ropotu, vlagi, smradu, vse dan na nogah. Tiste delavke, ki v takšnih tovarnah delajo pa o tem malo razmišljajo. So pa tudi časi, ko glasno protestirajo. In tako so povzdignile glas tudi ob govorenju in predlogih za podaljšanje delovne dobe.

Silva Vrhovnik je že štirinadeset let zaposlena v tržiški Bombažni predilnici in tkalnici. Delala je v predilnici, nekaj časa je negovala bolnike na domu, sedaj pa dela v oddelku konfekcije, kjer je majstrica pomočnica. V dolgih letih dela v tekstilni tovarni dobro pozna življenje tekstila, dobro pozna delo žensk, ki delajo v tovarni v treh izmenah, doma pa imajo družine. Zgarane in utrujene, večino z okvarami hrbtnice in žilavimi nogami težko pričakujejo upokojevitve.

« Tekstilne delavke, ki smo se pred leti borile za beneficirano delovno dobo, sedaj protestiramo, da bi nam ženskam dobo celo podaljšali. Saj nimamo nič proti, naj delajo tiste, ki želijo, tiste ženske, ki so po petinidesetih letih še dosti spočite, me pa ne moremo. Ženske v naši tovarni, posebno tiste, ki delajo v tkalnici so žive mučenice. Delati je treba na normo, v treh izmenah, za vse to pa jih ne čaka kaj prida plačila. Sama zaslužim, leto pred upokojitvijo, okrog trideset starih milijonov, marsikatera od njih tudi toliko ali še manj. Zase vem, da rada prihajam na delo, tudi marsikatera od delavk v tkalnici in predilnici, čeprav so plače slabe, čeprav imamo skoraj vse težave z zdravjem. Navezane smo na tovarno, v njej so delali že naši starši, v njej delajo naši prijatelji, od marsikatero družine so vsi zaposleni v njej. Tovarna nam daje kruh, zato, čeprav mislim, da smo sedaj čisto na tleh, upam, da se bodo stvari spremenile, da bodo tudi za našo tovarno prišli boljši časi, » pravi Silva Vrhovnik.

« Mislim, da je hudo, ko je prišlo tako daleč, da bi morali stari delati, za mlade pa ni zaposlitve. Kam bodo šli mladi? Me smo utrujene in vem, da ne moremo več dati toliko od sebe. Ko sem šla pred petnajstim letom v službo, mi je mama dejala: » Silva, glej da boš pridna. « Kljub temu, da nam je vsega manjkalo, da smo trdo delali, takrat še malic ni bilo. Sedaj pa bi radi, da bi se delale. Če samo pomislim na ženske v tkalnici, na herojinje, ki vse utrujene in bolne čakajo na upokojevitve, mi je hudo. »

V. Stanovnik

ureja MARIJA VOLČJAK

Ne le smučiči, tudi plovila

Elan splavil novo družinsko jadralnico

Portorož, 11. marca — Begunjski Elan uspešno uresničuje pred petimi leti začrtani Novi navtični program. V petek je v portoroški marini splavil novo družinsko jadralnico E-33, ki je v bistvu nekoliko podaljšana in izboljšana izvedba jadralnice E-31. Že čez tri mesece pa bo predstavil še eno novost — 10,5 metra dolgo jahto P 35 — Power.

Elan se je z jadralnico E-33 (izdeloval jo je tri leta in pol) uvrstil med velike svetovne proizvajalce plovil. Serijo je končal pri 333. izdelku, še posebej uspešna pa je bila 86. po vrsti, regatna jadralnica E-31, imenovana Gringo, ki je pred tremi leti na Svedskem zmagala na svetovnem prvenstvu serijskih tričetrtinskih jadralnic. Uspeh je veliko prispeval k dobri prodaji in k temu, da je E-31 postala najbolj priljubljena družinska jadralnica na Jadranu in steber flote v naših izposojevalnicah.

Na osnovi predlogov lastnikov jadralnic E-31 v petnajstih državah sveta, nasvetov iz izposojevalnic ob morju in potrebi trga so v Elanu razvili novo družinsko jadralnico E-33, ki je od svoje predhodnice za 60 centimetrov daljša, sicer pa je dopolnjena in precej izboljšana. Najbolj vidne in uporabne spremembe so: kopalna ploščad z integriranimi stopnicami, višja stojna višina (jadralalec, ki je visok 185 centimetrov, lahko stoji zraven sredi salona), več prostora nad posteljo v zadnji kabini, dve dodatni omari nad kuhinjo in predal za učvrstitev steklenic pod mizo...Nova

Kranj, 14. marca — Alpetourov servis v Kranju so pred kratkim prebrskali z napisnimi tablam, ki že od daleč opozarjajo, da posej servis v garancijskem roku svoja vozila lahko vozijo tudi lastniki Renault — IMV vozil. Mnogi bodo torej imeli servis bolj pri roki, saj so doslej Gorenjci imeli na voljo le servis na Bledu in v Cerkljah. Pogodbe pa je servis sklenil tudi za servisiranje IMV vozil, ki jih kupec organizacije združenega dela.

Foto: F. Perdan

kobilica jadralnice je najsodobnejše oblike in daje ob enaki teži za petnajst odstotkov večjo stabilnost, jadralnica pa je tudi boljje vodljiva in odpornejša za udarce, če bi morebiti nasedla.

Še nekaj tehniških podatkov: dolga je 10,35 metra, široka 3,30, težka (prazna) 3,3 tone, ima motor 15 do 20 KM, rezervoar za 200 litrov vode in za 70 litrov nafte ter jadro z 22 kvadratnimi metri površine. Cene so različne, od 31 do 72 milijonov dinarjev (brez prometnega davka), in so odvisne od opremljenosti.

C. Z.

V škofjeloškem LTH bodo imeli le dva tozda

Izmed devetih je bil le eden proti

Škofja Loka, marec — V škofjeloškem LTH so 1. marca izvedli referendum o organizacijski prenovi delovne organizacije, večina delavcev se je izrekla o preoblikovanju devetih v dva tozda, vendar pa nove organiziranosti še ne bodo mogli uveljaviti, ker je proti glasovalo 52 delavcev ljutomerske Vitrine.

Zapleteno in neučinkovito organiziranost, ki povzroča previsoke poslovne stroške, pogosto ne povsem dorečene dohodkovne odnose, po drugi strani pa predolge poti sporazumevanja so lani v škofjeloškem LTH opredelili kot notranjo slabost, ki jo morajo odpraviti. Pripravi so organizacijsko prenovi, po kateri bodo dosedanjih devet tozдов preoblikovali v dva in sicer v tozda Hladilstvo in tozda, v katerem bodo združili livarstvo in orodjarstvo.

1. marca so izvedli referendum, na katerem je večina delavcev glasovala za organizacijsko prenovi, vendar pa mora seveda zanjo glasovati večina delavcev po posameznih tozdivih. V osmih so se delavci odločili za tozda, od dobrih 50 do največ 83 odstotno, le v tozdu Vitrina Ljutomer se je vseh 52 delavcev izreklo proti organizacijski prenovi.

Delavci vseh tozдов s sedežem v Škofji Loki so torej glasovali za spremembo organiziranosti in v skladu z njihovim samoupravnim sporazumom sklep o združitvi v dva nova tozda zanje velja in vpisali jo bodo v sodni register. Delavcem ljutomerske Vitrine pa bodo predlagali naj ponovno prouče svojo odločitev in torej ponove referendum. V kolikor tega predloga ne bodo sprejeli, bodo začeli postopek za izločitev Vitrine iz sestava LTH.

Direktor LTH Tone Ljubič je dejal, da si bodo prizadevali, da do tega skrajnega koraka ne bi prišlo, saj je proizvodnja v Ljutomeru bistvenega pomena za zaokrožitev LTH ponudbe. Izločitev bi bila torej škodljiva obojestransko, delovna organizacija bi izgubila del proizvodnih zmogljivosti, ki jih potrebuje, v Ljutomeru pa bi brez povezave z LTH njihova proizvodnja obvisela v zraku. Tam namreč izdelujejo hladilne vitrine in hladilnike, pri hladilnih vitrinah prispevajo 70 odstotkov izdelka, preostalih 30 odstotkov pa proizvodnja v Škofji Loki, pri hladilnikih pa je razmerje celo obratno. LTH pa je tam seveda tudi vlagal, saj se je Vitrina razvila v okviru Obrtne zadruge Prlekija, iz zadruge se je izločila, ko je LTH tja prenesel del svojega proizvodnega programa in tehnologijo.

M. V.

Gorenjski glas v Cerkljah več kot časopis

Igrali smo, peli, se pogovarjali ... in podelili priznanja

Bilo je tako, kot smo si zamislili in napovedali, pa tudi dvorana v Cerkljah v petek zvečer je bila nabito polna. Prvi novinarski večer (malce drugačen kot pred leti), na katerem smo podelili priznanja za delo in uspehe v letu 1987 sedmim krajevnim skupnostim na Cerkljah, je, verjemite, tudi za nas, ki smo ga skupaj z glavnim pokroviteljem — Ljubljansko banko Temeljno banko Gorenjske Kranj pripravili pod naslovom Gorenjski glas več kot časopis, pomenil pomembno preizkušnjo. Led, in to ni le naša ocena, smo uspešno prebili. Z večeri in podelitvami priznanj bomo nadaljevali.

Skoraj tri debele ure smo v petek zvečer v dvorani v Cerkljah igrali, peli, se pogovarjali (o čemer ponavadi pišemo), potem lep čas delili nagrade, ki jih je bilo kar za dobrih 100 starih milijonov dinarjev in nazadnje podelili tudi priznanja sedmim krajevnim skupnostim na Cerkljanskem. In prav priznanja, ki so si jih za lani dosežene uspehe pri uresničevanju programov, za delo in družbeno ter društveno življenje zaslužile krajevne skupnosti, so bila povod prvi takšni prireditvi. Še letos bomo z novinarskimi večeri in podelitvami priznanj najboljšim krajevnim skupnostim nadaljevali.

Čeprav nas je skrbelo, če bomo brez predaha zdržali tri debele ure, so nam vsi po vrsti zatrjevali, da bi bilo škoda, če bi kaj izpustili. Za predah med pogovori, ki smo jih imeli novinarji Gorenjskega glasa in naš dopisnik Janez Kuhar, ki se je prav tako vključeval in hkrati ves čas uspešno povezoval program, je s svojimi skladbami in kot

eden glavnih pokroviteljev skrbel domači ansambel Lipa pod vodstvom Vinka Janežiča. Z lepo, domačo pesmijo pa sta pestrila večer moški pevski zbor KUD Davorin Jenko Cerklje in otroški pevski zbor iz Velesovega. Po domače pa je raztegnil mehi tudi Franc Frantar iz Grada, ki je razen tega tudi povedal nekaj o čebelarjenju.

Bilo je zares za vsakogar nekaj. Tudi nagrad je bilo precej, ki so jih prispevali poleg glavnega pokrovitelja in sponzorov in sopokrovitelji ter tisti, ki so tako ali drugače oziroma na ta način podprli prireditev. Nagrada vsem, ki so bili v dvorani, pa je bil tudi celoten novinarski večer. Zaslužili pa so si jo sami z delom v minulem letu.

Za nas, Gorenjski glas — več kot časopis pa je bil to večer, s katerim smo prebili led in bomo z njimi nadaljevali ter podeljevali priznanja.

Slike: F. Perdan

Prvih sedem priznanj krajevnim skupnostim smo podelili v petek zvečer na novinarskem večeru v Cerkljah. Za delo in uspehe v minulem letu v vsaki krajevni skupnosti posebej in še posebej za novo organiziranost in sodelovanje smo tokrat podelili priznanja Gorenjskega glasa krajevnim skupnostim Brnik, Cerklje, Grad, Poženik (na sliki), Senturska gora, Velesovo in Zalog. Priznanja sta podelila direktor in glavni urednik Gorenjskega glasa Stefan Žargi in Andrej Zalar, ki ureja stran Gorenjski kraji in ljudje.

Med gosti so bili tudi Ferdo Rauter, predsednik občinske konference SZDL, Henrik Peterneš, predsednik izvršnega sveta Kranj in Janez Gradišar, ki za IS dela s krajevnimi skupnostmi. Z najboljimi željami za nadaljevanje takšnih večerov je prireditev pozdravil Ferdo Rauter.

Da se nismo zgolj pogovarjali, je z izvajanjem lastnih skladb povezoval program domači ansambel Lipa pod vodstvom Vinka Janežiča. Ansambel je praznoprav nov in v sedanjosti nastopa dobro leto; trenutno vsako soboto v Preddvoru. Poleg Vinka Janežiča ga sestavljajo: Milan Capuder, harmonika, Rudi Vidic, trobenta, Iztok Vidic, klarinet-bobni, Iztok Prošenc, kitara, Bojan Batič, bariton-bas kitara in pevka Jana Petek. Na petkovem večeru se je ansambel predstavil kar z desetimi lastnimi skladbami.

Glavni pokrovitelj večera je bila Ljubljanska banka Temeljna banka Gorenjske Kranj. Z njenim predstavnikom Slavkom Erzarjem se je pogovarjal Janez Kuhar, ki je bil tudi glavni povezovalac programa na prireditvi. Ljubljanska banka bo letos v Cerkljah odprla tudi svojo poslovalnico.

Da je bil prvi novinarski večer v Cerkljah in da smo podelili priznanja, ima poleg ostalih največ zaslug prav krajevna skupnost Cerklje. S predsednikom Janezom Martinčičem, ki je tudi predsednik predsedstev sedmih KS (in z ostalimi predsedniki ter s predstavniki ribičev, čebelarjev in lovcev) se je na prireditvi pogovarjal Andrej Zalar.

Novinar Cveto Zaplotnik je imel več pogovorov s področja kmetijstva. Poleg predstavnika Gorenjske kmetijske zadruge Temeljne zadruga organizacije Cerklje je obiskovalcem v dvorani predstavil tudi mladega kmetovalca Francja Kerna iz Praprotnice Police, ki je med drugimi povedal, da pogoji za kmetovalce danes niso ravno rožnati...

Marija Volčjak, ki v Gorenjskem glasu ureja tretjo stran oziroma Gospodarstvo, se je nameravala pogovarjati tudi s predstavnikom RTC Kravcev. Žal se vabilu niso odzvali. Zato pa je bil toliko bolj zanimiv pogovor z direktorjem letališča Ljubljana (oziroma Brnik) Vinkom Možetom o načrtovani gradnji južnega terminala.

Turizem oziroma turistična dejavnost, predvsem zaradi razstave cvetja in tudi zaradi kmečkega turizma, ima na Cerkljanskem že kar bogato in lepo tradicijo. Med drugim se je s predsednikom turističnega društva Mirom Jagodicem o turizmu, ponudbi in načrtih pogovarjala novinarka Vilma Stanovnik.

Cerkljani in športni delavci na celotnem območju so poznani tudi kot sposobni organizatorji športnih prireditev. Mednje sodi tudi tradicionalni smučarski tek v Cerkljah, ki ga letos zaradi muhaste zime niso mogli izvesti. S predsednikom športnega društva Kravcev v Cerkljah Juretom Bobnarjem pa se je pogovarjal Jože Košnjek, ki ureja šport.

Poleg ansambla Lipa so pogovore na večeru s pesmijo povezovali tudi pevci. Pod vodstvom Daneta Selana so zapeli člani moškega pevskega zbora Davorin Jenko Cerklje in mladinski pevski zbor Kuda Borec iz Velesovega. Pogovor o kulturi na Cerkljanskem oziroma ob 50-letnici Kuda v Velesovem pa je imel novinar Vite Bešter.

Na prireditvi tudi ni manjkalo žrebanja in bogatih nagrad, vrednih skupaj dobrih 100 starih milijonov dinarjev. Poleg nagrad glavnega pokrovitelja in ostalih smo izžrebali tudi pet polletnih naročnin na Gorenjski glas. Nagrade je (tako kot vedno) žrebala naša Klavdija, polletne naročnine pa je podelila odgovorna urednica Leopoldina Bogataj. Doblj jo je tudi Stefan Dežman iz Radovljice.

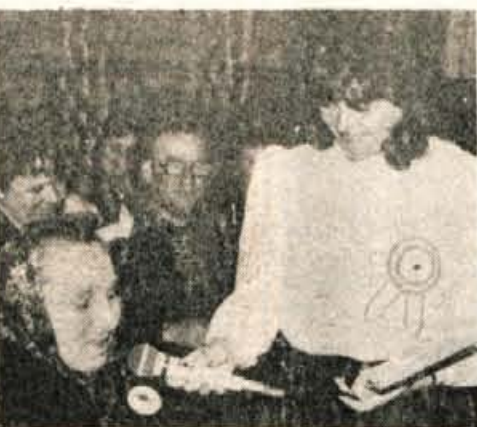
ureja ANDREJ ŽALAR

Med različnimi nagradami sta bili na primer tudi di kokaš in vreča krompirja. No, morda je še najteže odnesel nagrado Franc Korbar iz Cerklj.

Franc Frantar iz Grada, ki je govoril o čebelarjenju, je v drugem delu programa zaigral tudi na harmoniko.

Novinarka Danica Zavrl Zlebir (po rodu domačinka iz Grada) je imela prirčen pogovor s Koroščevo mamo iz Cerklje, Franciško Bolka Cerkljani in v sosednih krajih na Cerkljanskem dobro poznajo, saj je mati 17 otrokom. Čeprav ni bilo vedno lahko, prej teže kot lažje, je vendarle srečna in vesela tolikšne družine.

Prav gotovo nismo odkrili in predstavili zanimivosti in posebnosti na Cerkljanskem novinarskem večeru. Poznano je na primer silstvo in avto moto. Zanimiv pogovor z Avtom Gerkmanom iz Cerklj, ki je bil med nami krvodajalci po vojni in je že 108 krat dan kri, pa je imela novinarka Helena Jelovčan.

Več kulturnih društev, manj denarja, toda...

KULTURA SE PAČ NE DA

Radovljica — Prav gotovo so se na zboru delegatov Zveze kulturnih organizacij Radovljica domala vsi po vrsti trudili, da ne bi govorili o denarnih problemih, pa očitno iz teh zagat ni mogoče kar tako izstopiti. Že zdaj se ve, da bodo denarni problemi tudi v tem letu pestili radovljiško kulturo in s tem ljubiteljsko dejavnost. Ob nenehnem naraščanju zanimanja za kulturne skupine — letos jih bo kar osem več kot lani — pa ostajajo še najprej odprta vprašanja kakovostnejšega dela in rasti.

V radovljiški ljubiteljski kulturi se v primerjavi s preteklim letom pravzaprav nič ne spreminja. Problemi, ki pestijo to dejavnost zadnje čase, se bodo očitno vlekli še naprej: to pa so pomanjkanje strokovnega kadra v društvih, denarni problemi ostajajo, prav tako ne bodo rešeni ponekod veliki prostorski problemi.

V takšnih razmerah je pravzaprav še čudno, da društva ne le še obstajajo naprej, pač pa da delujejo. Ljudem je očitno veliko do tega, in prenekateri za ljubiteljsko kulturno dejavnost vneti si pač ne dajo vzeti možnost uveljavljanja. Morda je prav zato tudi mogoče, da so v radovljiški občini tudi lani imeli okoli tisoč prireditev tako kot že nekaj let doslej. Zagretosti ljudi pač tudi nenehne denarne zagate kulturne skupnosti ne spravijo v malodušje. Po drugi strani pa je pač treba reči, da so konec lanskega leta sicer v kulturni skupnosti Radovljica uspeli odmeriti tudi Zvezi kulturnih organizacij in s tem tudi kulturnim društvom v občini nekaj več denarja. Vendar pa vsota nikakor kaj bistveno ne popravlja vedno praznih društvenih blagajn. Tako kot že dlje časa bo tudi v prihodnje še vedno najbrž od lastne iznajdljivosti odvisen marsikateri nastop kulturnih društev oziroma skupin: da si pevski zbori pomagajo z nastopi na pogrebi, folklorne skupine pa zaslužijo dodatni dinar z nastopi za turiste in podobno pa je že stara in utečena praksa, brez katere bi marsikatero društvo moralo dejavnost kar opustiti.

Po drugi strani pa za lanska denarna pomoč pravzaprav nič ne rešuje in ne spreminja nezavidljivega stanja ne v Zvezi kul-

Radovljica — Med najštevilnejšimi kulturnimi skupinami so tudi v radovljiški občini najštevilnejše pevске in glasbene skupine. Na sliki: harmonikarski orkester radovljiške glasbene šole. — Foto: F. Šink

turnih organizacij občine ne v društvih. Čeprav nekoliko povišana prispevna stopnja za kulturo v občini — zdaj je 0,45 odstotka ne more biti več stara tarča napadov — da je namreč najnižja na Gorenjskem — pa v bistvu sami odstotki nikakor ne spreminjajo položaja kulture in s tem tudi amaterske kulture med ostalimi družbenimi dejavnostmi. Celo nasprotno — na zadnjem zboru delegatov radovljiške Zveze kulturnih organizacij Radovljica, kjer so pregledali delo v preteklem letu in sprejeli program za to leto, ugotavljajo, da bo treba v prihodnje denar zagotavljati celo za več društev kot lani. Letos so namreč dobili že enaintrideseto kulturno društvo. To pa še ni vse, po vsej verjetnosti jih bo še nekaj. Za nekatero se že ve, kot na primer za lutkovno sekcijo na Bohinjski

Beli in na osnovni šoli A. T. Linhart v Radovljici, verjetno pa bo še kakšno več, saj društva še niso poslala vseh programov. Po eni strani je seveda treba takšno kulturo brstenja pozdraviti. Po drugi strani pa to številčno naraščanje skupin in društev nekako ne gre v sklad z lani in tudi že večkrat sprejetimi stališči o neširjenju števila društev: končno je tudi v sedanjih prostorih za vse, ki bi hoteli ukvarjati s kulturo. Vendar pa je treba opozoriti še na neko posebnost, na katero sicer v Radovljici opozarjajo, kaj dlje pa niso prišli: enkrat pa bo verjetno treba izbrati tiste skupine, ki po kvaliteti izstopajo ter jih tudi finančno bolj podpreti kot druge in jim s tem omogočiti še boljše delo. Podobno so naredili že v nekaterih drugih gorenjskih občinah — na primer v kranjski — pa tudi re-

publiška ZKOŠ takšno usmeritev podpira. Seveda se je treba vprašati ali se je v razmerah, ko

Med novimi dejavnostmi, ki jih načrtuje program ZKO Radovljica v tem letu je tudi ustanovitev lutkovne delavnice, ki naj bi bila zametek lutkovnega gledališča kdaj v prihodnosti: v delavnici bi vzgajali animatorje za potrebe lutkovnih skupin v društvih, vrtcih in šolah.

kultura dobesedno životari, smiselno odločati za takšno delitev. Eno je gotovo — delitev drobnih vsakemu »po številu«, ne po kvaliteti, je konec koncev pred meseci že povzročila nemalo hude krvi.

Kaže, da se bodo v Radovljici o svoji kulturni dejavnosti, njenih možnostih in nezmožnostih še morali pogovarjati. Dosedanji pogovori verjetno niso razčistili vseh stvari in zato bo objavljeni plenum o kulturi v bližnji prihodnosti več kot dobrodošel. Dotlej pa bodo morda kje razmislili tudi o drugačnem delovanju društev, z načini sprejemljivejšimi tudi za mlade; nekaj »lastovk«, kot so pevске skupine iz Kroppe in Podnarta ter okteta Lip Bled, je lahko za zglede, treba pa bo še nadaljevati kje drugje. Morda bodo v Radovljici potem tudi hitreje in lažje našli način za večjo podporo najboljšim skupinam. Morda se bodo potem na srečanjih, kot je bilo zadnje srečanje delegatov ZKO, tudi več pogovarjali o vsebini dela, kako doseči bogatejšo kulturno delovanje, manj pa bodo preštevali le nastope.

L. M.

Slovenci iz Avstrije

DNEVI KULTURE, POLITIKE, ZGODOVINE

Ljubljana — V četrtek, 17. marca, se bo v Cankarjevem domu začela tridnevna prireditev Slovencev iz Avstrije, na kateri bodo poleg drugega predstavili predvsem kulturne dosežke zadnjih let.

Ze prvi otvoritveni dan kulturnih dnevov prinaša trenutno najbolj aktualno politično temo Koroških Slovencev — problem dvojezičnega šolstva. Ob 19. uri bo v okrogli dvorani okrogla miza z naslovom Narodnostno ločevanje na Koroškem ob primeru dvojezičnega šolstva. Razgovor bo vodil dr. Janko Zver, profesor Zvezne gimnazije za Slovence v Celovcu, v pogovoru pa sodelujejo še dr. Suzanne Dermutz, pedagoginja na celovški Univerzi in članica Komiteja za obrambo dvojezičnega šolstva na Koroškem, Franc Kukovica, ravnatelj ljudske šole v Zitari vasi, dr. Valentin Inzko, vodja manjšinskega šolskega oddelka na Deželnem šolskem svetu. Tomaz Ogris, šolski

učitelj in glavni urednik Mladega rodu in Gabi Partl, učiteljica Ljudske šole v Bistrici pri Rožu.

Tudi naslednji dan, v petek, 18. marca, bo ob sicer dveh kulturnih prireditvah poudarek na razgovoru ob okroglih mizah. Ob 17. uri bo dr. Teodor Domez, strokovni sodelavec Slovenskega znanstvenega inštituta v Celovcu vodil razgovor na temo Koroški Slovenci in leto 1938; drugi razgovor pa bo ob 19. uri pod vodstvom istega povezovalca tekkel na temo — Doživljali smo propadanje Avstrije leta 1938. Tega dne, ob 12. uri bodo odprli tudi razstavo panjskih kočnic, koroškega lončarstva in kmečke železine iz et-

nološke zbirke Slovenske prosvetne zveze. Razstava bo odprta v Slovenskem etnografskem muzeju v Ljubljani, trajala pa bo vse do 30. junija letos. Ob 20. uri pa bo v mali dvorani nastopil vokalno instrumentalni ansambel Drava iz Borovelj.

Prireditve se bodo zaključile v soboto, 19. marca, z nastopom mladinske gledališke skupine KPD Planina iz Sel, ki se bo ob 11. uri predstavila z otroško matinejo Androkles in lev. Na zaključni prireditvi ob 20. uri pa bo 37-članski Mešani pevski zbor Rož iz Sentsjakoba na koncertu z naslovom Ponižani in razžaljeni predstavil pesmi zatiranih narodov z vseh kontinentov.

L. M.

GRAFIKA, EMAJL IN PORCELAN

Duplica — Alenka Vicelj razstavlja do konca marca v Stolovem Interieru

Mlada, na ljubljanski akademiji izšolana kiparka Alenka Viceljo, ki je v Stolovem Interieru na Duplici pri Kamniku razstavljala svoje unikatne izdelke iz porcelana in emajla ter grafične liste, si je v likovnem snovanju ustvarila specifičen svet in izbrala svojsko pot v izboru različnih, dostopnih materialov za kiparja in slikarja neobičajnih materialih in tehnikah. Njeno ustvarjanje obsega poleg fotografije in grafike, še oblikovanje keramike, izdelavo drobnih kraslin in poslikanih utilitarnih predmetov, mimo emajliranih in glaziranih krožnikov in pladnjev, emajliranih »slik« iz pločevine, male plastike v porcelanu. Večino teh eksponatov neredi v ustreznih likovnih organizacijah, ki nudijo možnost in imajo razumevanje.

Figuralna izrazna vsebina, ženski akti, plesalke, ritmično gibanje so spoznavni motivi v delih Alenke Viceljo, pa naj si gre za reliefno risbo v porcelanu, grafične linije v emajlu ali sproščeno črto v grafiki. Vseskozi pa je prisotna želja preseči zgolj dekorativno funkcijo, ki je dana že v izboru materiala in ustvariti avtonomen umetniški objekt.

Razstavljenе grafike so kombinacije jednice in akvatinte in pa sitotisk. V prvih prevladujejo bele ploskve teles, členjene s subtilno risbo, črna ozadja in značilno »filmsko« kadriranje gibov. V sitotiskih so ozadja abstraktna, močno povečane, fotografirane naravne strukture nosilke človeških, povsem realistično risanih figur v plesnem gibanju. Ti sitotiski so prenos oziroma nadaljevanje kiparskih »risb na fotografijah« v grafično govornico.

Emajlirani okrasni pladnji z vrezanimi in doslikanimi linijami so na porcelanu, ki je sicer industrijski mnogoserijski izdelek, vendar z unikatno vsebino.

V porcelanu se v stenskih krožnikih, pravzaprav nekakšnih velikih »pladnjih«, linija izrazi suvereno v obliki nekakšne reliefne strukture, ki jo manj poslikane. Zaradi premišljene subtilne poslikave, tudi z zlato, raztopinami, delujejo akti, kljub hladnemu materialu, ki je blizu človeški, bogato erotično.

Ta za Alenko Viceljo značilni zlati fragmenti poslikave, so daljni od predvsem zgodovinskih, predvsem baročnih in secijskih spominov. Zdi se, da smo pri zgodovini nismo imeli posebnih materialnih možnosti, še posebej žejni in željni bleščav in ni naključje, da se v sodobni slovenski umetnosti zlato sijoče površine vedno pogosteje pojavljajo v slikarstvu, grafiki, keramiki, kiparstvu in tudi, predvsem v ambientalni arhitekturi.

Dušan Lipovec

Naše razmišljanje

PORNOGRAFIJA?

Pravzaprav bi morali vprašanje v naslovu zastaviti nekoliko drugače, — kdaj lahko pričakujemo razmah kino dvoran, v katerih bodo obiskovalcem na voljo tako imenovane trde verzije »erotičnih« filmov?

Ljubljanska Sloga, ki ima glede na repertoar in večino občinstva pravzaprav idealno lokacijo (neposredna bližina avtobusne, železniške postaje), še vedno velja za »uradni« prvi porno kino, pri nas, kot so jih označili v delu jugoslovanskega tiska. Celodnevne predstave, menjava erotike s pornografijo, filma z videom, skratka združena ekonomska žilica s potrebnimi dela prebivalstva.

Na prenekaterih mestih je bilo govora o Slogi in s tem o odpiranju tovrstnih kinodvoran, tudi v drugih koncih države. Menda so zaenkrat še najdlje v Zagrebu, drugod pa ta zvrst doživlja prikaze le na domačih, hišnih videorekorderjih. Na tržišču pa menda velja, da gre do porno kasete vedno bolj v promet, seveda vse skupaj pol ilegalno, kajti pornografija je pri nas zakonsko še vedno sankcionirana.

Ob vsej naši izredni družbeni skrbi za človeško dostojanstvo, neizkoriščanje in moralnost večinoma tudi na tem območju ostajamo na dvojnih merilih. Kljub temu čas tudi na tem področju prinaša svoje in tako mogoče sploh ni več daleč čas, ko bodo tudi gorenjski kinematografi v svojih programskih napovedih označili posamezno predstavo s »trda erotika«?

Vine Bešter

KULTURNI KOLEDAR

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ — V galeriji Prešernove hiše je odprta razstava *arhitekturnih krajin slikarja Toneta Tomazina*. V Mali galeriji razstavlja avstrijski slikar *Berndt Svetnik*. V galeriji pa so na ogled dela akad. slikarjev *Vinka Tuška in Franca Novince*. V Gorenjskem muzeju v stavbi na Tačarjevi 43 je odprta razstava ilustracij akad. slikarke *Marjanice Jemec-Božič*.

V četrtek, 17. marca, ob 18. uri odpirajo v galeriji Dom Stražišče v Stražišču pri Kranju *razstavo fotografij Jera Miševiča*, člana Foto-kino kluba Tržič.

V galeriji Kavka razstavlja *zairski impresionisti*. V *Prešernovem gledališču* igrajo *danes*, v torek, ob 18.30 uri D. Smoleta *Antigono* — za *red mladinski večeri*. Jutri, v sredo, ob 19. uri je predstava *Antigone za red sredi I*, v četrtek, ob 19. uri pa za *red četrtek I*.

V *Carnium, Mladinskem kulturnem centru*, je danes, v torek, ob 19.30 *glasbeno tematski večer — The Cure*.

Videoteka Eva je odprta vsak dan, od 18. do 21. ure.

JESENICE — V galeriji Kosove graščine je odprta razstava z naslovom *Panorama Jesenic na razglednih pred prvo svetovno vojno*, ki jo je pripravil Tehniški muzej Železarnice Jesenice.

RADOVLJICA — V Šivčevi hiši razstavlja akad. kipar *Janez Pirnat*.

V Suknu Zapuže razstavlja prof. *Matej Soklič* iz Ljubljane.

ŠKOFJA LOKA — *Zbirke Loškega muzeja* so odprte le ob sobotah in nedeljah, od 9. do 17. ure, med tednom pa po dogovoru z upravo.

TRŽIČ — V Paviljonu NOB razstavlja akad. slikar *Ferdo Mayer*.

Tržiški muzej Je zaradi prenavljanja do nadaljnjega zaprt.

DOMŽALE — Gledališka skupina Čespljev drevedob v četrtek, 17. marca, ob 20. uri ponovila *Pomladni kabaret* v dvorani Glasbene šole Domžale.

V Likovnem razstavišču Domžale razstavlja *domžalske likovne umetnice*.

V zdravstvenem domu Domžale razstavlja risbe — Partizanske bolnišnice *Božidar Jakac*.

KONCERT JANIJA KOVAČIČA

Kranj — Po odpadli okrogli mizi na temo Lilit in Magnus (bolezen glavnih akterjev) kranjska občinska mladinska organizacija napoveduje za danes, 15. marca z začetkom ob 18. uri v koncertni dvorani Delavskega doma Franc Vodopivec v Kranju nastop glasbenika iz Ljubljane, Janija Kovačiča. V bistvu ne bo šlo za »klasičen« koncert, temveč bo Jani svojo glasbo pospremili s kratkimi pojavitvami o nastajanju posameznih skladb in v klepet poskušal pritegniti tudi obiskovalce prireditve. Vstop prost!

V. B.

Igra, ki oživlja stare običaje

VEČER POD GORAMI

Preddvor — V soboto, 19. marca, ob 19.30 uri bodo v Domu kranjov v Preddvoru postavili na oder zanimivo prireditev, v kateri ne manjka starih običajev, pesmi, ljudskih plesov. Predstavo bodo ponovili tudi v nedeljo ob 18. uri.

Ze od sredine decembra lani pripravila KUD Matija Valjavec iz Preddvora domačo igro s spletom starih običajev, pesmi in plesa, v kateri nastopa okoli trideset članov vseh treh sekcij društva. Ze nekaj časa so namreč v društvu razmišljali, kako bi igralo, dramsko in folklorno skupino povežali v eni prireditvi. Poles je nastal scenarij, ki sta ga napisala nekaj po predlogah iz starih zapiskov nekaj po lastni zamisli Milena Arnez in Slavko Prezelj. Nastala je igra, v kateri so zajeli kar največ domačih šeg in običajev od vasovanja, preje, snubitve do likofa in drugega. Vmes pa se prepletajo plesi domače folklorne skupine in pesem Moškega pevškega zbora Predvor.

Da bi bilo vse skupaj kar najbolj verodostojno, organizatorjem prireditve ni bilo žal truda, saj so po predvdorskih hišah in okoliških vaseh nabirali tudi domače rekvizite, pa tudi staro obleko. Ker se vsebina igre suče okoli večera, na katerem ženske predejo predivo, so po zamisli režiserja Marka Bohinca v dogajanje na oderu povabili Mimi Rebernik z Mozjance, ki zna v resnici presti in tudi dejansko še prede doma. Skratka — v Preddvoru se v soboto zvečer obeta zanimiva prireditev polna narodnih običajev, ki so nekoč, nekateri pa še danes žive v teh krajih.

L. M.

PIONIRSKA FOTO RAZSTAVA

Jesenice — Šolsko kulturno društvo na osnovni šoli »Prežihov Voranc« na Jesenicah in jeseniški foto klub »Andrej Prešern« sta pripravila tradicionalno občinsko pionirsko foto razstavo ob 8. marcu — dnevu žena. Na razstavo je prispelo 226 fotografij 43 avtorjev iz 7 foto krožkov, ki delujejo na osnovnih šolah jeseniške občine. Za razstavo je Adi Fink, kandidat za mojstra fotografije in član foto kluba »Andrej Prešern«, odbral 134 fotografij. Pri izbiri ni imel prav lahkega dela, saj je bila kvaliteta fotografij zelo izenačena in na zelo visoki ravni. Letos so se potrudili mladi fotografi iz Zirovnice, pohvalno pa je tudi delo osnovnošolcev iz Mojstrane, saj so po več letih premora letos ponovno sodelovali na razstavi. Podeljnih je bilo tudi več priznanj in nagrad. Za kolekcijo treh fotografij je prvo nagrado dobil Grega Alič z osnovne šole »Karavanskih kurirjev NOB« na Koroški Beli za fotografije »Pogled 1, 2, 3«, pri posameznih fotografijah, pa je bila najbolj uspešna obojetna mlada fotografinja, ravno tako s Koroške Bele, Pol. na Malenšek, ki je nagrado dobila za fotografijo »Hello«. Posebno knjižno nagrado Šolskega kulturnega društva osnovne šole Prežihov Voranc je prejel Elvis Demšar iz osnovne šole »Karavanskih kurirjev NOB« na Koroški Beli za fotografijo »Občudovalci«. Tako se je krožek iz Koroške Bele uvrstil na prvemesto, foto krožek z osnovne šole Tone Čufar z Jesenic je bil drugi, krožek z osnovne šole Prežihov Voranc Jesenice je bil tretji.

Razstava je na ogled v avli osnovne šole Prežihov Voranc na Jesenicah.

Lojze Kerštan

Kranj — Kaj vse ne znajo tile solarji, z Osnovne šole Bratsvo in enotnost v Kranju. Znajo prijetno zapeti, poznajo folklorni korak, znajo recitirati. Vse skupaj pa povezano v prijeten nastop pomeni ne le obogatitev za šolske nastope, pač pa tudi kje druge. Takole prijetno so nastopili na nedavni proslavi ob dnevu žena v dvorani skupščine občine Kranj — L. M. — Foto: F. Perdan

ureja LEA MENCINGER

ODMEVI

Gorenjski glas, 12.2.1988

NOBENA
DRŽAVA NI
BREZ
PROTOKOLAR-
NIH OBJEKTOV

Stara pravica kranjskih plemečev je bila, tako je pisalo v starih bukvalah, in v nadaljevanju, da je smel vsak plemič na Kranjskem, brez posebnega dovoljenja postaviti na svojih zemljiščih hišico za lov, in loviti ptice, in drugo divjad, na razne načine. Če je voda zasula del svoje struge, in je nastala na posesti zemljiškega gospoda mlaka, v kateri so se naselile divje race, mu je po starem pravu, in potrjevanju kranjskih stanov, pripadal lov nanje. In še tako, v nadaljevanju je bilo napisano pred 453 leti. Nič pa ni bilo napisanega, kako se posest zemljiškega gospoda lahko še širi, in če so te privilegije tako trajnega značaja, da jih ne čas, in ne družbene razmere, (obrati in podobno) ne morejo bodisi spremenjati ali odvzeti.

Veliko vode je že preteklo od takrat po raznih jarkih in strugah, mimo vasi, mest in gradov ter graščin. Tudi mimo Brda, ki se je v najnovejši dobi vtisnil v spomin ljudem daleč naokrog, ker vse kar se je dogajalo okrog

Brda, ni za višje cilje, ni potekalo sporazumno in neboleče.

Vsled edinstvene lege, (na ravnini pod gorami), je zaskodilo nekatere veljake, da bi si tu ustvarili svoj lovski paradiz. In, tu se začelja doba osvajanja tujih zemljišč, ki so obkrožala zamišljeni protokolarni rezervat. O tem je bilo veliko govorenega in pisanega. Tudi televizija nam je pokazala del okoli tega, kar zadeva dobre sosedske odnose. Zastopnik v protokolu, ki je vodil takratni televizijski teater, je nadležno spraševalce najraje odpravil s čudežno besedo "protokol". Za tiste gozdove, ki so bili lastnikom odvzeti ob priliki ustvarjanja Brdskega raja pa je zastopnik protokola najraje uporabljal besedo "gmajna", ne gozd. Menda je s tem hotel zmanjšati dejansko vrednost odvzetega. Bolje bi bilo, če bi v slovenskem pravopisu poiskal to svojo "gmajno".

Nisem eden od tistih, ki so bili za veličino "protokola" oškodovani, sem pa od našega narodnega kmečkega telesa, ki nas, kmete, vse skupaj povezuje v celoto.

Pri vseh takih, in podobnih spodsrljajih, nujno nastanejo vprašanja, kako je sploh mogoče, da v taki opevani pravični družbi do kaj takega lahko pride. Še bolj pa je nerazumljivo, v kolikor je kje krivica storjena, da se ne odpravi. Na katere pravne, in občečloveške norme se storilec lahko sklicuje?

France Logar
Lokarje 26 - Vodice

PREJELI SMO

PROTEST

Delavke Bombažne predilnice in tkalnice Tržič, zbrane na proslavi ob 8. marcu - dnevu žena, odločno protestiramo proti predlogu o podaljšanju delovne dobe za ženske s 55 na 58 let starosti oz. 60 na 63 let za moške.

Ze dolga leta si tekstilci prizadevamo, da bi bila delovna doba predic, tkalk in ostalih zaposlenih v tekstilni industriji zaradi težkih delovnih pogojev in trojzemskega dela beneficirana, vendar žal brez uspeha, saj vse kaže, da so naše zahteve po beneficiji obravnavali ljudje, ki so bili v proizvodnji le ob priliki krajših obiskov v kateri od tekstilnih delovnih organizacij.

Predlog o podaljševanju delovne dobe verjetno izhaja od ljudi, ki niso bili v proizvodnji niti en delovni dan, sicer do tako absurdnega, neživiljenjskega in nepremišljenega predloga ne bi moglo priti. Predlagatelji si zanesljivo za pisarniško mizo ali v fotelju v republiškem forumu še zdaleč ne predstavljajo, kako izgleda proizvodno delo v treh izmenah ob materinstvu in ostalih obveznostih žene, delavke in samoupravljalke.

Zato ostro zavračamo vse pobude in predloge o kakršnem koli podaljševanju delovne dobe za delavce v delovnih organizacijah.

Predsednik KOOZS
BPT Tržič
Stane Oman, L. r.

GORENJSKI GLAS
VEČ KOT ČASOPIS

Ivan Jan

STRDENNOVI 13

Za prvi podlistek smo izbrali zgodbo Ivana Jana Strdenovi, ki opisuje življenje partizanske družine iz Selške doline na začetku druge svetovne vojne. Knjiga bo izšla v založbi Partizanske knjige v Ljubljani. Objavili bomo nekaj odlomkov.

Vedel je že, da bodo odšli v Dražgoše, a tega še ni hotel povedati. V kraj, ki ga je po vsestranski presoji izbral prav njihov Milan.

"Kaj pa bo z ranjenci?" jo je skrbelo naprej. "Nemci prav gotovo ne bodo mirovali. Zbirajo se po vsej Gorenjski. Vi delujete nanje kakor magnet."

"Za vse bomo poskrbeli, bo čas za to. Ranjenci pa so zaenkrat najbolj varni pri vas. In v najboljših rokah, kakor slišim," je Gornik hvaležno pogledal proti mami.

"Nemci pa naj kar pridejo. Jih bomo poškrpili tako kakor pod Blegošem in po vrhovih okrog Poljanske doline!"

Mamo Rezko je zgrozilo, ko je pomislila na bistvo Gornikovih besed. Pokazala pa tega ni. Nerazpoložena ni hotela vzbujati. A prevevalo jo je tudi razmišljanje: "Tako dober in vljuden človek, a tudi tako nepopustljiv!"

Kmalu je pogrešila Milana, ki se ga je Rafko zdaj držal ko klop.

Samo poslušal je in ko je zvedel od njega, da odhajajo proti Dražgošam, da je prav Milan odšel tja s četico, da pripravil bivališče, se je odločil:

"Odkopal bom puško in tudi jaz zginem k njim! Ne bom se več izpostavil Viktorju in Nemcem!"

Ob tem je pomislil tudi na Rudija, na Petra in Cirila pa še na koga izmed vrstnikov v Dražgošah. Morda bodo tudi oni kmalu partizani?

Dolga kolona borcev, neprimerno daljša kot kdajkoli doslej je v podnožju Čudnovega vrha odgajala proti Dražgošam. Tedaj je Rafko spet dobil novo nalogo.

Dodeljen je bil k tovarišem v zasedo, ki so jo postavili ob križišču proti Dražgošam. Varovala je glavino pred morebitnim presenečenjem.

Mimogrede bom vzel puško in izkoristil to priložnost. Ostal bom pri njih, si je govoril Rafko. Na hitro se je toplo oblekel in se, ogibaje materinim očem, pridružil partizanom.

Sam Gornik je mami obljubil, da bo Rafko kmalu nazaj - zato so bili začuden, ko ga ni bilo.

Zdaj se je bal, kaj bosta rekla Gornik in Milan, ko ga bosta zagledala v Dražgošah? To je premišljeval vso pot proti vasi. Ni čutil mraza ne visokega snega. Grel ga je vsak korak in puška, ki je bila na mladih ramah vedno težja.

Po ovinkih je prišel v Dražgoše prav tedaj, ko so se ljudje in borci zbirali v dvorani sokolskega doma. Na miting, so govorili. Kaj pa je to? Nekakšna nova beseda, verjetno prireditelj?

Dvorana je bila tako polna, da se je komaj prenil noter. Največ je bilo možkih, kot je to navada, veliko pa tudi fantov njegovih let. Preden je prišel do brata Milana in Gornika, je pod oknom naletel na prijatelja Petra in Rudija. Začudila sta se njegovi puški? Ko sta ga vprašala, če je tudi on med partizani, je nekako negotovo, a vendar ponosno prikimal:

"Od sinoči!"

"Od sinoči!"

"Od sinoči!"

"Od sinoči!"

"Od sinoči!"

"Od sinoči!"

"Od sinoči!"

"Od sinoči!"

"Od sinoči!"

"Od sinoči!"

"Od sinoči!"

"Od sinoči!"

"Od sinoči!"

"Od sinoči!"

DELAVSKA UNIVERZA

„TOMO BREJČ“ KRANJ

organizira v drugi polovici marca naslednje tečaje:

— začetni tečaj šivanja (pričetek 21.3.1988)

— prvi nadaljevalni tečaj šivanja (pričetek 21.3.1988)

— drugi nadaljevalni tečaj šivanja (pričetek 4.4.1988)

Udeleženci tečajev pridobijo potrebno znanje za samostojno šivanje.

— začetni strojepisni tečaj (pričetek 28.3.1988)

— tečaj tehničnega risanja (pričetek 23.3.1988)

Udeleženci tečajev pridobijo znanje za samostojno opravljanje dela.

Prijave sprejemamo do pričetka tečajev na naslov Delavska univerza Tomo Brejč Kranj, Cesta Staneta Žagarja 1.

Podrobnejše informacije dobite osebno ali po telefonu 27-481 vsak dan od 7.30 - 15. ure.

TOZD GOZDARSTVO BOHINJ
64264 BOHINJSKA BISTRICA
Grajska 10

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge ČIŠČENJE POSLOVNIH PROSTOROV

Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas za dobo 6 mesecev.

Kandidati naj pošljejo prijave v roku 8 dni od dneva objave na naslov: TOZD Gozdarstvo Bohinj, Grajska 10, 64264 Bohinjska Bistrica.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh od dneva sklepa komisije za delovna razmerja.

DOMPLAN KRANJ
DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge:

1. NAJZAHTEVNEJŠE PRAVNE NALOGE

2. PRAVNE NALOGE

Za uspešno opravljanje del morajo kandidati poleg splošnih pogojev še naslednje pogoje:

Pod 1

- diplomirani pravnik
- pravosodni izpit
- 5 let delovnih izkušenj na pravnih delih

Pod 2

- diplomirani pravnik
- 3 leta delovnih izkušenj na pravnih delih.

Delo se združuje pod točko 1 za nedoločen čas, pod točko 2 pa za določen čas, za dobo enega leta.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v osmih dneh na naslov: Domplan Kranj, Splošni sektor.

Kandidati bodo pisno obveščeni o uspehu izbire v desetih dneh po opravljeni izbiri.

tujem jeziku. Sam! In sam je tudi povedal, da je to španska pesem, ki poje o črnolaski, dekletu junškega borca za ljudsko Španijo.

Povedal je tudi, da se je tudi on boril v vrstah mednarodnih brigad, ki so pomagale Špancem v boju proti prav takim fašistom, ki so okupirali tudi Slovenijo.

To je bilo za domačine nekaj čisto novega. A tudi pregrešnega!

Pri drugi kitici so mladeniči že brundali skupno s partizanskimi pevci.

Za večino vaščanov so te nove, uporniške pesmi prišle kar prehitro, v nepripravljeni okolje. Doslej so bili na takih proslavah vajeni prepevati kako domoljubno ali nabožno pesem in poslušati le "Bože, pravde..." himno kraljeve Jugoslavije, ki je bila pravzaprav pesnitev srbske gospode!

V taka razmišljanja je odjeknil zvonki, prodorni Gornikov glas. Stal je na odru, da je bil videti še večji, kot je bil. Vsi so že vedeli, da je to nekdanji učitelj, da je komunist. Neustrašen ognjevit in prepričljiv. Iz njega je kar vrelo.

Govoril je o vzrokih vojne, govoril zakaj so se uprli, dokazoval, kako se morajo vključevati v upor, dokazoval, da bodo Nemci kmalu morali položiti orožje, da so jih rdečearmejci zdaj začeli goniti zahodno od Moskve in Leningrada, dokazoval, da se Nemci, ki dotlej niso bili še nikjer premagani, bojijo tudi slovenskih partizanov in da ji bodo tudi tu, v dražgoških strminah ugnali tako, kot so jih že pod Blegošem in v Poljanski dolini. Obljubljal je tudi lepše in pravičnejše življenje za vse delovne ljudi, govoril o novih solah, novih tovarnah... In tudi:

"Tu, kjer imate dosti dobrega mleka, bomo po vojni zgradili na primer tovarno čokolade!"

Govoril je tako ognjevit, tako svojsko, da je poslušalec kri zastajala po žilah, da se jim je jezila koža!

Niti župnik ni znal govoriti tako!

A vsak je njegove besede dojemal in sprejemal po svoje. Starejše ženske in kmetje so zaskrbljeno in nejeverno odkimavali z glavami. Bili so prepričani, da bodo Nemci prej ali slej prihrumeli sem. Zato bo boljše, če bi se gošarji čimprej premaknili drugam. Pred očmi so ji migotali rdeči nemški plakati, kjer je ob naštetih groznjah pisalo:

VČERAJ STE NAM
SPOROČILI....KOMPAS
ODPIRA
POSLOVAL-
NICO V
BLAGOVNICI
NAMA V
ŠKOFJI LOKI

V sredo, 16. marca 1988 bodo ob 11. uri v prvem nadstropju blagovnice Nama v Škofji Loki uradno otvorili poslovalnico naše priznane turistične organizacije KOMPAS JUGOSLAVIJA. Ob tej priložnosti bodo ob lepem vremenu balonariji pri Nami napolnili balon z vročim zrakom in nekaj najmlajših obiskovalcev se bo lahko malce vzdignilo z njim, medtem ko se bodo njihovi starši seznanjali s ponudbo novoodprte poslovalnice Kompasa.

SOCIALISTIČNA REPUBLIKA SLOVENIJA
SKUPŠČINA OBČINE KRANJ
SEKRETARIAT OS IN IS

Na podlagi 5. člena Odloka o podeljevanju priznanj v občini Kranj (Uradni vestnik Gorenjske, št. 12/79) Skupščine občine Kranj po sklepu seje komisije za odlikovanja in priznanja z dne 9/2 - 1988

RAZPISUJE

nagrade občine Kranj za leto 1988

ZA NAGRADE OBČINE KRANJ SE LAHKO PREDLAGA:

— občane, skupine občanov, družbene organizacije in društva, krajevne skupnosti ter delovne in druge organizacije za delo in dejanja, ki v občini zaslužijo splošno priznanje in odlike ter za izredne uspehe pri delu in za zgledna dejanja, ki imajo poseben pomen za družbeni in gospodarski razvoj občine,

— občane, skupine občanov, družbene organizacije in društva, krajevne skupnosti ter delovne in druge organizacije občine Kranj pa tudi drugih občin, če so njihovi uspehi pri delu oziroma dejanja pomembna za območje občine Kranj.

V skladu z 10. členom odloka so pobudniki lahko družbenopolitične organizacije, družbene organizacije in društva, delovne in druge organizacije ter krajevne skupnosti.

Obrazložene pisne pobude za podelitev nagrad morajo biti predložene Komisiji za odlikovanja Skupščine občine Kranj najkasneje do 15. aprila 1988.

Nagrade bodo podeljene ob občinskem prazniku, 1. avgusta.

GOZDNO GOSPODARSTVO BLEJ
64260 BLEJ
Ljubljanska cesta 19

objavlja prosta dela in naloge

1. KUHANJE V POČITNIŠKEM DOMU

2. POMOČ V KUHINJI

Pogoji: KV kuharica ali z delom pridobljene delovne sposobnosti.

Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas od 15. junija do 15. septembra za delo v počitniškem domu Piran.

Kandidati naj pošljejo prijave v roku 15 dni od dneva objave na naslov: Gozdno gospodarstvo Bled, 64260 Bled, Ljubljanska c. 19.

"Tudi vsak, kdor bo sodeloval z banditi, jim je dal zavetje, z njimi simpatiziral, bo brezpogojno neusmiljeno uničen!"

Tako kot so slišali že za nekaj krajev in selkov.

Mladi, kot so bili Rafko, Peter ali Rudi, pa vprijali njegove spodbujajoče besede, kot še nikoli in nikjer.

Potem je Gornik razlagal domačinom, da prišli prezimovat prav v Dražgoše zato, ker je izredno ustreza obrambi, ker je huda zima, da ne morejo vedno le umikati in še vrsto drugih stvari. Nato je pribil:

"Če bodo Nemci silili tudi sem gor, jih ne bomo spustili v vas. Sami vidite, da nas ni malo. Na danci bodo ob našem orožju naleteli na trd oboje. Sami vidite, da smo dobro oboroženi."

Samo pod Blegošem smo pred tedni zapeljali Nemcem veliko strojnico in pušk.

Branili vas bomo, branili to našo dražgoško publiko tako, kot doslej še nobenega kraja. Tu smo namolili hitlerjansko nadutost in razvornemško nepremagljivost! Razumemo vas v pomislekih, a mislite na to, da so Nemci z vsakim dnevom slabši! Vedite, da upor proti njim ne razpne pri nas, temveč po vsej naši domovini, le da vsa ga še ne veste!"

Nazadnje je Gornik celo rekel, da bodo do mladi Nemci premagani, mi pa bomo odšli v domovino!

Hrabril je ljudi na različne načine, kajti bled kot drugi je vedel, kako hudi dnevi jih čakajo.

Viharno ploskanje in odobravanje je prešlo vori, pomisleki ter izrazi zaskrbljenosti, ki so izražali starejši vaščani, so se v morju živahnosti navdušenja kar porazgubili.

Tako drznega, posebnega in revolucionarnega govora ni slišal še nihče izmed prisotnih! Zlato očaral in dvignil mladeniče, ki so bili že vseeno na partizanski strani. Le ti so iz raznih kotičkov z nosili v Dražgoše precej municije. Rafko je najbolj zapomnil za glavo manjšega fanta Štepa z velikim klobukom, ki je kar vriskal od navdušenja. Gornik je v njih sprožil plaz pripravljeno na sodelovanje.

se nadaljuje

DOMAČI ZDRAVNIK

BODEČA NEŽA PROTI ZOBOBOLU, VNETHJEM

Pri bodeči neži so uporabljajo samo korenine. V ljudskem zdravilstvu jo cenijo, ker korenina vsebuje čreslovino in pravi, da odvaja vodo, čisti črevesje in pospešuje izločanje seča. Radi jo uporabljajo za čiščenje ran. Nadalje jo uporabljajo za odpravljanje zajedalcev v črevesju, tako glist kot trakulj.

Čaj se pripravlja iz korenine, 1 čajna žlička drobno narezane korenine za skodelico blagega izvlečka, ki se pije čez dan, in sicer 2 do 3 skodelice neoslajenega po požirkih.

V kisu namakana korenina je dobra za izpiranje ust, če v tem kisu namočimo za 5 minut žajbelj in nato ocedimo ter pridno izpiramo usta. Zobobol brž preneha, tudi vnetje pokostnice se izboljša. S tem pripravkom se lahko čistijo rane. Rane, ki se narede celijo, globoki čirni, trdovratni lišaji se zdravijo z izvlečkom korenine v močnem belem vinu z izpiranjem, toplimi vlažnimi obkladki. Za izvleček lahko uporabimo tudi dober, močan vinski kis.

2 do 3 korenine namakamo v 1/2 litru žganja 8 do 10 dni. Dobimo tinkturo, ki jo hribovci zelo cenijo. Pri nevsječnostih v želodcu je treba popiti 1 do 2 - krat na dan po 1 žlice.

Bodeča neža pa je uporabljana tudi pri živnozdravstvu. Korenino namakamo v žganju ali vinu in s tem izvlečkom zdravijo hribovski kmetje in pastirji rane in odprte čire pri domačih živalih.

Tudi zoper črevesne zajedalce pri domačih živalih dajejo izvleček iz korenine ali razredčeno tinkturo.

Pastirji izkopavajo korenine, jih posušijo in drobno narežejo med krmo. To ohrani živino zdravo.

Pa še to: Korenine bodeče neže izkopavamo spomladi, marca in aprila, jeseni pa oktobra.

O NAPAKAH SO REKLI

Človek, ki ne dela napak, običajno nič ne dela. Phelps

Priznavamo, da imamo majhne napake, samo da bi prepričali druge, da nimamo velikih. La Rochefoucauld

Vsaka napaka se nam zdi neverjetno bedasta, kadar jo zagrešijo drugi. Georg Lichtenberg

POSKUSIMO ŠE ME ZREZKI V PIKANTNI OMAKI

Za 4 osebe potrebujemo: 4 goveje zrezke, 4 žlice olja, za omako pa 1 strok česna, 4 sardelne fileje, peteršilj in malo soli.

Zrezke potolčemo (če so od pljučne pečenke, jih ne potolčemo) in od obeh strani nad živahnim ognjem na hitro popečemo. Solimo, popramo in prestavimo na toplo. Soku od zrezkov dodamo sesekljane surovine za omako in nad zelo majhnim ognjem mešamo, da se vse malo razpusti. Cvrti ne smemo. Zrezke prelijemo z omako in takoj postrežemo.

Moda

Naj vam danes predstavimo še dve prelepi moški srajci iz kolekcije novomeškega Laboda. Ena je iz prave kitajske svile, tkane v svetlejših in temnejših sivih črtah, druga pa bela, iz najboljšega bombaža s tankimi sivimi črtami. Obe sta primerni za večerne priložnosti, zraven pa sodita seveda tudi svilena metuljčka: k beli srajci črn, k svili svetlo siv. Zadnji sejem mode v Ljubljani je pokazal, da naša modna industrija niti ne misli tako malo tudi na krepkejši spol.

ZBIRAMO RECEPTE ZA ORIGINALNE GORENJSKE JEDI

"Recept za 'gonač' je prinesla k nam moja stara mama z Dolenjske, od koder je bila doma," nam piše Ivana Berlec iz Krnice pri Zg. Gorjah. "Pri naši hiši kuhamo to jed že več kot sto let in tekne že peti generaciji."

GONAČ

Zeljnatu glavo narežemo malo bolj debelo kot za solato. Poparimo jo z vrelim kropom. S penovko pobereemo zelje v lonec, zalijemo s kropom, osolimo, dodamo nekaj strokov narezanega zelja in kuhamo. Vmes dodamo 3 olupljene in na kocke narezane krompirje in kuhamo do

mehkega. Iz 2 velikih žlic masti naredimo primerno temno prežganje, v katerem zarumenimo precej drobno narezano čebulo.

Če je gonač redek, ga malo odlijemo, dodamo prežganje in pokuhamo. Jed mora biti bolj gosta, ker smo jo jedli za glavno jed, zraven pa domači ržen kruh ali kruhove cmoke."

PRAV JE, DA VEMO NAMESTO SKODELICE KAVE

Če se po trdnem spanju počutite zjutraj malo lenobno, potem svoje živce spet rahlo zbudite, a si nikar ne obremenite srca s kavo ali čajem. Francoski zeliščar M. Mességué svetuje "jutranji čaj" iz žajblja, rozmarina, timijana ali materine dušice. Vsako od teh spodbujevalnih in krepilnih zelišč lahko uporabite tudi ločeno za preliv, pri čemer računamo ščepec na skodelico vode. Ta zelišča spodbudijo telesne in - pravijo tudi - delično moči.

Po kosilu nadomestite tako priljubljeno skodelico kave s čajem iz poprove mete, ki prežene zaspanost in hkrati pospešuje prebavo. Toda zvečer bodite previdni s tem čajem, ki sicer pospešuje prebavo, a tudi odvrča spanec. Pijte ga pa, če si želite ljubezenskih radosti, zakaj poprova meta je zaveznica Afrodite...

TA MESEC NA VRTU

HRENU LE STAR GNOJ

Močne korenike hrena pridelamo v globoko zrahljanih, humusno peščenih tleh, ki se spomladi hitro segrejejo. Za hren predvideno zemljišče prelopatimo vsaj za dve lopati globoko. Svežega hlevskega gnoja ne prenese, zato obogatimo zemlji z dobrom predelanim starim gnojem ali s šoto.

Hren razmnožujemo marca meseca s tankimi koreninskimi reznicami, kakršnih ne moremo porabiti za prehrano. Kot reznice za razmnoževanje uporabimo približno 30 cm dolge kose tanjših korenin. Prezimiramo jih v kleti, sadimo pa na prosto šele spomladi. Reznice naj bodo debele okoli 1 cm ali pa celo malo manj. Reznice pripravimo za sajenje tako, da z njih odstranimo vse drobne stranske koreninice, to opravimo z nožem, najdrobnejše pa odstranimo s krpo.

Dolge reznice hrena ne sadimo navpično v zemljo, temveč jih potikamo poševno pod površino. Z dovolj dolgim ravnim sa-

dilnim klinom ali primerno oblikovanim količkom napravimo v zemlji poševne luknje, nekako z nagibom 30 stopinj. Takšno sajenje je potrebno zaradi poletne oskrbe korenin in rast je mnogo bujnejša, ker ima zrak boljši dostop do korenine. Pri sajenju pazimo, da pride debelejši konec reznice v isto višino, kot je površina zemlje.

Na vsak m² površine zadostujejo 4 sadike hrena, ker jih sadimo v razdalji 80 cm x 30 cm. V domačem vrtu najbrž redkokdoda nasadi celo gredu hrena, saj za došča le nekaj rastlin, te pa posadimo nekam v obrobno vrsto.

Droben nasvet

Pri prehladu nam pomaga potenje. Dobro se bomo prepotili, če bomo pili čaj iz mešanice lipovega cvetja z drugimi zdravilnimi rastlinami. Odlična mešanica v ta namen je 40 g lipovega cvetja, 30 g bezgovega cvetja in 30 g kamiličnega cvetja.

Za skodelico čaja vzamemo 1 zvrhano čajno žličko mešanice v prelivu.

ureja DANICA DOLENC

NAGRADA TEDNA

NEVINDNO, KAVORU BELI OBLAKI, KAVORU SNEŽNIKA, V TEMNI ZIMSKI NOČI, MI NEKAT NE DA SPATI, GOZDE ME IN PRAVI, USTANI TSI ROMPAJ!

POUSOD GLECA! POUSOD HUP! TUDA OSTAJAH SAM, NEUOZITIMU SAM, KOT VETER, KI JE POUSOD IN NIKER, VOT KLIC ENEGA V MNOCI, SAMOTA ME OBDATA, SAMOTA ME GOZDE IN TEGA, KI UBJA OSAMJENA, KOT VHAZ V GORAH, CAZAM..... DA POSTANEM KAMEN..... KAMEN..... (HOČEM POSTATI).....

TISOČ SPOMINOV JE V DALJAVO IZLEDELO, TISOČ MISLI V GLOBINI DUŠE ZAVPELO.

TISOČ SVIRBI V TELO SE ZATELE, TISOČ LAZI SRCE PRETRPELO.

TISOČ HOPEPENJ, V SROU TI, TISOČ HOTEJ V DUŠI ŽIVI, TISOČ VPRASAJ, IZ OČI SE, SVETI, TISOČ SKRINDETI, KI JIH NI NOČ RAZJODETI!!

Nataša Gregorin 8. e. OŠ Davorina Jenka Cerklje

IZ ŠOLSkih KLOPI

Zagnano v drugo polletje

V drugem polletju bom skušala ponoviti uspeh iz prvega polletja. Seveda moram opraviti še veliko drugih stvari. Na primer prebrati še nekaj knjig za bralno značko. Potrudila se bom, da bodo moje ocene čim boljše. Tudi šolskih krožkov se bom udeležila. Hodila bom na literarno - novinarski krožek in na gimnastiko. upam, da bo moj uspeh v drugem polletju čim boljši.

Mojca Marin, 6. a r. OŠ Heroja Bračiča Trzič

Izlet v jamo

Med počitnicami smo bili v Lubniški jami. Z nami je šla tudi sestrična Nina. V jamo smo prišli po klinih. Videli smo kapnike. Eden je bil podoben ribjim ustom. Bilo je zelo lepo. Videli smo tudi netopirje, ki so spali na skalah. Med potjo sem padel v vodo. Bil sem blaten in moker, zato mi bo ta dan ostal v spominu.

Miha Vizjak, 2. a r. OŠ Matije Valjevca Preddvor

Če bi bila čarovnica...

Če bila bi jaz čarovnica, bi začarala majhnega robota, ki bi pomagal mami pri delu, meni pisal bi naloge, v šoli odgovarjal namesto mene in opravil vse tako, da na svetu bilo bi vsem lepo.

Katarina Rozman, 2. r. OŠ Oviše

Odšla je

Ko mi je bilo komaj šest let, je moja mamica odšla in nas kar pustila. Zato morata zame in za mlajšega bratca skrbeti mama in ata. Zelo pa za naju skrbi ati. Mami pa kdaj pa kdaj pride naju pogledat in nama kaj kupi. Odkar je mami odšla od doma, je minilo že štiri leta in še zmeraj si želim, da bi se vrnila domov.

Nina Peruzzi, 3. c r. OŠ Cvetka Golarja Škofja Loka

Pesniki bi radi bili tudi mi...

- po Prešernovih stopinjah
- Naša URŠA je zaspanka, rada je in rada spi, a za druge ji stvari veliko ni V šolo pa je tudi treba, in ker Urša se ne krega, tja zahaja dan na dan.
 - SAŠO v šolo hiti, da ne zamudi.
 - DENIS brca žoga, žoga pa se kotali, DENIS jo dohiti in jo zgrabi.
 - V gozd JURE gre in nabira jurčke.
 - Ko se rodiš, dobiš ime: in si Tanja ali SANJA.
 - NEJC je zgodaj vstal, je pojedel in nazaj zaspal.
 - Jaz sem ŽANA, rada se igram, vse igrače zmečem, a pospravljati ne znam.
 - Mamica me krega, očka me erklja, sestrica nagaja, z menoj se igra.
 - URŠKA zjutraj v šolo hiti, s torbo na rami po cesti drvi. V šoli v predzadnji klopi sedi, računa in piše ter se uč.
 - Ura zjutraj počno zvoni, DRAGANU se v šolo mudi.
 - V šolo že hodim, se pridno učim, igram se tudi še rada, sem KLAVDIJA Pavlin.
 - RADA v šolo hiti, da je ne zamudi.
 - Po hribu se MARKO spusti, da se kar kadi.
 - NINA najraje nedeljo ima, ker lahko doma se igra.
 - JANKO zaspanko že v šolo hiti, tovarišica ga čaka, a Jankota ni.
 - Po hribu že drvi ALENKA, in misli, da je hitra kot stoenka.
 - MATIJA iz šole prihiti, hitro nalogo naredi, potem se v sobo zapodi in se mu igrati mudi. Ko naveliča igrati se, Matija dolgočasi se, nagajati prične in kmalu ga mamica po r. i nažge.
 - Ura zjutraj zazvoni, da MILJANA zbudi, vstane, se umije in obleče, ter v šolo steče.
 - Decembra sem se rodil, moj očka vesel je bil. Mamica je tudi vesela, ker si sina DARJA želela.
 - PETRA v šolo brž hiti, da pouka na zamudi.
 - V šolo DAMIR že hiti, da je ne zamudi.
- Učenci 1. a r. OŠ Simon Jenko DE Center, Kranj

REZERVIRANO ZA ZVEZDE

Piše Jasmina Audič

Dragi moji, kar preveč ste pridni v šoli in doma, zato vam verjetno primanjkuje časa za pisanje. Ker niste poslali nobene želje za ta teden in ker so prave in glasbeno-filmske zvezde tako ali tako za nas predale, vam danes predstavljam skupino iz domačih logov. To je skupina BOOGIE.

BOOGIE je nastala leta 1983, ko je razpadla skupina Vzpon. Vojaščina jim je ukradla tri leta in prinesla spremembe v zasedbi. V letih 86-87 so fantje posneli sedem skladb, ki so se pridno vrtele na radiu, bili so gostje mnogih glasbenih oddaj, igrali po širni Sloveniji in v zamejstvu, skratka, so bil kar pridkani.

Trenutno se pripravljajo za letošnjo Pop drvarnico, v kateri so sicer že sodelovali kot avtorji skladb za druge izvajalce. Očitno je torej, da se v glasbenih vodah dobro znajdejo, ne samo da so super tipi, tudi kvaliteta glasbe je O.K. O tem se lahko prepričate vsak petek in soboto v hotelu Jelovica na Bledu. Kaj pa prihodnost?

Niels: "Prihodnost je skrbno načrtovana. Jaz igram še kak mesec ali dva, potem pa odhajam na Havaje, kjer bom kupil otok (saj veste, kako glasbeniki dobro zaslužijo) in namakal noge, dokler ne ostarim. Ha, ha. A resno misliš? Ja, vsi smo kronični optimisti in tako zremo v bodočnost. Do oktobra smo v glavnem že zasedeni, a za dobro ponudbo se vedno najde čas."

Kaj pa plošča, kasete? Niels: "Tudi to še pride, vendar ne prehitavamo, ker je za kaseto pomembna kvaliteta, ne samo komercialnost."

Se nekaj malega o članih: Milan Udir, bas kitara, vokal, uradni vodja, sicer pa priden študent medicinske fakultete, rojen 1964, neozenjen; Matjaž Malovrh, kitara, vokal, hkrati pa pridno študira na elektro faksu, rojen 1964, neozenjen; Niels Udir, voka, sax, kitara, ropotala pa že od rojstva, bodoči strah in trepet mladih - zobozdravnik, rojen 1966, neozenjen; Primož Jovan, bobni, vokal, zasebno - saj ne boste verjeli - študent medicine, rojen 1961, skoraj oženjen; Martin Lesjak, klaviature, sicer pa umetnik na svobodi, rojen 1965, večino časa neozenjen.

Torej, organizatorji žurov in podobnega, žoga je na vaši strani igrišča! Za fante se lahko zagrebete po telefonu (064)21-971 ali na naslovu Milan Udir, M. Prijade 4, 64000 Kranj (ne kličite pred enajsto dopoldne!). Pa, pa!

Ugankarski Matijev rod

Tokrat imam pred seboj kar tri šolska glasila. Naj zato o vsakem povem le nekaj besed. **Brstje**, ki so ga izdali in osnovni šoli Lucijana Seljaka v Stražišču pri Kranju, je posvečeno predvsem kuharstvu in ekologiji, seveda pa ne manjka tudi stalnih rubrik o modi, gospodinjstvu, športu, glasbi, razvedrilu. Po obliki glasilo nadaljuje tradicijo. Iz vsebine povzemanj samo tole misel, ki jo je zapisal Gašper Gorjanc iz 5. a: **Milim, da ne bi bil dober kuhar, ker preveč rad jem in drugim ne bi nič ostalo.**

Prešernov rod prihaja iz osnovne šole Gorenjskega odreda v Žirovnici. Pogled nanj pove, da so ga napravili zares sami; vprašanje, ali zato ne zasluži več hvale kot tiskana glasila. Prvo temo so šolarji posvetili domači Čopovini, nadaljevali pa s pisanjem o tem, kar delajo in doživljajo.

Učenci iz osnovne šole Matija Valjevca v Preddvoru so se spet izkazali z izvornostjo. Njihov **Matijev rod** je pravcati KIH (saj poznate to ugankarsko revijo?) v malem! Nekaj križank, ugank, anagramov, kriptogramov in drugih zank so prispevali "poklicni" sestavljalci, večino pa so sestavili kar sami. Bravo! Pa poskusite še vi s tole posetnico:

ROBI VOL Kaj ga najbolj veseli?

ureja HELENA JELOVČAN

TANJA SOKLIČ, GREGOR AHAČIČ, MIHA IN ŽIGA, GREGA HODNIK, CRTOMIR ŠILAR, PETRA BESTER, KATJA VIZOVIŠEK, BOŠTJAN ŠOLAR, TINA RAVNIK, ALEKSANDRA ZUPANČ, IGOR VERŠNIK, MATEJ FINŽGAR, MAJDA PAZLAR, MELITA KRAMAR

alpina

NATAŠA GREGORIN, JANEZ KRIŽNAR, JANEZ ŠLIBAR, IGOR MRAK, KLEMEN TAVČAR, MATEJ PEGAM

Nameste knjižnih nagrad - izlet v Alpinino karavano konec šolskega leta. Kam? K žirovskim čevljarjem, seveda, letošnjim »sponzorjem« naše rubrike. Vsak teden novo ime, en poln sedež več.

Jože Jelenc iz Laškega nad Bukovščico

Devetdeset lepih let

Malokdo se ob koncu dvajsetega stoletja lahko pohvali, da je rodil v prejšnjem stoletju. Jože Jelenc, Jakčev iz Laškega nad Bukovščico v Selški dolini je eden tistih. Kar pomni je bil, živel in delal na domači kmetiji. Nekajkrat vmes je moral obleči vojaško suknjo, kar za takratne čase, ko niso bili vajeni vojn in govorenja o vojnah ni bilo lahko. Toda Joža se danes ne pritožuje. Toliko je lepih stvari, ki se jih spominja, da dogodki s Soške fronte, pa borba Maistrovega borca za severno mejo ostajajo nekje zadaj. Spominja se, kako je kot otrok hodil v osnovno, četrtkovo šolo v Bukovščico, kako so se z dvema bratoma živeli na domači kmetiji. Spominja se časov, ko so ljudje s trebuchom za kruhom hodili v Ameriko, v Nemčijo.

Sam se je že mlad zapisal kmetiji. Sejali so žito, kuhali oglje, kadar so bila pri hiši večja dela in stroški, pa je bilo treba posekati tudi kakšno smreko. Mladi po vaseh so se znali zabavati, pripravljali so ples, fantje so z lojtrami v rokah hodili vašovat k dekletom. Včasih, so »pomotoma« zašli k dekletom v drugo vas, so se morali tudi stepsti. Pa ni bilo hudo, pravi Joža, to je bilo bolj iz nevoščljivosti. Danes pa mladi tebi nič meni nič pridejo kar v hišo. Seveda je bilo pozimi, posebno pred pustom, takšnih zabav več kot poleti, ko je bilo treba veliko delati. In če si hotel preživeti enajst otrok, kolikor jih je zraslo Jožetu in ženi, ni bilo prida časa za počitek. Toda Joža se ne pritožuje. Saj samo vedno kar dobro živeli, pravi.

Tudi pri devetdesetih se še dobro počuti, le sliši bolj slabo in malo okoren je že pri hoji. Pa še poprime za domača dela, oluči fižol in postori kaj malega, pa časopise še prebira, so povedali domači. Žena mu je umrla pred desetimi leti, sedaj pa živi na kmetiji pri sinovi družini. Otroci so se razkropili po svetu, triindvajset vnukov in devet pravnukov ima. Ob 90 letnici, ki jo je praznoval pred dnevi, mu želimo še dosti zdravja.

V. Stanovnik

Novo vodstvo Tribune

Od konca preteklega meseca je uredništvo Tribune, časopisa ljubljanske študentske mladine prevzela Kranjčanka Ruža M. Barič, sicer študentka tretjega letnika sociologije na FSPN.

Tribuna, ki je svoj čas pomenila vodilni slovenski mladinski časopis se je v zadnjem času otrepala s celo vrsto problemov, med katere je vsekakor sodila tudi kriza v sestavi uredništva.

»Naš časopis je potrebno spet spraviti v aktualnost,« pravi Ruža M. Barič in dodaja: »Vesela sem bila, ko so delegati podprli moj program avtorsko-alternativnega časopisa. Zavzemam se namreč za profesionalno delo, za ekonomsko uspešnost časopisa in odprtost na različne poglede. Trudila se bom v redakcijo pritegniti čimveč različni misleči ljudi, kajti brez konfliktov ni napredka.«

Tribuna je nekako vedno označevala drugačnost. Drugačnost v mišljenju, pisanju, razumevanju starosti, kar je vsekakor pogojevalo uspeh. Seveda sprememb ne moremo pričakovati čez noč, vendar vseeno upamo, da bo novemu uredništvu uspelo povrniti vsaj del »slaves«, ki je nekaj prevečala to študentsko glasilo.

V. Bešter
Foto: G. Šinik

Pod Plevno bo trgovina

Škofja Loka 14. marca — Pod Plevno bo v nekaj letih vseljenih 96 novih stanovanjskih hiš. Krajani so že na lanskem zboru občinske skupščine sprožili pobudo, da bi ABC Loka v soseski zgradila samopostrežno trgovino. ABC Loka, sicer nosilka trgovske dejavnosti v občini, je odgovorila, da najmanj do leta 1990 ne bo mogla graditi, ker je naložbeni denar pobrala razširitev trgovine v Železnikih oziroma ga bo potrebovala za blagovnico v Žireh. Kljub temu pa krajani Pod Plevno ne bodo ostali brez kruha, mleka in drugega najpotrebnejšega blaga. Stanovanjska zadruga Sora je odstopila za trgovino nekdanje pisarne KZK na Suhu 1, ki jih bosta občinski komite za družbeno planiranje in urejanje prostora oziroma krajevna skupnost predvidoma zaupala zasebnemu trgovcu.

V naselju Pod Plevno se bodo greli najceneje in najčisteje

Toplotna črpalka pred startom

Škofja Loka, 10. marca — Zrak, ki ga dihajo Škofjeločani, je zaradi bližine industrije na Trati, prometa in številnih kurišč na premog med bolj onesnaženimi v Sloveniji, saj tudi ni vetra, ki bi nesnago razpršil oziroma odpihnil drugam. Prav zato v Škofji Loki pridno iščejo druge, čistejše vire za ogrevanje. Pripravljajo se na plinifikacijo mesta, medtem ko jih bo v novem naselju Pod Plevno s 96 hišami grela očiščena odpadna voda iz bližnje mestne komunalne čistilne naprave, ki zdaj odteka v Soro. Toploto bodo pridobivali s pomočjo LTH-jevih toplotnih črpalk.

Praktičnih izkušenj še ni. Prve črpalke bodo lahko začele obratovati čez dober mesec, vendar bodo stroški samo za sedemnajst hiš, kolikor jih je trenutno že vseljenih, previsoki in bodo najbrž raje počakali na naslednjo zimo, ko bo predvidoma vseljenih okrog petdeset hiš.

Pri projektu ogrevanja s toplotnimi črpalkami, ki so jih kupili vsi novogradnji Pod Plevno, pa tudi nekateri najbližji sosedje, sodeluje več podjetij: LTH s toplotnimi črpalkami, IMP Ljubljana s strojnimi deli, opremo črpalnišča prispeva Litostroj, gradbena dela pa opravlja domači Tehnik.

Naložba v to vrsto ogrevanja je dražja od klasične centralne napeljava na premog ali olje, saj samo toplotna črpalka trenutno stane 2,6 milijona dinarjev. Vendar pa bo cena ogrevanja, ko bo v omrežju vseh 120 do 130 objektov, zatrdno najnižja med vsemi. Bistvena prednost te energije, ki jo bodo lahko dopolnjevali s električnim grelcem Panterm ali kamionom se ni tako dodelan, da bi bolj množično segli po njem tudi graditelji druge. Trgovina ali servis ali podjetje, ki bi ponudilo na enem mestu vse, kar treba za tako omrežje, bi gotovo imela polne roke dela. Čudno, da nihče tega ne izkoristi...

H. Jelovčan

uredništvo tel. 21860

30. občni zbor turističnega društva Lesce

Najsvetlejši delček našega turizma

Lesce, 12. marca — Ne pomnim, koliko časa na katerem izmed sestankov, občinskih zborih, zborih krajanov, v delovnih organizacijah in povsod, kjer se je govorilo o delu, o uspehih, o načrtih, ni bilo slišati toliko lepih besed, toliko pohval, kot minulo soboto v dvorani osnovne šole v Lescah. Pa ne zato, da bi se hvalili (čeprav sami pravijo, da se ob uspehih radi pohvalijo), temveč zato, ker je delo leskega turističnega društva, ki je po Jugoslaviji in svetu znano predvsem po kampu Šobec, resnično najbolj svetel delček dela v turizmu, kot je dejal eden izmed govornikov na jubilejnem občnem zboru.

»Ljudje, poznate to pesem življenja?« je bilo vprašanje, ki se je prepletalo med uradnim delom občnega zbora in čudovitim kulturnim programom, na katerem se je v soboto zvečer zbralo skoraj tristo Leščanov, pa številni predstavniki drugih turističnih društev iz Gorenjske, predstavniki družbenopolitičnih organizacij občine in kraja, predstavniki republiške turistične zveze, mladi, gasilci, športniki in vsi, ki jim ni vseeno, kakšen bo razvoj Lesce, kakšno bo življenje v kraju, kako bo za avtokampom Šobec, kako bo z našo turistično ponudbo.

Leopold Krese je na jubilejnem občnem zboru dal leskemu turističnemu društvu največje priznanje Turistične zveze Slovenije — Priznanje s plaketo, ter podelil priznanja najzaslužnejšim posameznikom. Zlati častni znak TZS sta prejela Vasilij Koman in Marjeta Vizovišek, srebrne častne znake Franci Čufar, Olga Kočar, Vlado Kovač, Jože Kuščar, Franci Meze, Matko Pogarčnik in Zdravko Primožič, bronaste častne znake TZS pa Andrej Čufar, Elizabeta Dojenc, Marta Humerca, Janko Kralj, Zarko Lozar, Franc Panker in Znidar Gregor.

Začetki turizma v Lescah segajo že v sredino devetnajstega stoletja, leto 1958 so v kraju ustanovili turistično društvo. Z udarniškim delom in stotisoči prostovoljnih ur so močvirje in gozd, podoben pragozdu, začeli spreminjati v prijeten camping. Kot pomembne prelomnice v delu društva štejejo leto 1960, ko so ustanovili tako imenovani turistični podmladek, devet let kasneje je začela delovati komisija za varstvo okolja in ureditev kraja, leta 1982 je začelo delovati predsedstvo kot idejno izvršno jedro društva, pred leti so se opredelili za dolgoročni razvojni program, ki je bil že lani poplčan z rekordnimi rezultati in največimi uspehi. Zlato Kavčič, predsednik turističnega društva, je lansko leto označil takole: »Trideseto leto, 1987, bo v zgodovini društva brez dvoma ostalo mejnik. To je leto, v katerem smo prestopili najdaljši razvojni korak na prehojeni poti. Spremenili smo prostorsko organizacijo v kampu Šobec, zgradili nov vhod, recepcijo, tenis igrišča, slaščičarno, posodobili recepcijsko poslovanje s pomočjo računalnikov. V tridesetih letih smo dobili 26 različnih javnih priznanj, od tega samo v letu 1987 devet. Vsa so nam draga, naj jih naštejemo: zlata plaketa gasilskega društva Veriga, zlata plaketa Alpskega letalskega centra, priznanje KO Rdečega križa, priznanje Gorenjske

Letni turistični nagelj je eno od mnogih priznanj, ki ga je za uspešno delo v minulem letu prejelo lesko turistično društvo. Foto: G. Šinik

turistične zveze za urejeno okolje, medaljo občine Radovljica, plaketo občine Radovljica, turistični nagelj RTV Ljubljana za vzorno ureditev kampa in turistični nagelj leta za vsestransko društveno dejavnost in vzorno urejenost kampa. In v tem času so še jubilejni rekordi: v najbolj odločnih spremembah razvojne smeri, v največjem finančnem rezultatu, v najbolj povečanem številu članstva, v podvojitvi vrst mladincev in na žalost v največji zaskrbljenosti za prihodnost.

Toda v leskem turističnem društvu, se zavedajo, da je prihodnost v njihovih rokah, v rokah ljudi, ki so kot posamezniki le majhen delček celote, vsi skupaj pa porok za vedno boljše rezultate in vedno večje uspehe. 1949 članov šteje turistično društvo in več kot dvajset odstotkov

V bogatem in prirščnem kulturnem programu so nastopili: dramski igralec Jože Logar, sopranistka Zlata Ognjanovič, baritonist Tone Kozlevčar, spremljala pa sta jih citraš Miha Dolžan in harmonikar Vital Ahačič.

je mladih. To pa pomeni, da je v kraju več kot vsak drugi prebivalec član turističnega društva. Kot je na slovesnostipovodni predsednik skupščine občine Radovljica Bernard Tonejc, se uspehi leskega turističnega društva ne kažejo samo na področju turizma in turističnega razvoja v kraju, temveč v celotnem razvoju Lesce. Zato je težko reči, kje se v kraju začne in konča delo turističnega društva in kje se prepleta z delom krajevne skupnosti in drugih društev.

Številni predstavniki turističnih društev, ki so v soboto pozdravljali jubilejni občni zbor so vsem izrekli čestitke, predsednik turističnega društva iz Cerklj pa je tudi vprašal, od kod takšna zagnanost za delo, od kod takšni uspehi. Vasilij Koman, ki je vodil uradni del slovesnosti ob občnem zboru je odgovoril, da je vsa skrivnost v dobri volji, manjkati pa seveda ne sme tudi strokovnost in zagnanost.

Prav zagnanosti, strokovnosti, poštenega in splošnega dela pa je danes povsod (ne le v turizmu) premalo. Če bi vsi delali tako delajo Leščani v svojem turističnem društvu bi bilo lahko več takšnih in podobnih slovesnosti, ter seveda takšnih delovnih uspehov, s katerimi so se ob tridesetletnici lahko pohvaljivali Turističnemu društvu Lesce.

V. Stanovnik

Pogovor s škofjeloško izvršnico Ido Filipič-Pečelin

Zahtevamo odstop zvezne vlade

Škofja Loka, 14. marca — Decembra je škofjeloška skupščina zavrnila osnutek občinske razvojne resolucije za leto 1988, ker zvezni interventni ukrepi delujejo kot bumerang; dušijo razvoj, pehajo v nazadovanje. Škofjeločani so tedaj javno, prek slovenske skupščine, zahtevali od vlade v Beogradu, naj sproti cene in trg, ustrezno spremeni obračunski sistem, devizno zakonodajo, zamenja bančne limite z depoziti, skratka, ustvari pogoje za boljše gospodarjenje. Če tega ne zmore, naj prepusti mesto sposobnejši, so bili odločni Škofjeločani.

»Zvezna vlada ni odstopila pa tudi vaših zahtev oziroma pričakovanj ni izpolnila. V začetku marca ste vendarle sprejeli občinsko resolucijo. Pomeni, da ste preprosto obupali?«

»Nikakor, resolucijo smo sprejeli, ker jo terja zakon, vendar je zelo abstraktna, načelna. Resnici na ljubo nismo prida upali, da bo zvezna vlada odgovorila na naše zahteve, pričakovali pa smo, da ne bo gluha za pritožbe vsega zdravega jugoslovanskega gospodarstva.«

»Ob »velikem metu« zvezne vlade ste v Škofji Loki analitično napovedali, da se bo v prvem letošnjem polletju polovica vašega gospodarstva kopala v izgubah? Se napovedi uresničujejo?«

»Tedad so bile črne, zdaj so sive. Gospodarstvo se je po svoje znašlo, vprašanje pa je, kako dolgo bo še lahko zdržalo na nogah pod pritiski nespodbudne gospodarske politike, še zlasti, ker je resnica (izsiljevanje cen, sive cene) povsem drugačna od uradne statistike in ker je razkorak med njimi vedno globlji,

ravno tako razkorak med gospodarstvom in družbenimi dejavnostmi. Skratka, smo upravičeno zaskrbljeni, kako dolgo bomo še lahko ustvarjali dohodek. Skrbi in moti nas tudi vladino prerazporejanje dohodka, na katero nimamo vpliva. Povečanje obveznosti za nerazvite republike in Kosovo na 2,6 odstotka družbenega proizvoda pomeni za našo občino 4,5 milijarde dinarjev, medtem ko moramo za svoj skupni standard letos odščitniti kar desetino lanske vsote.«

»Kako gre dogovarjanje o krčenju denarja za družbene dejavnosti?«

»Mislim, da bodo v družbenih dejavnostih morali deliti usodo z gospodarstvom, ravno tako iskati čim bolj racionalne oblike, zlasti v organiziranosti, in šele v skrajni sili zajesti v programe. Vendar pri tem opažam drugo skrajnost; po predlogu strokovne službe občinskih sisov bi v družbenih dejavnostih lahko pripravili približno 700 milijonov dinarjev, medtem ko smo lani zaradi zablokiranih presež-

Obseg proizvodnje se je lani v škofjeloški občini v primerjavi z letom 1986 znižal za 4,5 odstotka, produktivnost je padla skoraj za pet odstotkov. Delež izvoza v celotnem prihodu je zdrsnil s petnajstih na dvanajst odstotkov in še naprej pada.

kov spričo zakonsko omejene skupne porabe najmanj toliko izgubili. Sploh se mi zdi, da preveč izgubljamo z lovom na muhe, sion pa ostaja nedotakljiv.«

»Cikate na zvezno vlado?«

»Na njo oziroma njene ukrepe. Pogledjte, kregamo so o krčenju standarda naših ljudi, dovoljujemo pa, da nam vlada popolnoma odujavi pravico pogovarjati se o pogojih, kako bomo ustvarili in delili dohodek. V Škofji Loki smo se naveličali. Odložili smo se, da se bomo proti temu borili, vztrajali, bojkotali, zbujali tudi druge. V Gospodarski zbornici Jugoslavije se že premika. Potreben bo rez, preden se bo sesedlo vse gospodarstvo. Ne vem, ali bi druga, nova vlada lahko v kratkem času izboljšala razmere, ustvarila spodbudnejše pogoje za večjo učinkovitost, vem pa, da jih sedanja vlada ne bo. To je že dokazala.«

»Torej vztrajate pri decembrski zahtevi po odstopu?«

»V sredo bodo naši delegati v zboru združenega dela sloven-

ske skupščine ponovno opozorili na strmo padanje poslovnih rezultatov gospodarstva, na težavo velikih izvoznikov (Alpine, Turvarne elektromotorjev in gospodinjinskih aparatov), na slabšanje likvidnosti in seveda na nezumljivo povečanje prispevka k nerazvite, ki poleg oženja akumulacije še poglablja likvidnostne zadrege. Ekonomska politika, ki jo uresničuje sedanja zvezna izvršni svet, pomeni več manj stalno eksperimentiranje na celotnem področju družbenega reprodukcije, ki nas pelje v vedno globljo družbeno, ekonomsko in politično krizo. Dokaz tega je vsekakor memorandum, sklenjen z mednarodnim monetarnim skladom, o ponovni vzpostavitvi stand-by aranžmana, izjavljavo katerega menimo, da se nje vlada ni sposobna. Republiški skupščini dajemo pobudo ugotavljanje odgovornosti zahtevo za razrešitev zvezne izvršne sveta. Menimo tudi da morajo svoj del odgovornosti prevzeti tudi vsi soustvarjalci neustrezne ekonomske politike od strokovnih služb zveznega izvršnega sveta do najvišjih stopenih državnih in političnih organov.

»Upute, da zahteva ne bo obšla v skupščinski mapi?«

»Sprožili smo delegatsko vprašanje, na katerega je odgovoril obvezen.«

H. Jelovčan

inštalacije

INŠTALACIJE p.o.
ŠKOFJA LOKA

delavski svet delovne organizacije INŠTALACIJE Škofja Loka v skladu s 85. členom Statuta DO razpisuje dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA DELOVNE ORGANIZACIJE

Za opravljanje del in nalog mora kandidat izpolnjevati splošne pogoje, predpisane z zakonom in z dogovorom o izvajanju kadrovske politike v občini Škofja Loka. Poleg tega pa mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

— da ima visoko ali višjo izobrazbo tehnične, organizacijske, ekonomske ali druge ustrezne smeri,

— da ima najmanj 3 oz. 5 let ustreznih delovnih izkušenj.

Kandidati naj prijave z dokazili pošljejo v zaprti kuverti v 8 dneh od objave razpisa na naslov: DO INŠTALACIJE p.o., Škofja Loka, Kidričeva c. 55 s pripisom: za razpisno komisijo.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po končanem izboru.

PEKO TRŽIČ
Ste Marie aux Mines 5
64290 TRŽIČ

TOZD prodaja na debelo KOMERCIJALA n.s.o.l.o., Tržič obsega v prodajnem sektorju dela in naloge

OPRAVLJANJE IZVOZNIH POSLOV

Poklic: ekonomist — komercialist

Funkc. znanje: zunanje trgovinska registracija
aktivno znanje enega tujega jezika — angleščina

Delovno znanje: 2 leti na podobnih delih

Poskusno delo: 3 mesece

Kandidati naj oddajo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: Tovarniška obutve Peko Tržič, Ste Marie aux Mines 5.

● Agrarna reforma — danes in takoj

V nakelski zadrugi so poziv slovenskih mladincev Agrarna reforma — danes in takoj vzeli zelo resno.

Na zadnji seji zadrugnega sveta so nekmetu in svojemu nekdanjemu računovodji dal v najem pol hektara zadrugne zemlje!

● Naročam Glas, odpovedujem Pavliha

Telefonska intervencija: "Odkar ste se odločili, da objavite precizne in jasnovidne veline programe tako rekoč že izvoljenih gorenjskih županov, se z vsem srcem naročam na vaš časopis.

Stroške naročnine bom zmogel, saj sem obenem odpovedal Pavliho..."

Anekdota

Zvedavi otrok

Neka Angležinja je povabila na večerjo več gostov med njimi tudi generala Switha, ki je v vojni izgubil nos. Da ne bi prišlo do kakih neprijetnosti, je zabičala sinu, ki je bil zelo navihvan:

"Dobro me poslušaj! Na večerjo bo prišel general Swith, ki je brez nosa. Glej, da se ne spozabiš in da ne črhneš besede o njegovem nosu!"

Otrok je obljubil, da bo molčal. Ko pa so zvečer povabljeni sedli za mizo, je deček pred vsemi prostorsčno rekel materi:

"Mama, kako naj govorim o njegovem nosu, če ga pa sploh nima!"

PRIJAZEN NASMEH

SLOVENIJA, PRIJAZNA DEŽELA NA SONČNI STRANI ALP? NE VEDNO

SONJA STEPAN

Pišete, da si v Ljubljanski banki — Temeljni banki Gorenjske Kranj prizadevajo, da bi bil obisk v banki za vakogar čim bolj posloven — oseben. Strinjamo se, da se da na tem področju še marsikaj storiti. Vendar pa je veliko tudi odvisno od tega, kakšen je uslužbenec za bančnim okencem. Med tiste bančne uslužbence, ki prav tako pripomorejo, da potem rečemo, da je Ljubljanska banka naša banka, vsekakor sodi **Sonja Stepan**. Zakaj je enkrat ne predstavite?

Kar nekaj takšnih sporočil in predlogov smo dobili v uredništvu. "Zares sem prijetno preseščena in kar nekako ne morem verjeti, da ste me tokrat zaradi tega obiskali," je malce v zadregi razmišljala Sonja Stepan, ki je že 18 let v Ljubljanski banki je Temeljni banki Gorenjske Kranj.

Doma je pravzaprav iz Fažane pri Puli. V Puli je tudi končala ekonomsko srednjo šolo. Potem pa se je poročila v Kranj in 15. oktobra 1970 je začela delati v takratni Gorenjski kreditni banki Kranj. Ljuba Terčon ji je bila takrat prva mentorica.

"Ko pa sem začela pri bančnem okencu in se srečevala s strankami, so me prav te učile slovensčine. Lepi začetki so bili to. Morda prav zato še danes rada delam pri bančnem okencu. Naj bodo še takšne (osebne) te-

žave, kdo jih pa nima, me prav delo v blagajni oziroma likvidaturi nekako pomiri. Teško bi danes zamenjala vse tiste Kranjčane oziroma obiskovalce banke. Toliko jih poznam in veliko jih je, ki me poznajo. Mislim, da prav ta neposreden in prijazen odnos, ko ljudi poznaš in te oni poznajo, ko ga pozdraviš ali nagovoriš z imenom, priimkom, v teh na trenutke nekam čudnih časih, potem nekako pomirja ne strpnost in vliva domačnost. Res je, da se je v banki v teh 18 letih, kar zadeva opremo, veliko spremenilo, vendar pa še vedno tudi velja, da največ pomenita lepa beseda, urejenost in prijazen pogovor."

Sonji Stepan pa prav to očitno nikdar ni težko.

A. Žalar

STRIGANE STRUNE STRIGANE STRUNE

WAYNE SHORTER

Omenili smo ga že pretekli teden, a naj bo tokrat zapis malce daljši in nazornejši.

Zadnjih trideset let je kariera Wayne Shorterja potekala vzporedno z razvojem zgodovine jazza. Wayne je namreč sodeloval pri tolikih najpomembnejših dogodkih, da bi le stežka našli še kakšnega aktivnejšega jazzista.

Na sceno je stopil leta 1956, star 25 let, ko ga je v svojo skupino sprejel slovit hardbop pianist št. 1, Horace Silver. Sledeča pomembna stopnica v njegovem delu je bilo sodelovanje z Milesom Davisom 1964 do 1969, čigar tedaj

nje delo je bilo v samem svetovnem središču. To so bili namreč časi, ko je Miles z jazz rockom utiral nove poti jazzovskemu razmišljanju.

Leta 1970 je Shorter skupaj z Joejem Zawinulom ustanovil danes že legendarno skupino Weather Report. Ta skupina je izhajajoč iz Davisovih smernic razvijala jazz fusion v nove višave, tako glasbeno kakor komercialno. Skupina Weather Report je pri Columbiji izdala celih 15 plošč.

1985 leta so WR razpadli, kar je Shorterju omogočilo, da se je osredotočil na kompozicijo in solistične nastope.

Dvakrat smo ga v Ljubljani že lahko poslušali, tokrat prihaja, kot smo že zapisali, 29. marca v halo Tivoli v organizaciji Feniksa in Cankarjeva doma.

Ljubitelji jazza pričakujejo spektakla vsekakor ne bodo zamudili!

Čvek

● Nemirna vest

Petdeset dolgih let je Nancy Kirkland poskušala pozabiti, da je kot mladenka nekoč zapustila restavracijo, ne da bi plačala račun. Na koncu se je vendarle odločila in po petdesetih letih nakazala lastniku cela dva šilinga, zraven pa priložila še dva funta — za inflacijo. Zdaj lahko spet mirno spi, dobila pa je tudi pohvale finančnih strokovnjakov, saj so izračunali, da je bila revalorizacija zneska do pare točna.

● Marilyn in Gromiko

Zgodbe o slavni filmski zvezdi Marilyn Monroe so zmeraj zanimive, a zadnja je prav senzacionalna. Marilyn se je pojavila v spominih nekdanjega sovjetskega ministra Andreja Gromika. Sovjetski diplomat je napisal, da lepa Marilyn ni bila le izvrstna igralka, temveč tudi velika borka za človekove pravice, zelo prisrčna in neposredna oseba.

● Skupni spomini

Pred tremi leti je izbruhnil velik škandal, ko je komaj 13-letna Mandy Smith postala ljubica kitarista Rolling Stones, saj je Bill tedaj srečal že Abrahamo. Še bolj je odmevala afera Profumo, ko je leta 1963 britanska vlada skoraj padla, ker se je minister zapletel v ljubzensko zvezo s prostitutko Christine Keeler. Zdaj ima Mandy šestnajst let, Christina 46 let in odločili sta se, da skupaj posnameta pesem o seksi skandalih. Pesem ima naslov Ljubi in pripoveduj....

● Podedoval je vas

Neki Anglež je od svoje daljnje sorodnice podedoval staro angleško vas, s 30 farmami, dvema cerkvama in solo. Vas Soutwick na jugu Anglije je do danes ohranila srednjeveško podobo, upravljala pa jo je starica, ki je v oporoki napisala, da jo podarja svojemu sorodniku. Vaščani so bili zadovoljni, kajti bali so se, da vasi ne bi zapustila svojim mačkam! Zdaj se ne bo nič spremenilo, novi lastnik je presrečen, vaščani pa tudi.

● Pomagajte — miši!

Nočni vratar v nekem britanskem podjetju je na sodišču zanteval, da ga spet sprejmejo na delo. Odpustili so ga zato, ker je sprožil alarm, ko je v vratarnici zagledal dve miški. Trdi, da se ljudi sploh ne boji, pred mišmi pa ima panični strah. Njegovi delodajalci so sklenili, da jim takšen vratar ni potreben in so ga vrgli na cesto.

● Sodna obravnava po telefonu

V Ameriki se lahko pohvalijo s prvo sodno obravnavo, ki so jo imeli po — telefon! Po telefonu so zaslišali tudi vse priče, šlo pa je za sodni spor med dvema firmama iz precej oddaljenih ameriških mest. Na koncu šesturnega sodnega procesa so izjavili, da so s tem pomembno znižali stroške sodne obravnave.

Izbor za popevko Evrovizije z grenkim priokusom

● Zakaj nismo videli Tonija in Helene?

Najprej so predvidevali, da bosta za popevko Evrovizije nastopila tudi Toni Kapušin iz Obvezne smeri in Helena Blagne, a nadomestila ju je Moni Kovačič. Zakaj?

"Meni ni nihče konkretno odgovoril," pravi Toni Kapušin. "To je nepoštena in neposlovna odločitev, sam in skupina pa smo utrpeli veliko materialno in moralno škodo. O povračilu škode se bomo še pogovarjali... Podobno se je zgodilo že lani, ko smo bili izključeni iz televizijskega prenosa Melodije morja in sonca. Zaradi izkušnje terjam kopijo pravilnika, ki ureja te zadeve, da bomo vedeli, kaj vse nas lahko doleti."

D. Papler

VREMENSKI PREGOVORI

Če dolgo v sušcu sneg leži, ozimna setev se mori.

Če sušec prah okrog pometi, nam odbor letino obeta.

Če v sušcu že igrajo se mušice, aprila dobre bodo ti še rokavice.

● VREME — MRZLO IN JASNO

Pratika nam za današnji teden napoveduje mrzlo in pretežno jasno vreme. V petek, 18. marca, bo ob 3. uri zjutraj MLAJ.

Sonce VZIDE ob 6. uri in ZAIDE ob 18. uri. Dan bo dolg 12 ur. Sonce bo stopilo v znamenje ovna v nedeljo, 20. marca, ob 10. uri, ko se bo začela pomlad.

LJUDSKI OBIČAJI

● PRAZNUJE JERA

Za Gregorjevem je Jera znanilka pomladanskega dela na prostem. Z domačim delom je treba nehati, pravijo. Miš pregrizne nit, preje je konce, kolovrti morajo v kot.

Tudi na Gorenjskem so predice 17. marca, ko praznuje Jera, nehale presti, ker bi jim sicer miši vso prejo sklestile. Ponekod ženske na ta dan tudi niso šivale. Je varuhinja zoper miši na polju. Kot piše Niko Kuret v Prazničnem letu Slovencev je v resnici Jedert izpodrinila neko pogansko žensko božanstvo, ki je po smrti prevzemala človeške duše. Te so imele podobo miši, v njih so videli duše rajnih, ki se drže domačega ognjišča. Odtod v drugih deželah vera, da Jera varuje duše umrlih prvo noč po smrti, nakar jih prepusti Mihaelu, ki jih stehta, da lahko stopijo pred sodbo.

Če ne prej, potem na Jero gotovo gorska sapica pripihlja. Kolikor ima ovca za Jero jesti, toliko krava ob Juriju....

IZ ZAPRAŠENEGA BONTONA

LEPO VEDENJE JE IZRAZ LEPE DUŠE

Če pomislim, kako neotesano se nas dandanes večina obnaša, potem lahko sklepam, da je šla tudi lepa duša po zlu. Navodilo za lepo vedenje iz leta 1929 namreč pravi dobesedno: Lepo vedenje je zlasti naraven izraz lepe duše, zato si mora resnično lepo vedenje prisvojiti le človek, ki ima lepo dušo. Nauk o lepem vedenju je koristen vsem, ker so se uveljavili v družbi nekateri običaji, katerih se je treba držati.

No, zadnjič sem obljubila nekaj "ocvirkov" o obleki. Takole pravi zaprašeni bonton: Obleka, ki je zakrpana, je vedno primerna in se je ne smemo nikoli sramovati. In: V obleki se varujemo gizdalinstva: ker je gizdalinstvo smešno, ker je zapravljivo in ker z gizdalinstvom izgubimo zaupanje resnih ljudi. Zapravljivo je tudi danes, dvomim pa, če si kdo upa med ljudi z zakrpanim komolcem na suknjiču ali pošto "zadnjico" na hlačah. Gotovo bi ga srenja bolj obsojala kot "sminkerja". Sicer pa je bolj kot 60 — letni bonton preizkušena modrost, da obleka naredi človeka.

H. J.

Male gorenjske vasi

Peračica (2)

Piše: D. Dolenc

Arhitekti so pozabili na zeleni kamen

Peračica je seveda poznana tudi po svojem kamnolomu lepega zelenega kamna, peračiškega tufa, kot mu pravijo. Od nekaj so ga kopali in gorenjske kmečke hiše so imele iz tega kamna okna, oboke vhodnih vrat. Begunjska graščina je vsa z njim pozidana, radovljiške stare hiše prav tako. Med vojno je bil pri Nemcih strašno gor vzlet, pravijo. Na veliko so ga vozili v Kranj, ko so zidali staro občino, in kdo ve, koliko so ga Nemci v Nemčijo zvozili. Kar naprej so ga vozili furmani iz kamnoloma čez Grofijo na Črnivec. Mi smo ga pa kar opustili, češ da se ne izplača več. Pa vendar mora tu še biti tega kamna, vse tamle od robu naprej, razmišlja Zadnekov ata. Mogoče se bodo arhitekti kdaj le še spomnili nanj in kamnolom oživili.

Zalostna gora

Takoj od kamnoloma naprej je pa Zalostna gora. Hrib je dobil ime iz turških časov. Tu so namreč Turki mlade fante in dekleta, ki so jih ugrabili po vaseh,

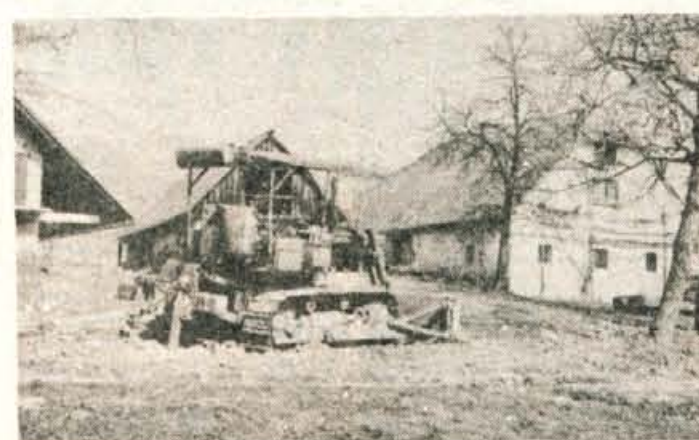
sortirali, kaj bodo vzeli, — — — — — kaj pustili. Svoj čas so bili tu postavljeni trije križi in na enem od njih je bila upodobljena tista množica ljudi, ugrabljenih in Turkov. Zgodovinska vrednost, vendar po vojni so križe podrli. Kaj hočeš, razmišlja danes Zadnekov ata, tako "vreme" je bilo. Sicer pa Zalostna gora spada pod Srednjo vas pod Dobroč.

Po 400 mernikov žita

Same čiste kmetije so bile včasih tod, danes ni nobene več. No, morda bo Vošarjeva spet, ker je gospodar doma ostal. Kljub temu, da je tu zemlja težka, veliko je močvirnatga in ilovice, so včasih tod pridelali po 400 in več mernikov žita, danes pa razen pri Zadneku in Cvenklju vsi kruh kupujejo. Pri Solarju so imeli toliko žita, da so ga jim kakšno leto vsega molji uničili in so ga kar v koš naložili in v brezno spustili.

"Po tri tedne skupaj smo s cepi mlatili, danes pa tri ure stroj teče in samo zrnje v vreče leti. Pa vendar je bilo včasih veliko lepše. Ko smo turško majili pa proso tresli, smo potem vedno plešali. O, ne na parketu, na podu! In peli smo na vasi. Posebno

Rozmanova dva fanta, Tona in Lojz, sta rada pela. Ves dan sta kosila, zvečer sta se pa nad hišo v breg usedla in po dve uri skupaj pela. Pa igrali smo. Na Brezje smo hodili igrat in gledat igre. Divji lovec, Tihotapec, Veriga. Tudi v Lešah je bil en tak zagnanec, a nas ni toliko v Leše vleklo. Bolj na Brezje, tudi punce so nam bile tu bolj všeč..." oživlja spomine Zadnekov ata. "Pa skromni smo bili, vsega je manjkalo, a smo se radi imeli, danes imamo pa vsega, pa nismo zadovoljni, ni več prijateljskih vezi med vaščani, kot nekoč."

Buldožer se pogosto sprehodi po peračiških travnikih in njivah, da spet zravna zemljo in zapolni vrtače.

V Peračico nad divje prašiče

Ko sem se odpravila na spodnji konec vasi, je bilo poldne že mimo. Sonce se je z vso močjo upiralo v Cvenkljevo kapelico pred hišo in trobentice in kronce v bregu pod hišo. Cvenkljeva Anica je pravkar rahljala zemljo na vrto, da bi vsejala peteršilj in korenje. Strideset dni hodi ven in če z njim pohitiš, ga imaš kmalu za v lonec. Za robom, nad Grofijo, nad gozdovi, ki so bili včasih last grofa Thurna, so krožili skovi. Leglo imajo tamle zadaj in lovci dobro vedo za gnez-

da, gospodinje pa morajo kar paziti na kokoši. Saj velikih ne odnesejo, kakšno mlajšo ali slabotnejšo pa hitro. Sicer so pa tu lovci doma. Eden glavnih je Alojz Cvenkelj. In če drugi ne, lovci dobro poznajo Peračico. Vsako leto za 29. november tu prirede lov na divje prašiče, ko povabijo tudi lovce iz drugih družin, celo sosednje avstrijske Koroške. Lani so jih postrelili kar 16. Ulov, kakršnega že 40 let ne pomnijo. Tam za robom nekje je tudi lovska kočja, ki jo lovci kaj radi obiskujejo.

Vode kar vro iz zemlje

Za hišo je čez opoldne počival buldožer. Cvenkljevi z njim pravkar ravnajo zemljo za hišo, kamor so odlagali material od izkopa. Zdaj bodo tu nasadili mlado drevje. Sicer je pa buldožer pogosto v gosteh na peraških travnikih. Teren je tak, da se kar vrtače narede. Najprej se vidi luknjica, pripoveduje Cvenkljeva, potem pa se zemlja ude-re. Sredi travnika, sredi njive. Kadar je dež, vode kar vro iz zemlje. Visoka podtalnica je tu doma. Pri njej doma v Prapročah se je že zgodilo, da sta jim konja padla v tako luknjo, tudi njim je že nakladalka zdrknila, da so jo potem s težavo ven dobili. V take luknje potem navozijo skale, na vrh pa zemljo, da je travnik spet raven in pripraven

Anica Cvenkelj: "Kadar je dež, vode po Peračici kar vro iz zemlje, za njimi pa ostajajo brezna."

za košnjo. Kot bi bila vsa vas na vodi, se zdi včasih. Ponekod je ilovica in to odlična, tako da celo pečarji hodijo ponjo, za klinker Solarjevi pa so svoj čas doma delali opeko. Svet od Zadneka proti Grofiji je kar precej močvirnat in tu najdemo celo "slano lužo", kot jo imenujejo domačini in lovci. Tu se radi napajajo srnjaki in voda je v resnici malo slana.

ureja DARINKA SEDEJ

Planinsko društvo Radovljica

Največ dela s postojankami

Radovljica, marca — Kljub manjšemu padcu ima radovljiško Planinsko društvo še vedno 2286 članov in je glede na število prebivalcev tretje v Sloveniji. Kar 16 odstotkov Radovljičanov je članov društev. Leta 1990 bo radovljiško društvo staro 95 let.

«Lani smo imeli največ opraviti s skrbjo za tri planinske postojanke, od katerih je Pogačnikovo dom na Kriških podih zelo oddaljen. Oskrbujemo še Valvazorjev dom pod Stolom in Roblekov dom na Begunjski. Veliko dela je z njimi. Osebe je težko dobiti. Iščejo ga med upokojenci, pomagamo si s študenti, če pa je treba, pa člani društva še sami priskočijo na pomoč. K sreči so vodje naših odsekov prizadevni in zato je v splošnem društvena dejavnost zadovoljiva. Večina naše dejavnosti je ustaljena: smučarska šola pri Valvazorju, tečaj GRS, tečaj za vodnike lavinskih psov, društveni izleti, vendar so prevozi vedno dražji, dobro pa nam uspejajo planinski večeri s predavanji,« opisuje delo Planinskega društva Radovljica predsednica Meta Rutar Piber. Načelnik mladinskega odseka Janez Pfajfar pa dodaja, da so delo odseka pozivali, da je bila zimska šola zelo dobro obiskana, da je dovolj zanimanja za razna predavanja, da je za planinstvo v osnovnih šolah premalo časa, čeprav imajo krožke v leški in radovljiški osnovni šoli. Prav tako pa so otroci obremenjeni že z učenjem in za planinarjenje, ki pa vzame več časa, le-tega res zmanjka.

Med letošnjimi nalogami pa predsednica Meta Rutar-Piber postavlja na prvo mesto skrb za planinske postojanke, vzdrževanje žičnice na Kriške pade in seveda varnost obiskovalcev gora, kar bo še posebna naloga gorskih reševalcev, markacistov in podobno. Vsi deli društva morajo med seboj bolj sodelovati, dodaja, in ne bi bila nezadovoljna, če bi bila aktivnost vsaj taka kot lani. Želi si več sodelovanja s planinskimi društvi v Gorenjske. Sedaj najbolj sodelujejo z društvi Javnost Koroška Bela, Gorje, Bohinj in Jesenice.

J. Košnjek

Deseto jubilejno svetovno prvenstvo v smučarskih poletih

V naši smučariji je zanos upravičen

Oberstdorf, 13. marca — Na desetem svetovnem jubilejnem prvenstvu v smučarskih poletih je vrstni red naslednji: prvi Ole Gunnar Fidjestøl, drugi Jugoslovian Primož Ulaga in tretji Finnc Matti Nykänen. Po srebrni ekipni olimpijski medalji, bronasti kolajni Matjaža Debelaka na olimpijskih igrah v Calgaryju je ta srebrna kolajna v Oberstdorfu Primoža Ulage še bolj srebrna. Smučarski poleti so zgodovinska jugoslovanska disciplina in je zanos ob tej kolajni še razumljivejši.

Oberstdorfska 180 metrska velikanka je bila prizorišče že desetega jubilejnega svetovnega prvenstva v smučarskih poletih. Po prvi stometrski skakalnici v Planici, ki jo je projektiral Stanko Bloudek, je preteklo več kot pol stoletja. Oberstdorf je za Jugoslavijo še večji zgodovinski dogodek. Na desetem svetovnem prvenstvu v poletih je novi svetovni letalski prvak Norvežan Ole Gunnar Fidjestøl, drugi je Jugoslovian Primož Ulaga in tretji ta čas najboljši skakalec na svetu Finnc Matti Nykänen.

To je nasploh prva kolajna Jugoslovana na svetovnih prvenstvih v smučarskih poletih. Drugo mesto Primoža Ulage je še toliko večje, saj je prišlo to odličje prav v trenutku, ko smo proslavljali dve skakalni kolajni iz Calgaryja. Ti kolajni naših niso uspevale. Pred svetovnim prvenstvom v poletih so naši nadaljevali s pripravami v Planici in to jim je dalo še novih uspehov. Ne samo srebrna kolajna Primoža Ulage, temveč je tudi deseto mesto Dupljanca Matjaža Zupana. Bronasti iz Calgaryja Matjaž Debelak je bil petnajsti, Miran Tepeš pa štirindvajseti. To je še en porok več, da bodo naši smučarski skakalci še bolj v ospredju na tekmah svetovnega pokala in seveda na zaključni finalni prireditvi tega pokala, ki bo od 26. in 27. marca prav v Planici.

Rezultati — 1. Fidjestøl (Norveška) 364,0 (178,176,181), 2. Ulaga (Jugoslavija) 361,0 (178, 173, 179), 3. Nykänen (Finska) 355,5 (168, 168, 180), 10. Zupan 333,5 (165, 166, 166), 15. Debelak 318,5 (163, 153, 157), 24. Tepeš (vsi Jugoslavija) 295,5 (142, 149, 153).

D. Humer

Atletika

Dobri rezultati Triglavčanov v zimski sezoni

Kranj, 13. marca — Z državnim in republiškim prvenstvom so jugoslovanski in slovenski atleti in atletinje v vseh konkurencah končali letošnjo zimsko sezono. V dvoranskih državnih in republiških prvenstvih v Celju in Ljubljani so nastopili tudi tekmovalci in tekmovalke kranjskega Triglava. V članski konkurenci, v konkurenci starejših in mlajših mladincev so imeli Kranjčani lepe uspehe.

Na državnem članskem prvenstvu sta se najbolj izkazala Goran Kabič in Simon Rudež. Simon Rudež je bil državni prvak na 60 m in z 6,81 je postavil nov republiški rekord, Goran Kabič pa je bil na 60 m ovire tretji. Izkazala sta se tudi na republiškem članskem prvenstvu. Rudež je republiški prvak na 60 m sedmi. Pri starejših mladincih je bil na republiškem prvenstvu Zvone Jagodic tretji v skoku v daljino, Matjaž Polak je bil četrti na 60 m ovire, četrto mesto pa je zasedel tudi Andrej Strupi na 60 m. Pri mlajših mladincih se je izkazal Miloš Krampel. V skoku v daljino je republiški prvak, medtem ko je bil v teku na 60 m drugi. Marko Tadel je bil tretji v troskoku, Primož Markelj pa je v isti disciplini četrti. V teku mlajših mladink na 60 m je bila Saša Udrič druga, šesta Tanja Demšar in sedma Barbara Belhar, ki je bila peta tudi v skoku v daljino, Petra Filipič šesta in Tanja Dežman sedma. Pri pionirkah je Andreja Lorbec prvakinja v skoku v daljavo, v teku na 60 m pa je bila tretja, medtem ko je Lila Ramovš bila šesta v skoku v daljino.

D. Humer

ureja JOŽE KOŠNJEK

Kranjski judoisti v prvi zvezni ligi

Vzpon belih mušketirjev

Kranj, 9. marca — Judoisti kranjskega Triglava so bili pred tridesetimi leti že jugoslovanski pokalni zmagovalci, dvakrat so poskušali na kvalifikacijah za prvo ligo, kar pa jim je letos uspelo, tudi po zaslugi kaznovane Olimpije.

Kranjski judoisti, ki so si priborili uvrstitev v prvo ligo

Vaja dela mojstra: judoista Matjaž Kaštrum in Uroš Dolenc

Ekipno republiško prvenstvo v judu je končano. Prvo mesto je z 21 točkami osvojila Olimpija iz Ljubljane, drugi je kranjski Triglav, tretji pa železničar iz Maribora. Ker pa Olimpija zaradi kazni ne bo napredovala v prvo zvezno ligo, je to priložnost za Triglav.

«Uradnega dokumenta, da je Olimpija kaznovana in da imamo mi pravico za prvo ligo, še nimamo, vendar delamo, kot da bi potrebne papirje že imeli. Računamo na okrepitev, predvsem v težjih kategorijah. Najtežji borec ima okrog 80 kilogramov, v zvezni ligi pa moraš imeti enega do 95 in enega nad 95 kilogramov,« pripoveduje ob uspehu trener kranjskih judoistov Vili Klemenčič, ki poravlja trenerko dolžnost že pet let. «V zveznem tekmovalstvu moraš imeti borec za 7 kategorij, za primere poškodb in drugih nevesčnosti pa mora biti vsaj toliko judoistov v rezervi. Torej 13, kolikor

Trener Vili Klemenčič

jih je potrebno za popolno ekipo. V slovenski ligi so za Triglav na stopali Tone Markič, Robert Markič, Damjan Kalan, Florjan Vidic, Miran Hudovernik, Simon Vilfan, Martin Benedik, Gorazd Meško, Marjan Remic in Jože Martinčič.

«Boste zmogli tekmovalje, saj je znano, da že potovanja vzamejo veliko denarja, judo v kranjski občini pa ni ravno med bogatejšimi športi?»

«V primerjavi z drugimi športi je judo poceni. Stari sistem tekmovalstva je v prvi ligi držal 12 moštev, ki so v petih kolih tekmovala v liga sistemu. Sedaj se uvaja sistem dveh kol, število moštev se z 12 povečuje na 20, vsako leto pa osem zadnjih moštev izpade. Prvo kolo bo obsegalo štiri turnirje. Na vsakem od njih bo tekmovalo pet moštev. Turnirji bodo pri moštvih, ki so v lanskem tekmovalstvu osvojila

prva štiri mesta. Na vsakem turnirju zadnji odpade in tako gre v drugo kolo 16 ekip, ki se medsebojno srečajo in zadnji štirje odpadejo.»

Tone Markič odličen

Vili Klemenčič je vodil slovensko mladinsko judoistično reprezentanco na turnirju v Salzburgu. V reprezentanci je bil tudi kranjski judoist Tone Markič. V kategoriji do 65 kilogramov je zasedel odlično tretje mesto.

«Bo Triglavu uspelo obstati v ligi?»

«To je naš cilj, čeprav bo konkurenca močna. Imamo tudi mlajšo ekipo, ki tekmuje v drugi slovenski ligi, ki se še kali in nam lahko da sčasoma tudi dobre judoiste. V republiški ligi smo vse neposredne nasprotnike premagali, z Olimpijo, ki pa je bila realno boljša od nas, pa smo se borili neodločeno. Naša ekipa veliko boljše igra na tujem kot doma. Finance? Zračunali smo, da bi samo za udeležbo na tekmovalnih rabili okrog 4 milijone dinarjev, potem pa so še ostali stroški. Upam, da bomo finančno uspeli. V Prešernovi ulici sami urejamo dvorano za trening, ki jo bomo samo mi uporabljali, tekmovalja pa bodo morala biti v telovadnicah na Planini ali v Prešernovi Soli.»

J. Košnjek
Slike: F. Perdan

7. zimske igre slovenskih grafičnih delavcev

Zmaga Gorenjskemu tisku

Bohinjska Bistrica, 12. marca — Grafični delavci Slovenije so se letos srečali že na 7. zimskih igrah. Organizator tokratnega srečanja je bil kolektiv Gorenjskega tiska iz Kranja, ki je ob pomoči ASK Triglav iz Kranja pripravil smučarsko tekmovalstvo na pobočjih Koble.

Sobotnega tekmovalstva v veleslalomu in tekih se je udeležilo blizu 400 smučarjev iz 22 delavnih organizacij. Seveda je prišlo z njimi tudi precej navijačev, ki so bodrili svoje tekmovalce. Ob boju za čim boljše rezultate pa ni manjkalo vedrega razpoloženja v sončnem dnevu.

V skupni uvrstitvi — zanj sta šela dva najboljša rezultata iz vsake kategorije — so prepričljivo zmagali delavci

Gorenjskega tiska, ki so si priborili s 790 zbranimi točkami prehodni pokal zmagovalca in pokal za 1. mesto. Pokala sta osvojili tudi moštvi Večera iz Maribora za 2. mesto (690 točk) in Dela iz Ljubljane za 3. mesto (620 točk).

Zmagovalci po kategorijah — veleslalom, moški: Bojan Krapež iz G. tiska (do 25 let), Drago Martinjak iz G. tiska (25-35), Milan Jelšek iz Večera (35-45), Janez Vezjak iz Večera (nad 45); ženske: Jana Mlakar iz Dela (do 30) in Hilda Pišek iz Večera (nad 30) — teki moški: Matjaž Mraz, Aero (do 35), Maks Stopar, Učne delavnice (35-45) Bogdan Rečnik, Večer (nad 45); ženske: Polona Pesjak, G. tisk (do 30) in Urška Sprogar, Večer (nad 30).

S. Saje

Veliko grafičnih delavcev se navdušuje za tek na smučeh. Foto: S. Saje

Izlet na Komno in Bogatin

Kranj, 14. marca — Planinsko društvo Kranj organizira v soboto in nedeljo izlet na Komno z vzponom na Bogatin in Mahavšček. Potrebna bo popolna zimska oprema ter primerna telesna pripravljenost. Prijave sprejema PD Kranj, Koroška 27, telefon 22-823. Zbor izletnikov bo v soboto ob šestih zjutraj pred pisarno Planinskega društva ali ob pol devetih pred hotelom Zlatorog v Bohinju. Izlet bosta vodila Mitja Brajnik in Peter Leban.

J. K.

Prisrčno na Kokrici

Mojca doma

Kokrica, 9. marca — Mojci Dežman, ki se je vrnila z olimpijskih iger v Calgaryju in tam osvojila 18. mesto v veleslalomu in odlično deveto v slalomu (to je bila za Matejo Svet druga najboljša ženska uvrstitev v slalomu), so na Kokrici priredili prisrčen sprejem. Igral je Ski kvintet, kjer igra tudi Mojčin oče Lojze, čestitali so ji predsednik ŠD Kokrica Ivan Žbontar, učenci, mladina, podpredsednica krajevne skupščine Milana Skaba in v imenu telesne kulture Slavko Brinovec. Kljub Triglav sta zastopala predsednik Vili Egart in Mojčin trener Dare Štular. Zaplesali so tudi domači folkloristi. Na slikah: Dežmanova družina (mama Dragica, sestra Nina, tudi smučarka, Mojca, brat Rok in oče Lojze, Lea je bila od-

stona); Mojca s svojim klubskim trenerjem Štularjem in v naročju razposajenega folklorista. — Vse slike: F. Perdan

Zborovanje gasilcev iz radovljiške občine

Skrb strokovnosti in preventivi

Bohinjska Bistrica, 11. marca — Na včerajšnjem občnem zboru Gasilske zveze občine Radovljica so delegati 37 društev pregledali delo v svoji organizaciji v štiritletnem obdobju. Ocenili so, da je številčnost in aktivnost članstva primerna, več pa bodo morali v prihodnje storiti za boljše strokovno usposobljenost gasilcev.

Številni društveni uspehi

Gasilska zveza občine Radovljica si je že dalj časa prizadevala, da bi v vsaki krajevni skupnosti delovalo gasilsko društvo. To ji je uspelo predlani, ko je v Podnartu zaživilo osemindesetletno društvo v občini. Vse organizacije združujejo prek tri tisoč članov, med katerimi jih je blizu dva tisoč pripravljenih za operativne naloge.

Da bi bili ob potrebi sposobni za boj z ognjem, je zveza pripravila za gasilce v minulih štirih letih 13 tečajev. Na njih so pridobili 80 strojnikov, 77 nižjih častnikov, 39 častnikov in 10 sodnikov za gasilska tekmovanja. Razen tega so z dopolnilnim izobraževanjem usposobili 13 nižjih častnikov in 22 častnikov, na društvenih tečajih pa je došlo naziv gasilec 71 članov in naziv gasilec I. stopje 40 članov.

"Z izobrazbeno sestavo članstva kljub temu še ne moremo biti zadovoljni," je v svojem poročilu na občnem zboru med drugim naglasil predsednik OGZ Radovljica Jože Smole, ki je samokritično naštel še nekatere druge slabosti v dosedanjem delovanju njihove organizacije. Kot veliko težavo je omenil, da je vedno manj članstva pripravljeno sodelovati v raznih organih zveze. Podobno je pri prevzemanju odgovornih dolžnosti v društvih, najbrž tudi zaradi pomanjkanja bolj pasivnega odnosa krajevnih vodstev do družbeno pomembnega dela gasilcev.

Članstvu gotovo ni moč očitati nedelavnosti, saj so v društvih porabili za redno dejavnost prek 70 tisoč delovnih ur. Ob tem so

v dobrih 40 tisoč urah zgradili 4 nove domove in jih 11 prenovili ter uredili 2 orodišči, 8 stolpov in 9 zbiralnikov z vodo.

Predsednik Smole pa je delegate na zboru opozoril na nazadovanje preventivne dejavnosti, ki se kaže tako v zmanjševanju števila pregledov kot slabši kakovosti ocenjevanja požarne varnosti. Ker samo dobra preventiva zagotavlja zmanjševanje števila požarov, je kot eno najpomembnejših bodočih nalog omenil prav to področje.

Udeleženci zboru tokrat niso kaj dosti razpravljali o prizadevanjih v društvih oziroma o težavah pri tem. Zato smo h kratkemu pogovoru povabili predstavnike treh društev. Tole so povedali!

Drago Stojčič, poveljnik GD Gorje in sektorja Bled: "Tradicijo našega društva dokazuje podatek, da je letos imelo že 94. letni zbor. Kakovost zagotavlja 50 operativnih članov, ob njih pa imamo tudi veliko mladih, ki so navdušeni za gasilstvo. Iz vrst naših mladincev, ki so bili pred osmimi leti četrtni na državnem prvenstvu, smo dobili precej dobrih članov. Po njihovih stopinjah gredo tudi pionirji, ki so si z zmago na lanskem republiškem prvenstvu priborili prehodni pokal in pravico nastopanja na letošnjem državnem prvenstvu v Zrenjaninu."

Andrej Resman, predsednik IGD Elan: "V društvu, ki je bilo ustanovljeno 1950. leta, sodelujem skoraj od začetka, že šestindvajseto leto tudi kot poklicni gasilec. Sedaj opravlja to dolžnost 5 delavcev, ob katerih je v društvu še blizu 40 članov in 20 članic. Naša skrb je namenjena zlasti preprečevanju požarov. Za požarno varnost je čedalje več razumevanja v kolektivu; pred dvema letoma smo dobili društveni dom in lani gasilsko vozilo, nevarnejše dele proizvodnje pa so zaščitili z avtomati za gašenje."

Na občnem zboru OGZ Radovljica so za njenega predsednika ponovno izvolili Jožeta Smoleta, za poveljnika pa Ivana Lunarja. Naslednja štiri leta bo podpredsednik Ciril Ažman in podpoveljnik Franc Žerovec. Izvolili so tudi delegate za XI. kongres GZS in sprejeli program letošnjega dela.

Janko Sodja, predsednik GD Češnjica: "Za naše gasilce je značilna pripravljenost za prostovoljno delo. Tako smo v preteklem desetletju zgradili vodni bazen in orodišče ter prenovili dvorano, kjer nas še čaka nekaj dela. Društvo je s svojimi 130 člani nad 18 let starosti in veliko mlajšimi krajinjci pravzaprav center vsega dogajanja na vasi. Imamo svojo dramsko skupino, skrbimo za predvajanje filmov konec tedna, sedaj pa se nam bodo pridružili še pevci."

S. Saje

Packi

Ko prebiramo poročilo o inšpekcijskih nadzorih na Gorenjskem, se ne moremo znebiti vtisa, da smo še precejšnji packi in tudi po čistoči (osebni in splošni) na še razmeroma nizki ravni. Prireditelji množičnih prireditev na Gorenjskem (športnih tekmovanj v Planici in v Kranjski gori, žuštarske nedelje v Trzinu, izseljeniškega piknika v Skofji Loki, prireditve na Gorenjskem sejmu, na Bledu...) dobro poskrbijo za hrano in pijačo, na sanitarije pa praviloma pozabijo. Na večini prireditev jih ni zadosti še posebej, če njihovo število primerjamo z normativi, ki veljajo za gostinstvo (po dva pisoarja ter po eno žensko in moško stranišče na 80 sedežev).

Stranišča pa niso problem le na javnih množičnih prireditvah. Ko so inšpektorji pregledali gostinske lokale na Gorenjskem, so ugotovili, da je le v polovici lokalov čistoča zadovoljiva, še posebej slaba pa je v straniščih. Podobno je tudi v živilskih trgovinah, menzah in še kje. Za avtobusno postajo v Kranju in za tamkajšnji bife je dolgo znano, da je higiena zelo slaba. Sanitarna inšpekcija je to ugotovitev lani samo ponovno potrdila. Ali ni skoraj sramotno, da moramo na pragu 21. stoletja in v času, ko je dovolj mila, praškov in čistil, pisati, da je inšpekcijska služba lani ob enem od pregledov ugotovila, da je bila tudi osebna higiena zaposlenih v gostinskih obratih ob avtomobilski cesti Naklo slaba?

C. Zaplotnik

S SODIŠČA

Družinski pekel — alkohol in nasilje

Radovljica, 11. marca — V radovljiški enoti Temeljnega sodišča Kranj so obsodili 35-letnega Ivana H. iz Grabca na deset mesecev zapor, ker se je nasilniško vedel, grdo ravnal z domačimi in drugimi, jih žalil in podobno. Čeprav je bil med razgrajanjem vedno pod vplivom alkohola in so bile njegove sposobnosti treznega presojanja zmanjšane, pa se je svojega ravnanja dobro zavedal. Sodba je že pravomočna.

Ivan se je doslej že dvakrat zdravil zoper alkoholizem, vendar je vsakič začel ponovno piti. Kadar je preveč globoko pogledal v kozarec, je doma grozil materi in sestram, ki sta ji prišli pomagat, jih vse žalil, vpil, da bo zažgal hišo in podobno. Sestri je tudi udaril v obraz, enkrat pa jo je skupila tudi ženska, ki je bila na obisku. Ponavadi je razgrajal vse do prihoda miličnikov. Letos 20. januarja je z nožem grozil tudi DK., češ da so ga zaradi njegovega posredovanja prejšnji dan odpeljali miličniki. Ko mu je le — ta skušal vzeti nož iz rok, se je ranil, nazadnje pa se mu je le izmuznil in obvestil miličnike.

Domači so v stiski, ker Ivan ni prenehal piti in se je nasilno vedel, vse prijavi. Ivan je bil na obravnavi zelo kritičen do svojega ravnanja in se je tudi zavedal, da bo moral dokončno prekiniti s pitjem alkohola, če se bo hotel "rešiti" kazenskih postopkov. Za nasilniško dejanje so mu namreč v radovljiški enoti Temeljnega sodišča Kranj pred dvema letoma že zagrozili s petimi meseci zopora, če bo v dveh letih storil novo kaznivo dejanje. Preskusne dobe ni uspešno preстал in to je sodišče upoštevalo pri kaznovanju. Obsodilo ga je na deset mesecev zapor in odredilo (tretje) zdravljenje zoper alkoholizem. Olajševalna okoliščina je bila samo ena — Ivan je vsa dejanja obžaloval, več je bilo obteževalnih: živel je pri materi, ki mu je ves čas skušala pomagati, prav tako sestri, priložnostno pa je tudi zaslužil. Ponujene roke ni sprejel, odločil se je za drugo pot.

Gorski reševalci in zdravniki na usposabljanju v Mojstrani

Vajo so morali dvakrat prekiniti

Kranj, 13. marca — "Nesreče nas silijo v nenehno usposabljanje. Tudi zato je podkomisija za letalsko reševanje povabila konec tedna v Mojstrano blizu 50 gorskih reševalcev — letalcev in zdravnikov na zimski teoretični in praktični del usposabljanja. Žal smo ga kar dvakrat morali prekiniti za pravo reševanje, vendar smo lahko pomagali le mlademu Belgijcu. Njegova prijateljica in Avstrijka, ki je omahnil čez Grintovčovo strego, smo vrnili dolini mrtve," pravi Alojz Žist, načelnik podkomisije za letalsko reševanje. V soboto dopoldne je vrtinčasti veter izkušena pilota nagnal z območja triglavske stene, zato so na severni strani Mežaklje poiskali skalni pomol za pristajanje in vadenje. Tega so začeli na Prodih s spuščanjem iz helikopterja, v steni pa so vadili skoke iz lebdečega helikopterja, dvigovanje in spuščanje reševalcev s helikoptersko — električno vitlo. Tako usklajeno delo gorskih reševalcev — letalcev in posadke helikopterjev Letalske enote milice z Brnika je pogoj za uspešno delo.

"Običajno je pri skoraj vsakem reševanju tudi zdravnik. V primeru, da ga ni, mora odgovorno delo čim bolj opraviti reševalec. Tudi zato terjamo od njih kar precejšen nivo znanja. Zgledujemo se po Švicarjih. Vse bomo naredili, da bodo vsi, ki lahko rešujejo s helikopterji, lahko dobro opravili svoje delo. Da bi izmerili znanje smo za vse pripravili pisne teste," nadaljuje dr. Andrej Robič, načelnik zdravniške podkomisije. Ker je v soboto predsedoval komisiji za oceno izpitov je na reševanje v Grintovec s helikopterjem odletel njegov mlajši kolega, dr. Janko Kokalj. Sam pa je, skupaj z zdravnikom dr. Tomažem Ažmanom v nedeljo pomagal pri oživljanju podhlajenega 13-letnega Raphaela Pointa, ki je edini od trojice Belgijcev preživel skoraj tristometrski padec med iskranjem bližnjice z Vogla.

"Za pogrešane Belgijce so izvedli v soboto po 20. uri. Tri ure kasneje smo našli njihove sledi od brunarice med bukovjem do Lopate, kjer so se na robu stene nehale. V nedeljo zjutraj okrog 3.30 smo bili na robu prepada, ker ni bilo nobenega odziva pogrešanih smo odšli nazaj in z dnevom zaposlili pilote, naj nam pridejo pomagat. Že s prvim poletom so opazili pogrešane. Živega smo s posebno vrečo dvignili in pripeljali do hotela Zlatorog. Po njuna mrtva prijatelja so kasneje poleteli z večjim helikopterjem drugi reševalci letalci s tečaja v Mojstrani, "opiše tragedijo mladih smučarjev iz okolice Liega načelnik postaje GRS Bohinj Alojz Arh.

Mirko Kunšič

ureja CVETO ZAPLOTNIK

Obrambno usposabljanje prebivalstva v kranjski občini

Korak pred drugimi

Kranj, 11. marca — Že nekaj tednov potekajo po krajevnih skupnostih kranjske občine predavanja za prebivalstvo, ki so namenjena seznanjanju z obrambno zaščitnim sistemom. Kot je v pogovoru povedal vodja odseka za civilno zaščito Jelko Kacin, si delavci kranjskega sekretariata za ljudsko obrambo prizadevajo, da bi bil pouk kar najbolj nazoren in sodoben.

"Že nekaj let nazaj," je v uvodu pojasnil sogovornik, "smo v predpisani temi za pouk naredili izbor gradiva in ga skušali čim bolj prilagoditi stvarnim razmeram v občini. Ker je obrambno področje še vedno nekoliko odmaknjeno od ljudi, nekolkokrat privedemo v delovanje posameznih elementov obrambno zaščitnega

sistema. Zato smo predavanja izkoristili za poročanje občanom o našem delu, o dosežkih v obrambnih prizadevanjih celotne občine. Tako bi morali razumeti podružabljajne tudi v drugih sestavnih delih tega sistema."

Za obrambni pouk je v za dnjem času tudi značilno, da so predavanja zasnovana po andragoških načelih. Strnili so jih v eno samo šolsko uro, vendar zajemajo vse potrebne informacii

je. V preteklosti so razlago dopolnili s prikazovanjem diapozitivov, lani pa so v krajevnih skupnostih ob rekah in jezerih prvič prikazali video posnetke o reševanju iz vode.

"Takšen, sodobnejši način pouka so ljudje dobro sprejeli," je ocenil Jelko Kacin, "zato smo že lani začeli z zbiranjem dokumentarnih posnetkov o naravnih nesrečah v kranjski občini, kar smo koristno uporabili pri pripravi letošnjega predavanja o delovanju centra za obveščanje. To temo smo izbrali predvsem zato, ker center lahko deluje le, če se prebivalci zavedajo njegovega obstoja in namena."

Priprave predavanja so se intenzivno lotili lansko jesen. Za snemanje so zadolžili obveznika civilne zaščite Petra Tomazina in Sama Finžgarja iz republi-

škega centra za obrambno usposabljanje, glasbeno opremo je prispeval Rok Hlebs, tekst je bral Zvone Krznar, vse delo pa je povezoval in vodil Jelko Kacin.

"V 25-minutni video posnetek o centru za obveščanje smo vložili prek 400 delovnih ur, to da trud in vložena sredstva niso zaman," je naglasil sogovornik in za sklep dodal: "Dosedanja predavanja so bila zelo dobro obiskana. Video so si pred dnevi ogledali tudi predstavniki gorenjskih občin in drugih slovenskih pokrajin, ki so pokazali precej zanimanja za posnetek, saj sami še nimajo česa podobnega. Na Gorenjskem se bodo oskrbeli s tehniko in prikazali predavanja jeseni. Tako bo dosežen tudi cilj, da center predstavimo kot gorenjsko ustanovo."

S. Saje

NESREČE

Zbila pešca

Kranj, 8. marca — 55-letna Vida Tomažič z Visokega je z osebnim avtomobilom na zaznamovanem prehodu za pešce na cesti Staneta Žagarja v Kranju zbila 57-letnega Gezo Novaka, ki začasnno stanuje v Kranju. Tomažičeva je pripeljala prehitro in ni uspela vozila pravočasno ustaviti. Pešec se je v nesreči hudo ranil.

Prehitro skozi Gorje

Bled, 7. marca — Miličniki Oddeka milice Bled bodo temeljnemu javnemu tožilstvu ovadili 51-letnega Slavka Petrova iz Krnice, kjer je v ponedeljek nekaj pred tretjo uro popoldne prehitro vozil osebni avtomobil skozi Zg. Gorje in zato ni mogel pravočasno ustaviti, ko je na cestiš-

če nenadoma skočil 9-letni M.Z. iz Krnice. Voznik je zavrnil, vendar nesreče ni mogel preprečiti. Otrok se je huje ranil.

Avto v Mošeniku — dva ranjena

Podljubelj, 9. marca — Delavec Cestnega podjetja Kranj je v sredo zgodaj zjutraj opazil v strugi potoka Mošenik razbit avtomobil znamke nissan. Kot so ugotovili miličniki, je 35-letni Boris Šter iz Trziča ponoči okrog pol treh peljal z avtomobilom od Trziča proti Podljubelju, kjer je vozilo zaradi domnevno prevelike hitrosti začelo zanašati. Zapeljal je v napluzeni sneg ob cesti, nato prelomil 20 centimetrov debelo smreko in nazadnje zgrmel v strugo Mošenika. V nesreči sta se Šter in njegov sopotnik, 50-letni Vili Šoberl iz Zvirč, hudo ranila.

C. Z.

Veter pet stražil po Gorenjski — V noči s torka na sredo je v nekaterih gorenjskih krajih pihal močan veter, ki je naredil največ škode v naseljih pod pobočji Stola. pri hiši številka 28 v Zabreznici sta se drevesi porušili na fička Boža Janežiča, a sta na srečo poškodovali le streho vozila. Sosedom Martinjakovim je odkrilo del strehe na novi hiši in pometalo nekaj strešnikov s stare hiše. Smola se drži tudi Rozmanove domačije na Selu pri Zirovnici 1, kjer je pred nekaj leti pogorelo gospodarsko poslopje, zdaj pa je z nove, še nedograjene stavbe zgrmel na tla precej strešnikov. Na sliki: razdejana streha na Rozmanovi domačiji (S.).

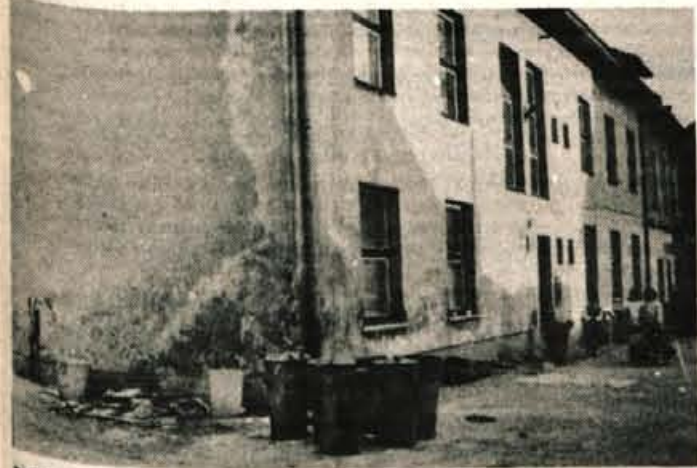
Foto: S. Saje

zavaruje triglav

NA SONČNI STRANI ALP

Stavba v Tomšičevi ulici v Kranju, ob njej pa velik nered — nesnaga, odpadki, smeti...Kdorkoli že je za dolžen za red, slabo opravlja svoje delo! — Foto: F. Perdan

Celje – mesto industrije, trgovine, turizma in obrti

Iz starejše in novejše zgodovine

Mesto je bilo naseljeno že za časa Ilirov in Keltov, rimska Celeia pa je bila središče Norika. Leta 1332 je Celje prvič omenjeno kot trg, leta 1451 pa mu je Friderik II. Celjski podelil mestne pravice. V tem času je mesto doseglo največji razcvet, o čemer pričča tudi vrsta najpomembnejših stavb v naselju, med katere sodita tudi Opatijska in Marijina cerkev. Spomin na celjske grofe ohranja tudi celjski Stari grad, pozidan na skalnati vzpetini ob vhodu v mesto. V prvotni obliki so ga sicer pozidali že prejšnji lastniki celjske kotline, grofje Vovbrški s Koroškega, a so ga Celjani temeljito prezidali in povečali, da je postal simbol njihove veljave in moči.

Jedro srednjeveškega Celja je ob Opatijski cerkvi in na današnjem Tomšičevem trgu, kjer je ohranjenih največ starih, delno še srednjeveških predvsem pa baročnih mestnih stavb. Številna arkadna dvorišča pričajo o godpodarskem blagostanju takratnega Celja.

Med mestnimi profanimi stavbami so najpomembnejše: renesančna Stara grofija z znamenitim stropom v veliki dvorani iz začetka 17. stoletja, renesančna kvartirna hiša (Zidanska 3), Hohenwarterjeva hiša (Tomšičev trg 17) in ostanki poznosrednjeveškega obzidja s stolpi – med njimi sta najbolj znana Vodni in sedanji Gledališki.

Celje je bilo tudi pomembno središče odpora proti okupatorju, ki je samov Starem piskru pobil 374 talcev in aktivistov OF. O času NOB govori veličasten spomenik na Šlandrovem trgu, deli kiparja Jakoba Savinška. Tu je tudi grobnica narodnih herojev.

Etnološke zanimivosti

Celjsko območje je etnološko precej zanimivo, saj se tu mešajo alpske prvine s panonskimi. V arhitekturi zasledimo na zahodu močan vpliv alpskega območja, saj se tu pojavljajo podobni tipi hiš kot v sosednjih alpskih pokrajinah. Kašta je ena od zanimivosti, ki jo najdemo v Gornji Savinjski dolini. Drugi tip hiše, ki ga zasledimo v vzhodnem in osrednjem delu območja, je nizka zidana ali lesena hiša. Zelo pogoste gospodarske stavbe v tem delu so bili dvojni kozolci – toplarji in hrami – gorce v vinogradih.

Od različnih obrti se je delno ohranilo le lončarstvo, nekatere so se razvile kot domača dejavnost – pletarstvo, coklarstvo, izdelovanje različnih orodij itd, druge pa so popolnoma zamrle (tkalstvo, barvarstvo).

Za to območje so značilne tudi slike na stenah kmečkih hiš, poslikane skrinje, panjske končnice, okraski na orodju, rezljane ograje

gankov pri kaštah in kozolcih, rezljana vrata in lepo okrašeni kozolci.

Kulturni spomeniki

Celje je bilo pomembno naselje že v antiki. Iz srednjega veka so se ohranili deli obrambnega zidu s stolpom, med stavbami pa zlasti Opatijska cerkev s celjsko kapelo (gotika, freske) iz leta okoli 1400, minoritska cerkev, Spodnji grad, renesančna Stara grofija in mogočne razvaline Starega gradu. Pomembni kulturni spomeniki v celjski občini so še grad v Lembergu z zanimivimi gotskimi podzemljskimi kletmi, Lindek – razvaline prvotno romanskega gradu in poznogotska taborna cerkev na Svetini.

Industrijske prodajalne

Na širšem celjskem območju ima več organizacij združenega dela svoje industrijske prodajalne – Toper Celje pri tovarni, EMO

Mesto Celje leži ob reki Savinji, v celjski kotlini, na nadmorski višini 241 metrov. Ima 40 tisoč prebivalcev in je sedež istoimenske občine s 64 tisoči prebivalcev. Današnji značaj je mestu vtisnilo 19. stoletje, v dobru meri pa tudi njegov razvoj po drugi svetovni vojni. Sodi med starejša industrijska središča v Sloveniji. Razvite so skoraj vse panoge gospodarstva, še zlasti pa metalurgija, proizvodnja barvastih kovin, strojna, lesna, tekstilna in konfekcijska industrija, izdelava nakita, proizvodnja električnih strojev in naprav, gradbenega materiala, prometnih sredstev itd. Pomemben pečat dajejo mestu tudi trgovina, obrt, gostinstvo in turizem. Tradicionalna industrija »skriva« v sebi tudi razvojne slabosti, zato so v občini že v prejšnjem srednjoročnem obdobju sklenili, da je treba gospodarstvo prestrukturirati – uvesti nove, sodobnejše, energetske manj potratne in ekološko čiste, predvsem pa dohodkovno zanimivejše proizvodne programe.

Celje na Mariborski cesti, Keramična industrija Liboje, KORS Rogaška Slatina, Tekstilna tovarna Prebold, Tovarna nogavic Polzela, Elbroj Nazarje, Konus Slovenske Konjice, Gorenje Titovo Velenje, Zarja Petrovče, Steklarna Rogaška Slatina in še nekatere druge. Odprte so v glavnem med tednom od 7. do 18. ure, ob sobotah pa do 12. ure.

Zdravilišča

Na širšem celjskem območju je več odličnih in znanih zdravilišč. Vsa so sodobno opremljena, imajo vzorno zdravstveno službo, lepo urejene restavracije z odlično kulinariko pa tudi dietno prehrano, športna igrišča in pokrite kopalne bazene. Naj jih omenimo Atomske Toplice, Dobrna, Laško, Rogaška Slatina in Topolšica.

Bazeni

V Celju je velik odprt bazen v obliki črke L ob Ljubljanski cesti za hotelom Merx. Glavni olimpijski bazen meri 50 x 20 metrov, ro-kav še nadaljnjih 20 metrov, ob njem je še poseben otroški bazen. Odprt je od 15. junija do 15. septembra, povprečna letna temperatura vode je 24 stopinj Celzija. Pokrit bazen z otroškim bazenom in bazenom za neplavalce je v dvorani Golovec in je odprt vsak dan razen v poletnih mesecih.

Smučišča

Na širšem celjskem območju je okoli 60 smučarskih vlečnic. Najbolj poznana centra sta Rogla in Golte, v celjski občini pa so najzanimivejša smučišča na Gričku (vlečnica 150 metrov, zmogljivost 400 smučarjev na uro), na Svetini, kjer je 150 metrov dolga vlečnica z zmogljivostjo 600 smučarjev na uro; dve vlečnici pa sta še na smučiščih pod Tovstom s skupno zmogljivostjo 800 smučarjev na uro.

Planinske postojanke

● Dom železarjev na Svetini, na Ramancah, 700 metrov nadmorske višine. Dostop je mogoč z avtomobilom po cesti iz Štor, peš pa po poti Celjske čete, iz Laškega po Savinjski poti in iz Celja čez Pečovnik in Celjsko kočjo ter iz Opoke po poti XIV. divizije. V sobah je 18 ležišč, v bližini je smučarska vlečnica.

● Vrhunčev dom na Ravinah je 500 metrov oddaljen od Doma železarjev in je odprt ob sobotah in nedeljah.

● Celjska kočja, 700 metrov nadmorske višine. Dostop je mogoč z avtomobilom čez Štore in Svetino ali peš iz Celja čez Pečovnik ali skozi težje prehode Hudičev graben. V koči je 36 ležišč, v neposredni bližini pa je tudi smučišče z dvema vlečnicama.

Za rekreacijo in vrhunski šport

Celje je mesto z bogato tradicijo rekreacije in vrhunškega športa. Ima veliko telesnokulturnih objektov. Mednje sodijo: športno-rekreacijski center Golovec s sodobnim kegljiščem, pokritim bazenom, dvorano za šport in zabavo, gostinskim objektom in možnostjo za sejemsko dejavnost, atletski štadijon, letno kopalnišče, umetno drsalnišče, teniško in nogometno igrišče, letališče, konjeniški hipodrom. V neposredni bližini mesta so še trim steza na Gričku, strelišče, smučišča na Svetini in pri Celjski koči ter Šmartinsko jezero, kjer so dobre možnosti za jadrnanje, deskanje in ribolov.

Celjske prireditve

V Celju je vsako drugo leto mladinski pevski festival z mednarodno udeležbo, vsako leto je filmska prireditev Teden domačega filma, mednarodni obrtni sejem zlatarska razstava in sejem Vse za otroka.

Pobratenja

Celje je pobrateno z občinami Sisak (Hrvatska), Čuprija (Srbija), Doboj (Bosna in Hercegovina) in Titov Veles (Makedonija).

Hoteli, restavracije, gostišča

V Celju so štirje hoteli – Celeia, Evropa, Merx in Turška mačka, več restavracij in gostišč – Madrugada, Majolka, Koper, Ojstriča, Merx, Nova vas in Hudinja, samopostrežni restavraciji Na – na in Hmezad in izletišči Stari grad in Griček.

EMO »mali velikan« iz Celja

EMO je tovarna, ki po številu zaposlenih, proizvodnem programu in količini narejenih izdelkov sodi med velike delovne organizacije. Proizvodni program tega "malega velikana" iz Celja je zelo raznovrsten in nastaja v osmih tovarnah – temeljnih organizacijah združenega dela, ki se čvrsto povezuje v EMO – emajlirnica, metalna industrija, orodjarna.

Dejavnost EMO obsega štiri proizvodne programe: emajlirstvo, toplotno tehniko, transportno, komunalno in skladiščno opremo ter program MATELI (mehanizacija in avtomatizacija tehnoloških linij).

● Emajlirstvo

Ta program ima v EMO najdaljšo tradicijo. EMO je namreč vodilni proizvajalec te vrste v Jugoslaviji in med največjimi na svetu. Izdeluje lahko, polteško in težko emajlirano posodo, ki jo dopolnjuje še program posode iz nerjaveče pločevine in aluminija. Dobro se je uveljavil s sanitarnim programom, v okviru katerega proizvaja kopalne kadi standardnih mer in različnih barv, straniščne izplakovalnike, stenske in vsadne umivalnike.

EMO je tudi vodilni proizvajalec frit za jekleno pločevino vseh vrst in glazur za keramiko ter raznovrstnih emajlirskih strojev. Nudi tudi različne storitve s področja obdelave pločevine in emajliranja.

EMO – va leva – zaščitni znak zaupanja v kakovost in tradicijo.

● Toplotna tehnika

Ta program zajema proizvodnjo najrazličnejših kotlov z zmogljivostjo od 0,15 do 50 MW toplotne moči oziroma do 64 barvo pritiska. Upoštevajoč zahteve in potrebe naročnikov, izdelujejo kotle in opremo za kurjenje s trdimi gorivi (premog, industrijski in kmetijski odpadki) in za kurjenje s tekočimi ali plinskimi gorivi. Proizvodnja vso potrebno opremo za izrabo odvečne toplote pri industrijskih procesih, prav tako predsta-

vljive kotlarne. Nudi tudi inženiring kompleksnih objektov za proizvodnjo toplotne energije.

Program toplotne tehnike zaokrožuje proizvodnja kotlov za lokalno ogrevanje (atmosferski, plinski, trajnožarni) kaminskih peči in radiatorjev za centralno ogrevanje.

● Transportna, komunalna in skladiščna oprema

Ta program se v EMO zelo hitro razvija. Paleta kontejnerjev obsega naslednje vrste: box, open top, flat, bivalni in specialni. Izdelujejo tudi kontejnerska skladišča za vnetljive snovi in kontejnerje za obrambo proti toči. Novi in zanimivi so tudi EMO – vi kotalni prekučniki, ki pomenijo racionalizacijo pri transportu.

Pomemben del tega programa je oprema za skladiščenje, predvsem za silose najrazličnejših velikosti za shranjevanje žita, lesnih odpadkov in plastike. Kakovostni elementi iz valovite pločevine so primerni tudi za industrijske projekte nizkih gradenj.

Ena od EMO – vih novosti so tudi visokotlačne brizgalke, za katere je treba reči, da imajo zelo široko uporabnost.

● Mateli

Ta program zavzema v delovni organizaciji EMO posebno mesto. Ime programa pove njegovo vsebino in je okrajšava za mehanizacijo in avtomatizacijo tehnoloških linij. Gre za tehnološki inženiring in proizvodnjo določenih strojev, orodij in naprav.

Program MATELI je postal sestavni del EMO – vih kratkoročnih in dolgoročnih načrtov in usmeritev. Je poslovna odločitev in strategija, s katero EMO v sodelovanju z zunanjimi organizacijami združenega dela in razvojnimi institucijami ponuja svoje bogato znanje in izkušnje najširšemu krogu uporabnikov.

V EMO izdelajo na leto 7.000.000 kosov posode, 8.000 ton frit, 350.000 izdelkov iz sanitarnega programa, 2.000 ton radiatorjev, 12.000 peči za lokalno ogrevanje, 400 velikih kotlov različnih vrst iz programa toplotne tehnike, 900 ton odpreskov, 1.800 ton izdelkov iz kontejnerskega programa, razen tega pocinkajo še okrog 10.000 ton raznih izdelkov. Ne smemo pa pozabiti tudi na veliko število najrazličnejših orodij in naprav, ki jih naredijo za svoje potrebe in za naročnike.

Kovinotehna

— nemogoče je mogoče

Celjska Kovinotehna je iz majhne trgovine z železno prerasa v pravega trgovskega velikana. V šestih temeljnih organizacijah in v dveh skupnih službah zaposluje okrog 1600 delavcev. Lani je ustvarila 242 milijard celotnega prihodka, 17,6 milijarde dinarjev dohodka, 10,2 milijarde čistega dohodka, v skladi pa namenila 2,3 milijarde. Dobro je zastopana na slovenskem in jugoslovanskem trgu, prodaja pa je tudi v druge države. Kupcem ponuja okrog sto tisoč različnih izdelkov — proizvode črne in barvne metalurgije, inštalacijski material, ogrevalno tehniko, kovinske izdelke (orodja, okovja, vijake, žičnike, ležaje...), stroje in opremo, gradbeni material, kemične izdelke in papir, blago za široko rabo (belo tehniko, drobne gospodinjske aparate, akustiko, steklo, porcelan, keramiko, posodo itd.). V Kovinotehni tako kot v drugih trgovskih organizacijah dobro občuti padec kupne moči prebivalstva in zagate gospodarstva, ki ne kupuje več na zalogi, temveč vse bolj sproti. »Zdaj nismo več distributerji blaga, zdaj je treba (znati) prodajati,« pravijo v Kovinotehni, kjer poskušajo prodajo pospešiti na razne načine — z akcijskimi prodajami, posojili, s precejšnjimi vlagalnimi in ekonomsko propagandno sodelovanjem na sejmih in drugih prireditvah. Njihovo geslo je — nemogoče je mogoče.

Prvi predhodnik celjske Kovinotehne je zasebna trgovina z železno, ki jo je 1810. leta v Celju odprl Rakusch. Trgovina je kasneje prerasla v največje podjetje te vrste na takratnem Spodnjem Štajerskem. Po prvi svetovni vojni je trgovala na območju naše države in sosedne Avstrije deloma pa tudi Nemčije, kjer je nabavljala zlasti kakovostnejše vrste jekel, barvne kovine, precizna orodja in stroje. V novi Jugoslaviji je trgovina postala splošna družbena lastnina. 1. junija 1954 pa je podjetje ob reorganizaciji prevzelo ime Kovinotehna, pod katerim deluje in posluje še danes. Takrat je zaposlovala približno 70 delavcev.

Več v izvoz

V Kovinotehni so pred petimi leti s prodajo na veliko ustvarili 56 odstotkov vsega prihodka, njihov cilj pa je, da bi 1995. leta le še 44 odstotkov. Delež maloprodaja naj bi se povečal z 10 na 14 odstotkov, zunanje trgovine s 33 na 40 odstotkov in inženiringa z enega na dva odstotka. Da bi dosegli te cilje, bodo morali razširiti zunanjetrgovinsko mrežo, zgraditi nove tehnične prodajne centre, povečati število predstavništva po Jugoslaviji, izboljšati skladiščno tehnologijo, dopolniti informacijski sistem in poiskati nove programe za kooperacijo oziroma izdelke za lastno blagovno znamko.

Kovinotehna se je hitro razvijala in širila poslovne zveze po vsej naši državi in zunaj njenih meja. Omenimo le najpomembnejše mejnike v njenem razvoju! Leta 1957 je zgradila novo skladišče z žerjavom za skladiščenje blaga črne in barvne metalurgije, pet let kasneje je ponovno dobila zunanjetrgovinsko registracijo za proizvode črne metalurgije, 1971. leta je zgradila novo poslovno stavbo in razširila dejavnost na področje Požarevca, kjer je zgradila skladišče in trgovino, že 1968. leta je začela uvajati avtomatsko obdelavo podatkov, ki jo je v naslednjih letih precej povečala in izpočolnila. Leta 1974 se je razdelila na pet tozdov in na skupne službe; istega leta pa je tozd Skladišča in promet odprl skladišča za izdelke črne metalurgije na Zgornji Hudinji, leto kasneje je nastala še šesta temeljna organizacija Inženiring z dejavnostjo projektiranja. Pred desetimi leti se je Kovinotehna združila z delovno organizacijo Tehnocomercator iz Celja, dve leti kasneje so zgradili tudi novo skladišče za gradbeni material na Zgornji Hudinji in prizidek k poslovnim stavbi ter odprli tudi nov tehnični prodajni center, ki so ga tri leta zatem še povečali na skupno 5.800 kvadratnih metrov površine, ga modernizirali in specializirali. Pred tremi leti so razširili ponudbo tehnične blaga še na Koroško, kjer so v Prevaljah zgradili tehnični prodajni center z blagovnico; tega leta pa so tudi uvozili dodatno računalniško opremo. Leta 1983 je Kovinotehna prodala skladišče Bukovčlak in leto

Kovinotehna ima dve trgovini tudi na Jesenicah, ena od njih je blagovnica Fužinar (na sliki), v kateri dosegajo zelo dobre prodajne in poslovne rezultate.

Poslovni center za drobno gospodarstvo

V okviru tozda Inženiring deluje tudi poslovni center za drobno gospodarstvo, ki ima za zdaj prek sto kooperantov. Njegova naloga je oskrbovanje obratovalnic z reprodukcijskim materialom, prodaja izdelkov ter svetovanje pri izbiri programov, pomoč pri ustanavljanju obratovalnic, pri nabavi strojev in opreme, pri razvoju tehnologije in tudi pri zunanjetrgovinskih poslih.

kasneje zgradila nadomestnega na Zgornji Hudinji. S tem so poenostavili delo, zmanjšali transportne in druge izdatke, zagotovili boljše izrabo obstoječih skladiščnih zmogljivosti, rešili problem skladiščenja vnetljivih in vodi nevarnih snovi in dosegli boljše in hitrejšo postrežbo kupcev. Tozd Univerzal Požarevac so v začetku predlanskega leta ukiniteli zaradi neugodnih poslovnih rezultatov in ga kot prodajno enoto priključili tozdu Tehnična trgovina. Lani so sklenili obnoviti eno najstarejših železninarstev trgovin v Celju, in sicer so posodobili obstoječe prodajne površine, preuredili del skladišča za trgovske namene, klet pa spremenili v gostinski lokal.

Kovinotehna ima, kot smo že omenili, šest tozdov in dve delovni skupnosti skupnih služb. Tozd Veleprodaja je s 24 poslovalnicami, v katerih prodaja izdelke črne in barvne metalurgije, kovinske finalne proizvode, instalacije, gradbeni material, kemične izdelke, opremo in blago za široko rabo, eden največjih v delovni organizaciji. Trguje s približno 100 tisoč izdelki, posluje s 3000 dobavitelji iz vse Jugoslavije in zadovoljuje potrebe okrog 6000 kupcev. Z izdelki metalurgije oskrbuje velik del kovinske predelovalne industrije po vsej Jugoslaviji in je pomemben poslovni partner železarn Store, Ravne, Jesenice, Zenica in drugih.

Naložba in načrti

Kovinotehna je lani obnovila eno najstarejših trgovin z železno v Sloveniji, Železninarja v Celju, razširila je depozitno za izdelke črne metalurgije na Zgornji Hudinji in pripravila vse potrebno za postavitev portalnega žerjava, adaptirala je prodajalno Galeb v Celju, postavila skladiščno dvorano za gradbeni material in trgovino v Požarevcu, uredila poslovna centa v Novem Sadu in v Tuzli ter obnovila trgovino Kurivo v Celju. Letos načrtujejo postavitev portalnega žerjava na Hudinji, obnovo prodajalne Labod v Celju in gradnjo specializirane trgovine z vodovodnim in sanitarnim materialom v Celju.

Tozd Zunanja trgovina je bil v preteklosti predvsem uvozno usmerjen, saj je bil eden največjih uvoznikov opreme, zadnja leta pa se veliko posveča tudi izvozu. Izvažajo predvsem v Sovjetsko zvezo, Avstrijo, ZRN, Italijo, Kenijo, Poljsko in ČSSR, največ pa uvažajo iz Avstrije, Italije in iz ZRN. Poleg predstavništva v Moskvi imajo tudi mešano podjetje v Italiji, ZRN, konzorcij v Pekingu in podjetje v Keniji.

Tozd Tehnična trgovina je registrirana za notranjo trgovino na drobno in reprodukcijo in ima 21 prodajal v Sloveniji, od teh štiri na Gorenjskem ali v njeni bližini — dve na Jesenicah in dve v Mengšu.

Tozd Inženiring je projektno organiziran in je specializiran za naslednja področja — informatiko (informacijski sistem za manjše poslovne enote), logistiko (notranji transport), površinsko zaščito različnih kovin, hladilno tehniko (uporaba tehnološke hlajenja), energetiko (tehnologija za pridobivanje novih energetskih virov) in za pripravo dokumentacije in organiziranje izdelave novih proizvodov v obratovalnicah drobnega gospodarstva.

Tozd Skladišča in transport upravlja s približno sto tisoč kvadratnimi metri skladiščnih površin, preko katerih gre na leto okrog 350 tisoč ton blaga. Tozd AOP se ubada z avtomatsko obdelavo podatkov.

Naj spregovorijo številke!

Kovinotehna je 1967. leta zaposlovala 568 delavcev preko njenih skladišč pa je šlo tedaj nekaj več kot 105 tisoč ton blaga. Predlani je zaposlovala 1597 delavcev skladišča pa so prevzela in oddala 356 tisoč ton blaga.

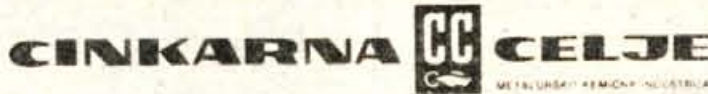
Cinkarna — tradicija, znanje, kakovost in dobro delo

Zametki celjske Cinkarne segajo več kot sto let nazaj, natančneje v leto 1873, ko je avstroogrška monarhija zaradi bližnjih rudnikov premoga zgradila »cinkarniško jedro«. Danes je Cinkarna delovna organizacija, ki zaposluje okrog 2400 delavcev in ima delovno skupnost skupnih služb in devet temeljnih organizacij — Metalurgija, Kemija Celje, Kemija Mozirje, Grafika, Titan dioksid, Veflon, Vzdrževanje, Energetika, Transport in skladišče. Temeljne značilnosti današnje Cinkarne so tradicija, kakovost, znanje in dobro delo.

Ko v celjski Cinkarni ocenjujejo gospodarske rezultate minulega leta, ugotavljajo, da je bilo poslovanje, upoštevajoč težavne gospodarske razmere in nenehno spreminjanje pogojev gospodarjenja, še razmeroma dobro. Vsi tozdi, razen enega (Kemija Celje), so poslovno leto sklenili pozitivno. Večino ciljev, ki so si jih zadali na začetku leta, so dosegli. Povečala se je donosnost tistih izdelkov, ki so na trgu najbolj iskani, povečal se je delež izvoza v celotnem prihodu in tudi vrednostno, smotno naročanje surovin je prispevalo k zmanjšanju zalog in tudi k hitrejšemu obračunu denarja, izboljšala se je likvidnost, uspešno so dograjevali obstoječi informacijski sistemi in uvajali nova informacijska orodja za uporabo osebnih računalnikov, zboljšala se je kadrovska struktura zaposlenih, kljub manjšim težavam (izlitje kisline) so bili uspešni tudi pri varovanju okolja... Čeprav so sprejeli vrsto ukrepov, pa jim ni uspelo v celoti odpraviti motenj v poslovanju tozda Kemija Celje. Na področju razvoja so delali po začrtanih programih, izraba proizvodnega in delovnega procesa se ni bistveno izboljšala, delavci so sproti obveščali o doseženih poslovnih rezultatih, v družbeni standard pa so vlagali približno toliko kot leto prej.

Vse večja skrb za okolje

Cinkarna je bila do 1976. leta eden najhujših onesnaževalcev zraka in vode v celjski občini, saj je imela le eno čistilno napravo za odpadne vode in še to s premajhnimi zmogljivostmi. Dimne pline je čistila z mehansko napravo, ki pa prav tako ni zadostala potrebam tovarne. Leto 1976 pomeni za Cinkarno prelomnico v skrbi za okolje. Takrat so namreč izdelali sanacijski program za preprečevanje onesnaženosti oz. čiščenje zraka in vode. Odločili so se za tri stopnje: za izgradnjo čistilnih naprav, za vlaganja v preventivo in za posodobitev obratov, ki so preveč onesnaževali okolje. Program uspešno uresničujejo. V nekaterih obratih, v Litoponu na primer, so že pri tretji stopnji, ponekod šele pri prvi. Ob vsem tem je treba poudariti, da je Cinkarna v zadnjih osmih letih vložila v reševanje ekoloških problemov prek 700 milijonov dinarjev. Njen vpliv na okolje stalno nadzira služba za varstvo okolja, ki deluje v okviru delovne organizacije.

Ob vsem tem je treba omeniti, da se je Cinkarna ubadala s težavami pri oskrbi s surovinami iz uvoza in iz domačega trga. Velika cenovna neskladja pri nekaterih izdelkih so vplivala na njeno prodajno strategijo. S spremembami deviznega poslovanja se je zmanjšala možnost uvoza s konvertibilnega trga, izvoznikom pa so sredi leta ukiniteli oziroma zmanjšali izvozne spodbude. Težav je bilo torej veliko, v Cinkarni pa so kljub temu izvoz povečali, nekaj zaradi rasti tečaja dinarja, nekaj zaradi boljše cen, ki so jih dosegali na tujih trgih.

Spodbujanje lastnega znanja

Ker znanje postaja vse pomembnejše in mu tudi cena neprestano raste, so se v celjski Cinkarni odločili za spodbujanje lastnega znanja. Njihova razvojna služba je že od 1983. leta dalje registrirana kot raziskovalna enota za razvoj strokovnih področij, proizvodnje in izdelkov Cinkarne, za razvoj tehnologije in iskanje novih proizvodnih področij, za reševanje ekoloških problemov... Dobro se je razvila tudi množična inovacijska dejavnost, še posebej po letu 1975, ko so začeli redno evidentirati in nagradjevati inovacijske predloge. Njihova uspešnost se kaže tudi v številnih priznanjih, ki so jih prejeli za inovacijske dosežke.

Z izvoznimi rezultati pa so v Cinkarni tudi sicer zelo zadovoljni. Leta 1980 so namreč na Zahod prodali le za 2,6 milijona dolarjev izdelkov, leto kasneje za 5,8 milijona, leta 1984 že za 11 milijonov, predlani za 16,4 milijona dolarjev, lani pa je bila vrednost konvertibilnega izvoza že več kot 21 milijonov dolarjev. Na izjemno povečanje izvoza v zadnjih letih je vplivala razširitev asortimenta iz raznih izdelkov, kot so titanov dioksid, cinkova pločevina, cink-titanova pločevina, litopon, cinkovo belilo, žveplova kislina, cinkova žica, grafične plošče in razni drugi reprodukcijski materiali. Če h konverti-

bilnemu izvozu prištevamo še klirinškega oz. 33 milijonov dolarjev (predlani 43 milijonov). Cinkarna namreč na osnovi družabniške pogodbe z Nemško demokratično republiko prodava v to državo 53 odstotkov celotne proizvodnje titanovega dioksida, kar tudi predstavlja ves njen klirinški izvoz. Ob vsem tem je treba tudi povedati, da je lani uvozila s tujih trgov za 18,8 milijona dolarjev »blaga«, od tega za 16,4 milijonov z Zahoda in za 2,4 milijona dolarjev z Vzhoda.

Koristna uporaba odpadkov

Celjska Cinkarna je po široki javni razpravi sprejela pred tremi leti dolgoročni razvojni program, v katerem je opredelila nadaljnje povečanje novih pigmentov mas za gradbeništvo, antikorozijskih premazov in zaščitnih sredstev, grafičnih preparatov in agresivnih medijev. Nove naložbe bodo temeljile predvsem na uporabi domačih surovin, predvsem pa na izrabi industrijskih odpadkov iz lastne proizvodnje.

V Cinkarni ugotavljajo, da bi izvoz še lahko povečali, če bi nekoliko zanemarili domači trg, če bi bil zunanjetrgovinski režim stabilnejši in znan vsa za leto naprej in če bi vlada izvoz tudi bolj spodbujala.

In kaj načrtujejo za letos?

Osnovne so tri usmeritve: rast proizvodnje za en odstotek, ohranjanje izvoza na ravni minulega leta, prav tako uvoza, in produktivno zaposlovanje, ki pa mora zaostajati za rastjo proizvodnje. Načrtujejo, da bodo izvozili za 55 milijonov dolarjev izdelkov (za štiri odstotke več kot lani), od tega za 19 milijonov na Zahod in za 36 milijonov dolarjev na Vzhod. Na tuje bodo prodajali iste izdelke kot dozdaj — titanov dioksid pločevino, kemolit plošče litopon in belilo, vendar le v primeru, če bo izvoz tudi spodbuden. Na področju uvoza (načrtujejo ga za 20 milijonov dolarjev) ocenjujejo, da ne bi smel povzročiti zastojev v proizvodnji zaradi pomanjkanja surovin.

V Cinkarni bodo letos za naložbe namenili več kot 25 milijard dinarjev — 4,5 milijarde za dokončanje investicij, ki so jih začeli že lani, 15,4 milijarde za letošnje naložbe, 0,9 milijarde za dokumentacijo in pripravo investicij in 4,4 milijarde za posamične nabave. Omenimo še večje naložbe! Za intenzifikacijo proizvodnje titanovega dioksida bodo namenili okrog tri milijarde dinarjev, za mešanico in pakirnico rastlinskih zaščitnih sredstev okrog ene milijarde, za dograditev skladiščnih prostorov pri Grafiki III skoraj dve milijardi, za drugo fazo odlaganja poldrugo milijardo in za KKC nekaj manj kot 1,2 milijarde dinarjev. Večino denarja za naložbe bodo zagotovili investitorji — posamezne temeljne organizacije, nekaj denarja bodo združili na ravni delovne organizacije, sicer pa predvidevajo, da bodo tuji viri predstavljali v finančnih načrtih le petodstotni delež.

DNEVI TENISA

od 14.-19. marca

loparji za tenis, strune,
žogice, trenirke, torbe - tenis,
trakovi itd.

Napenjanje loparjev
vsak dan 16-19 ure
sobota 9-12 ure

M ŠPORT
RADOVLJICA
mürka

ZELO UGODNO – ZELO UGODNO

kovinotehna

Blagovnica FUŽINAR Jesenice

RADIATORJI JUGOTERM

na obročno odplačevanje

NEMOGOČE JE MOGOČE

mira RADOVLJICA
Tel.: 75-036

M - KŽK GORENJSKE
TOZD Komercialni
servis Kranj

V našem SKLADIŠČU
PRED ŽELEZNIŠKO
POSTAJO V KRANJU

vam nudimo po ugodnih
cenah:

krmila za nesnice,
krmila za piščance,
ostala krmila, koruzo,
pesne rezance, krmilno
moko, jedilno olje, jajca
itd.

Skladišče je odprto vsak
dan od 7. do 14. ure, ob
sobotah od 7. do 12. ure.

Informacije po tel.:
21-652.

TEKSTILINDUS KRANJ

Odslej redno v INFORMATIVNO PRODAJNEM
CENTRU

VELIKA IZBIRA KOLEKCIJSKIH TKANIN

UNIKATNI VZORCI

Pridite, obiščite nas!

Informativno prodajni center Kranj, Prešernova 1,
tel.: 25-168

GAST '88

19. DO 24. MARCA
VSE ZA GASTRONOMIJO

OPREMA ZA HOTELIRJE,
GOSTINSTVO IN KMEČKI TURIZEM

ŽIVILA, OSVEŽILA
IN ŽGANE PIJAČE ZA VELIKE IN MALE POTROŠNIKE

AVSTRIJSKI SEJEM PIVA S ČEZ 200 VRST PIVA

SEJMI V

MEDNARODNA
IN NARODNA
TEKMOVANJA

N
CELOVCU

NIKIER
KAKOR TAKI

TOZD MALOPRODAJA

V sodelovanju z DO
AGRARIACOOP Zagreb
organiziramo

PRODAJO
sadnega drevja
in okrasnega grmičevja

pred prodajalno SP Storžič na Kokrici
od 17. do 19. marca
od 10. do 16. ure

**Če ste v zadregi, kako saditi, vam bo na
voljo priznani strokovnjak z nasveti!**

Če bo vreme zelo slabo, bo prodaja
kasneje. O datumu vas bomo pravočasno
obvestili!

Izkoristite izredno priložnost za pravilno
izbiro in sajenje sadnega drevja ter
okrasnega grmičevja!

IZBRALI SO ZA VAS

V MERKURJEVI prodajalni SUPER MARKET UNION na Jesenicah, Cesta Maršala Tita 22, so dobro založeni in imajo veliko izbiro servisov za črno in belo kavo, za čaj, garniture skodelic, skleda za solato, servis za pecivo in kompot. Poleg omenjenega je tudi velika izbira garnitur, kozic in loncev domačih proizvajalcev. Kupite lahko tudi posamezne kose.

ZCP, CESTNO PODJETJE KRANJ n.sub.o.
KRANJ, Jezerska c. 20

Po sklepu odbora za delovna razmerja TOZD Vzdrževanje in
varstvo cest objavljamo prosta dela in naloge:

1. VZDRŽEVANJE CESTE

- za enoto Kranj, 2 delavca
- za enoto Škofja Loka
- na relaciji Področje - Petrovo brdo, 3 delavci
- za enoto Radovljica, 1 delavec

Pogoji: priučen delavec - cestar z internim izpitom oz. stro-
kovnim tečajem, 1 leto delovnih izkušenj, starejši od 18
let, 3 mesečno poskusno delo.

2. VZDRŽEVANJE ELEKTRO NAPRAV 1 delavec

Pogoji: VK električar jaki tok oz. električar - energetik -
IV. stopnja, 3 leta delovnih izkušenj, starejši od 18 let,
3 mesečno poskusno delo.

Za objavljena prosta dela in naloge bomo delo sklenili
za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidati naj pošljejo pisne vloge o izpolnjevanju pogojev v 8
dneh po objavi na naslov: ZCP Cestno podjetje Kranj, Jezerska
cesta 20.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po sprejemu skle-
pa.

TEHNIČNI BIRO JESENICE
64270 JESENICE, KIDRIČEVA 41

Komisija za delovna razmerja pri Tehničnem biroju razpisuje
prosta dela in naloge

TAJNICE DIREKTORJA DO

Pogoja: srednja administrativna šola ali druga ustrežna šola
dve leti delovnih izkušenj na istih ali podobnih delih

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim de-
lovnim časom. Predpisano je trimesečno poskusno delo.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati
pošljejo v roku 8 dni po objavi na naslov: Komisija za delovna
razmerja, DO Tehnični biro Jesenice, 64270 Jesenice, Kidriče-
va 41. O opravljeni izbiri bodo kandidati obveščeni v roku 15
dni po opravljeni izbiri.

gorenjski tisk p.o.
moše pijadeja 1, p. p. 81
64000 kranj.

Objavlja prosta dela in naloge

GRAFIČNO OBLIKOVANJE II

V. stopnja izobrazbe, smer grafično oblikovanje in 2 leti de-
lovnih izkušenj
Delo je enozmerno in ga združujemo za nedoločen čas z
dvomesečnim poskusnim delom.
Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska
služba DO 8 dni po objavi.

Sesir

TOVARNA KLOBUKOV ŠEŠIR, p.o. ŠKOFJA LOKA

Na osnovi sklepa 12. seje Delavskega sveta Komisija za raz-
pis prostih del in nalog individualnega poslovnega organa
razpisuje prosta dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVNEGA ORGANA

Kandidati morajo poleg splošnih, z zakonom predpisanih po-
gojev, izpolnjevati še naslednje pogoje:
— da ima višjo ali srednješolsko izobrazbo ekonomske, tek-
stilne, organizacijske ali druge ustrezne smeri
— da ima 3 leta oziroma 5 let delovnih izkušenj pri opravlja-
nju del oziroma nalog s posebnimi pooblastili
— da imajo sposobnost za organiziranje in vodenje DO
— da pri svojem delu uveljavljajo načela samoupravljanja in
socialistične morale
— da izpolnjuje pogoje določene iz Druženega dogovora o
uresničevanju kadrovske politike v občini Škofja Loka

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev za razpisana dela
in naloge naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov:
Tovarna klobukov ŠEŠIR, Škofja Loka, Kidričeva 57 z oznako
— Za razpisno komisijo.

Kandidate bomo o izidu obvestili v 30 dneh po sklepu DS.

SKUPNA STROKOVNA SLUŽBA SIS
OBČINE ŠKOFJA LOKA

objavlja na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja dela
in naloge

PRAVNIKA

za pravna opravila za samoupravne interesne skupnosti in
strokovna dela na področju socialnega varstva.

Pogoji:

- visoka izobrazba pravne smeri
- pravosodni izpit
- dve leti delovnih izkušenj
- trimesečno poskusno delo

Z izbranim kandidatom bomo sklenili delovno razmerje za
nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev razpisa naslo-
vite v 10 dneh po objavi na naslov: Skupna strokovna služba
SIS občine Škofja Loka, Spodnji trg 40, 64220 Škofja Loka.

Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 30 dneh po zaključku ob-
jave.

M-KŽK-AGROMECHANIKA
Kranj Hrastje 52/a

Nudi brezobrestni kredit:

- za traktorje TV 420 TOMO VINKOVIČ, Bjelovar
- za lastno proizvodnjo: škropilnice, pršilnice itd.

Tel.: Kranj - Hrastje HC 34-034, 34-035,
Kranj, Koroška c. 25, 24-786

MALI OGLASI

tel.: 27-960
cesta JLA 16

aparati, stroji

Prodaj TRAKTOR TV 730, Selca 27,
tel.: 66-285. Ogljed od 17. ure dalje.

Pralni STROJ gorenje 663 bio, brezhi-
ben, ugodno prodaj. Tel.: 89-100, po-
poldan 3551

Prodaj starejši barvni TV. Tel.: 27-929
3554

Prodaj avtomatski SADILEC za krom-
pir, mešalec sena pajk SRO 2, jermeni-
čnica za traktor ZETOR in semenski
krompir igor. Prebačevo 45, tel.:
37-203 3556

Pletilni STROJ brother dvoredni s
krojilcem, prodaj za 320 SM. Tel.:
61-518, popoldan 3563

Prodaj dva črno-bela TV. Tel.: 45-488
3572

Ugodno prodaj kotni brusilni STROJ
iskra. Tel.: 24-313 3579

Prodaj skoraj nov barvni TV. Fisher,
tel.: 28-639 3581

Prodaj PUHALNIK tajfun, brez mo-
torja z dodatnimi cevmi SENO. In-
formacije Pegam, Mišiče 4, tel.:
79-449 3582

Prodaj enofazni CIRKULAR mio stan-
dard, 15 odstotkov ceneje. Tel.: 46-507
3601

Prodaj nov VIDEOREKORDER, sony
KASETOFON in MAGNETOFON. Tel.:
25-014, popoldan in zvečer 3606

Zelo ugodno prodaj VIDEOREKOR-
DER znamke ITT, z deklaracijo, sistem
VHS, star 8 mesecev. Tel.: 37-434 3616

Ugodno prodaj pletilni STROJ. Tel.:
75-937, po 17. uri 3617

Prodaj 8 kanalno mešalno mizo SOL-
TON PA 250 in ojačevalec 2 x 100 W-
melodija. Tel.: 22-889, popoldan 3619

Ugodno prodaj pletilni STROJ. Tel.:
75-937, po 17. uri 3617

Prodaj 8 kanalno mešalno mizo SOL-
TON PA 250 in ojačevalec 2 x 100 W-
melodija. Tel.: 22-889, popoldan 3619

Ugodno prodaj pletilni STROJ. Tel.:
75-937, po 17. uri 3617

Prodaj suhe SMREKOVE OBLOGE
(opaž), zelo primerne za oblaganje
stropov in sten, šir. 5,7,9 cm. Dolžina
po želji, od 1 do 4 m. Tel.: 64-103 3593

Ugodno prodaj pletilni STROJ. Tel.:
75-937, po 17. uri 3617

Prodaj suhe SMREKOVE OBLOGE
(opaž), zelo primerne za oblaganje
stropov in sten, šir. 5,7,9 cm. Dolžina
po želji, od 1 do 4 m. Tel.: 64-103 3593

Ugodno prodaj pletilni STROJ. Tel.:
75-937, po 17. uri 3617

Prodaj suhe SMREKOVE OBLOGE
(opaž), zelo primerne za oblaganje
stropov in sten, šir. 5,7,9 cm. Dolžina
po želji, od 1 do 4 m. Tel.: 64-103 3593

Ugodno prodaj pletilni STROJ. Tel.:
75-937, po 17. uri 3617

Prodaj suhe SMREKOVE OBLOGE
(opaž), zelo primerne za oblaganje
stropov in sten, šir. 5,7,9 cm. Dolžina
po želji, od 1 do 4 m. Tel.: 64-103 3593

Ugodno prodaj pletilni STROJ. Tel.:
75-937, po 17. uri 3617

Prodaj suhe SMREKOVE OBLOGE
(opaž), zelo primerne za oblaganje
stropov in sten, šir. 5,7,9 cm. Dolžina
po želji, od 1 do 4 m. Tel.: 64-103 3593

Ugodno prodaj pletilni STROJ. Tel.:
75-937, po 17. uri 3617

Prodaj suhe SMREKOVE OBLOGE
(opaž), zelo primerne za oblaganje
stropov in sten, šir. 5,7,9 cm. Dolžina
po želji, od 1 do 4 m. Tel.: 64-103 3593

Ugodno prodaj pletilni STROJ. Tel.:
75-937, po 17. uri 3617

Prodaj suhe SMREKOVE OBLOGE
(opaž), zelo primerne za oblaganje
stropov in sten, šir. 5,7,9 cm. Dolžina
po želji, od 1 do 4 m. Tel.: 64-103 3593

Ugodno prodaj pletilni STROJ. Tel.:
75-937, po 17. uri 3617

Prodaj suhe SMREKOVE OBLOGE
(opaž), zelo primerne za oblaganje
stropov in sten, šir. 5,7,9 cm. Dolžina
po želji, od 1 do 4 m. Tel.: 64-103 3593

Ugodno prodaj pletilni STROJ. Tel.:
75-937, po 17. uri 3617

Prodaj suhe SMREKOVE OBLOGE
(opaž), zelo primerne za oblaganje
stropov in sten, šir. 5,7,9 cm. Dolžina
po želji, od 1 do 4 m. Tel.: 64-103 3593

Ugodno prodaj pletilni STROJ. Tel.:
75-937, po 17. uri 3617

Prodaj suhe SMREKOVE OBLOGE
(opaž), zelo primerne za oblaganje
stropov in sten, šir. 5,7,9 cm. Dolžina
po želji, od 1 do 4 m. Tel.: 64-103 3593

Ugodno prodaj pletilni STROJ. Tel.:
75-937, po 17. uri 3617

Prodaj suhe SMREKOVE OBLOGE
(opaž), zelo primerne za oblaganje
stropov in sten, šir. 5,7,9 cm. Dolžina
po želji, od 1 do 4 m. Tel.: 64-103 3593

Ugodno prodaj pletilni STROJ. Tel.:
75-937, po 17. uri 3617

Prodaj suhe SMREKOVE OBLOGE
(opaž), zelo primerne za oblaganje
stropov in sten, šir. 5,7,9 cm. Dolžina
po želji, od 1 do 4 m. Tel.: 64-103 3593

Ugodno prodaj pletilni STROJ. Tel.:
75-937, po 17. uri 3617

Prodaj suhe SMREKOVE OBLOGE
(opaž), zelo primerne za oblaganje
stropov in sten, šir. 5,7,9 cm. Dolžina
po želji, od 1 do 4 m. Tel.: 64-103 3593

Ugodno prodaj pletilni STROJ. Tel.:
75-937, po 17. uri 3617

Prodaj suhe SMREKOVE OBLOGE
(opaž), zelo primerne za oblaganje
stropov in sten, šir. 5,7,9 cm. Dolžina
po želji, od 1 do 4 m. Tel.: 64-103 3593

Ugodno prodaj pletilni STROJ. Tel.:
75-937, po 17. uri 3617

Prodaj suhe SMREKOVE OBLOGE
(opaž), zelo primerne za oblaganje
stropov in sten, šir. 5,7,9 cm. Dolžina
po želji, od 1 do 4 m. Tel.: 64-103 3593

Ugodno prodaj pletilni STROJ. Tel.:
75-937, po 17. uri 3617

Prodaj suhe SMREKOVE OBLOGE
(opaž), zelo primerne za oblaganje
stropov in sten, šir. 5,7,9 cm. Dolžina
po želji, od 1 do 4 m. Tel.: 64-103 3593

Ugodno prodaj pletilni STROJ. Tel.:
75-937, po 17. uri 3617

Prodaj suhe SMREKOVE OBLOGE
(opaž), zelo primerne za oblaganje
stropov in sten, šir. 5,7,9 cm. Dolžina
po želji, od 1 do 4 m. Tel.: 64-103 3593

Ugodno prodaj pletilni STROJ. Tel.:
75-937, po 17. uri 3617

Prodaj suhe SMREKOVE OBLOGE
(opaž), zelo primerne za oblaganje
stropov in sten, šir. 5,7,9 cm. Dolžina
po želji, od 1 do 4 m. Tel.: 64-103 3593

Ugodno prodaj pletilni STROJ. Tel.:
75-937, po 17. uri 3617

Prodaj suhe SMREKOVE OBLOGE
(opaž), zelo primerne za oblaganje
stropov in sten, šir. 5,7,9 cm. Dolžina
po želji, od 1 do 4 m. Tel.: 64-103 3593

Ugodno prodaj pletilni STROJ. Tel.:
75-937, po 17. uri 3617

Prodaj SCIROCCO, letnik 1978. rran-
kovo nas. 164, Škofja Loka, ogled ves
teden do 13. ure 3590

Prodaj široka platišča z gumami za
VW. Pranič, Vodnikova 4, Lesce 3591

Prodaj OPEL REKORD 2000 S. Tel.:
70-462 3595

Prodaj OPEL KADET, letnik 1982, ga-
ražiran za 14 Mio. Tel.: 34-185 3596

Ukrojimo in sešijemo vam

ZAVESE

Pred nakupom zaves se
posvetujte! Tel.: 064/34-156

Ukrojimo in sešijemo vam

ZAVESE

Pred nakupom zaves se
posvetujte! Tel.: 064/34-156

Ukrojimo in sešijemo vam

ZAVESE

Pred nakupom zaves se
posvetujte! Tel.: 064/34-156

Ukrojimo in sešijemo vam

ZAVESE

Pred nakupom zaves se
posvetujte! Tel.: 064/34-156

Ukrojimo in sešijemo vam

ZAVESE

Pred nakupom zaves se
posvetujte! Tel.: 064/34-156

Ukrojimo in sešijemo vam

ZAVESE

Pred nakupom zaves se
posvetujte! Tel.: 064/34-156

Ukrojimo in sešijemo vam

ZAVESE

Pred nakupom zaves se
posvetujte! Tel.: 064/34-156

Ukrojimo in sešijemo vam

ZAVESE

Pred nakupom zaves se
posvetujte! Tel.: 064/34-156

Ukrojimo in sešijemo vam

ZAVESE

Pred nakupom zaves se
posvetujte! Tel.: 064/34-156

Ukrojimo in sešijemo vam

ZAVESE

Pred nakupom zaves se
posvetujte! Tel.: 064/34-156

Ukrojimo in sešijemo vam

ZAVESE

Pred nakupom zaves se
posvetujte! Tel.: 064/34-156

Ukrojimo in sešijemo vam

ZAVESE

Pred nakupom zaves se
posvetujte! Tel.: 064/34-156

Ukrojimo in sešijemo vam

ZAVESE

Pred nakupom zaves se
posvetujte! Tel.: 064/34-156

Ukrojimo in sešijemo vam

ZAVESE

Pred nakupom zaves se
posvetujte! Tel.: 064/34-156

Ukrojimo in sešijemo vam

ZAVESE

Pred nakupom zaves se
posvetujte! Tel.: 064/34-156

Ukrojimo in sešijemo vam

ZAVESE

Pred nakupom zaves se
posvetujte! Tel.: 064/34-156

Ukrojimo in sešijemo vam

ZAVESE

Pred nakupom zaves se
posvetujte! Tel.: 064/34-156

Ukrojimo in sešijemo vam

ZAVESE

Pred nakupom zaves se
posvetujte! Tel.: 064/34-156

Ukrojimo in sešijemo vam

ZAVESE

Pred nakupom zaves se
posvetujte! Tel.: 064/34-156

Ukrojimo in sešijemo vam

ZAVESE

Iščemo zastopnike za prodajo kozme-
tike. Šifra: TUDI VIKENDI 3594

Iščemo potnico za virmansko prodajo
didaktičnih igrac. Pogoji: avto, srednja
šola, prosti dopoldnevi. Šifra: SAMO
GORENJSKA 3612

razno prodaj

Prodaj zložljiv italijanski otroški VO-
ZICEK-marela. Tel.: 36-250 3548

Prodaj chico STOLČEK. Snedic,
Partizanska pot 12/a, Kokrica 3580

Prodaj SENO. Tel.: 79-598 3587

Prodaj PRIKOLICO za osebni avto.
Smokuč 40, Zirovnica, tel.: 80-409 3588

Prodaj DRVA in priključke za traktor
t.v. Tel.: 62-144, po 14. uri 3602

Prodaj zelo dobro ohranjeno 80 ba-
sno HARMONIKO melodija za 40 SM.
Pavlin, Finžgarjeva 9, Lesce 3609

stanovanja

Mlad par išče v najem manjšo SOBO
ali garsonjero. Šifra: JESENICE 3538

Leo Frelih, predsednik Zadrugne zveze Slovenije, na zboru kmetov v Voklem

Časi, ko se je vse prodajalo za med, minevajo

Voklo, 9. marca — Čeprav so kmetje na zboru v Voklem vztrajno zatrjevali »svojemu« direktorju Jožetu Žunu, direktorju Gorenjske kmetijske zadruge Janezu Šumiju in predsedniku zadrugne zveze Leu Frelihu, da se vse začne in konča pri denarju, pa se sestanek kljub temu ni izrodil v prepričevanju, kaj je predrago in kaj prepoceni.

Pritrditi pa velja kmetu, ki je dejal, da je zadnja podražitev mleka le malo izboljšala gnotni položaj živinorejcev, ker so se le nekaj dni zatem podražila tudi krmila. Leo Frelih je ob tem pojasnil, da so cene za liter mleka izračunane na osnovi povprečno produktivnih kmetij. Kdor tega povprečja ne dosega, tudi ne krije izdatkov prireje. O mleku pa je bilo tudi sicer izrečenih precej besed. Plačevanje po kakovostnih razredih je dalo dobre rezultate (kakovost mleka se je izboljšala, dodatek je vsaj zglede živinorejcem spodbuda za še boljše vzdrževanje hladilnih in molznih naprav ter čistoče nasploh), vendar je ob vsakem mesečnem izplačilu negotovost, ali denar za nagrajevanje kakovosti bo ali ne bo. Janez Šumi je predlagal, naj bi denar za zagotavljanje iz republiških virov, ker je v občinskih preskrbovalni skupnosti (naslednici intervencijskega sklada) ostalo po novi

delitvi za občinske in republiške programe ukrepov bolj malo denarja. Če je res, da tudi mlekarja težko prispeva svoj delež za plačevanje kakovosti, je menil Leo Frelih, potem je treba razmišljati o tem, da bi mlekarja sčasoma prešla pod okrilje zadrugne organizacije. Kmetje s predlogom niso bili najbolj navdušeni, eden od njih pa je dejal, naj jim družba raje kot mlekarja da nazaj zemljo, ki jim je bila odvzeta ob uveljavitvi zemljiškega maksimuma in ob drugih zmotah povojne kmetijske politike. Nekateri kmetje še vedno upajo, da jo bodo ob spremembi zemljiškega maksimuma v novi ustavi avtomatično dobili nazaj, vendar je predsednik zadrugne zveze ugasnil še zadnjo iskro upanja, ko je dejal, da je ta zemlja za zmeraj izgubljena. Kdor bo hotel povečati kmetijo, jo bo moral kupiti, zdaj še pod enakimi pogoji, kot veljajo za družbeno posestva. Še pred leti je druž-

beni sektor imel pri tem prednost.

Razprava o krompirju je še enkrat potrdila, da je krompir hudirjeva rastlina. Težave so vedno, pa naj bo letina dobra ali slaba. Zadrugno vodstvo je očitalo kmetom, da niso izpolnili pogojev in da je bilo zato tudi precej problemov pri izpolnjevanju zadrugnih obveznosti do kupcev. Kmetje so na to odgovorili, naj si zadruga očitek naprti na svoja ramena, češ da je krompir plačevala ceneje kot nekateri drugi. Leo Frelih je ob tem dejal, da minevajo časi, ko se je v kmetijstvu vse prodajalo za med. Na trgu je vse več presežkov hrane, zato bo vse večji pomen dobivala naročena, organizirana pridelava. Prihajajo časi, ko se bodo razmere na trgu še zaostrile in ko pogodba ne bo več samo kos papirja, temveč dokument, ki bo kršitelja lahko pripeljal na zatožno klop.

C. Zaplotnik

Volitve v radovljiški občini

Za predsednika izvršnega sveta deset evidentiranih

Radovljica, 11. marca — V teh dneh je v Radovljici več sestankov, na katerih se bo že marsikaj odločilo o kadrovskih zamenjavah v občinski skupščini in v izvršnem svetu ter v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti. Včeraj se je sestala koordinacijski odbor za kadrovska vprašanja pri predsedstvu občinske konference SZDL Radovljica, ki je razpravljala o evidentiranih za predsednika izvršnega sveta in pripravil predlog za današnjo sejo predsedstva. Rok za evidentiranje je potekel včeraj, do petka pa je bilo evidentiranih deset kandidatov oz. vsi člani izvršnega sveta — Ratomir Kafol, Andrej Golčman, Jože Resman, Zlatko Kavčič, Stanko Slivnik, Anton Černe, Jaka Vidic, Peter Slegel, Zvone Špec in Alojz Pintar.

Jutri, v sredo, popoldne bo najprej skupno zasedanje skupščinskih zborov, nato pa občinska kandidacijska konferenca. Na skupnem zasedanju bodo glasovali o razrešitvi sedanjega

predsednika izvršnega sveta ravna žerovnika, ki kandidira za »župana«, imenovali člana izvršnega sveta, ki bo vodil seje do izvolitve novega predsednika 13. aprila, predstavili pa bodo tudi mandatarka za sestavo izvršnega sveta. Na kandidacijski konferenci bodo najprej obravnavali dosedanje volilne postopke, nato pa razpravljali o morebitnih dodatnih predlogih in se s tajnim glasovanjem opredelili do posameznih kandidatov. Za predsednika občinske skupščine kandidirajo trije, Marko Bezjak, Jože Rebec in Pavel Žerovnik, vsak od njih pa bo moral dobiti tretjino glasov, da se bo uvrstil na kandidatne liste za volitve 13. aprila. Na seji bodo razpravljali in glasovali tudi o možnih kandidatih za predsednika in člane predsedstva SRS in za druge funkcije v republiški skupščini in v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti.

C. Zaplotnik

ZELO UGODNO — ZELO UGODNO

kovinotehna

Blagovnica FUŽINAR Jesenice

RADIATORJI JUGOTERM

na obročno odplačevanje

NEMOGOČE JE MOGOČE

Prostorski posegi v Triglavski narodni park

Urbanistični in politični problemi

Radovljica, 8. marca — Ko je radovljiški izvršni svet na torkovi seji obravnaval poročilo o urejanju prostora na območju Triglavskega narodnega parka in še zlasti v Bohinju, se je v razpravo vključil tudi predsednik občinske skupščine Bernard Tonejc. »Urejanje prostora ni le urbanistični problem, v radovljiški občini postaja tudi politični,« je dejal. Ne gre le za Bohinje, zapleta se tudi na Bledu, v Zasipu, v Radovljici... Doseči moramo skladnost delovanja med komitejem za urejanje prostora in varstvo okolja in med inšpekcijskimi službami in pa prepričati, da se v to delo vnašajo neka osebna nasprotja. Če problema ne bomo rešili z dogovorom, bodo morali o tem odločati zbori občinske skupščine.

Nesporno je, da veliko problemov pri prostorskem urejanju izhaja iz spremenjenega odnosa do enega najlepših območij v Sloveniji. Če so se ne tako dolgo na tem območju načrtovali močno urbanizacijo in skupno 12 tisoč ležišč, je zakon o Triglavskem narodnem parku (TNP) zavrl

posege v prostor in zavaroval naravno in kulturno dediščino. Marsikdo tudi ni dojel, da na zemljišču, ki ga je kupil za gradnjo počitniške hišice (v okviru zazidalnega načrta), po sprejetju zakona ni mogel graditi in še danes ne more.

Radovljiški in republiški urbanistični inšpektor ugotavljata, da je bil nadzor nad izvajanjem zakona o TNP otežkočen oz. onemogočen zaradi nepravilno izdanih ali pomanjkljivih dovoljenj za posege v prostor. V Bohinju so sporni predvsem obnova Mladinskega doma, gradnja taborniškega doma, urejanje avtokampa Ukane in gradnja enajstih stanovanjskih hiš nad Mostnico v Stari Fužini. V komiteju sicer priznavajo, da vse odločitve zaradi zastarelosti prostorsko izvedbenih aktov niso imele »ustrezne podlage«, vendar pa hkrati trdijo, da vsi ti posegi pomenijo uresničevanje nalog, ki so bile sprejete s planskimi dokumenti in jim delovna organizacija TNP načeloma ni nasprotovala — različni so bili le pogledi na izvedbo, prišlo pa je tudi do samovolje investitorjev.

Naj bo tako ali drugače: v poročilu o ogroženosti Bohinjskega jezera (pripravila sta ga republiški urbanistični in vodnogospodarski inšpektorat) lahko preberemo, da mora republiški komitej za urejanje prostora in varstvo okolja poostri nadzor nad radovljiškim upravnim organom pri izdajanju dovoljenj za posege v TNP, v razpravi na seji izvršnega sveta pa smo slišali, da upravni organ premalo upošteva strokovna mnenja — pa četudi bi morala vsebinska, naravovarstvena načela prevladovati nad formalnimi.

Izvršni svet je po precej živahni razpravi med drugim sklenil, da mora Triglavski narodni park dobiti prednost pri financiranju in izdelavi prostorskih načrtov in pri zagotavljanju strokovnih osnov za razglasitev spomenikov naravne in kulturne dediščine. Inšpekcije morajo poostri nadzor, republiškemu izvršnemu svetu pa je priporočil, naj zagotovi sodelovanje pristojnih republiških organov pri prostorskih posegih v TNP.

C. Zaplotnik

GLASOVA ANKETA

Pred odločitvijo za poklic

Kranj, 14. marca — Decembrska anketa med gorenjskimi osmošolci je pokazala, da bo v prvih letnikih srednjih šol dovolj prostora za vse, saj je razpisanih prostih mest 3000, osmošolcev pa 2528. Razen njih 457 učencev zaključuje obveznost v nižjih razredih; v skrajšane srednješolske programe jih namerava le blizu sto. Anketa je tudi pokazala, da pretiranega navala letos predvidoma ne bo v noben program, tako da šolam najbrž ne bo treba omejevati vpisa.

Srednje (in visoke) šole bodo do 2. aprila sprejemale prijave za vpis v prvi letnik, do 4. maja se bodo kandidati še lahko premislili in prijave nesli drugam, kasneje jih bodo sprejemali samo še tisti programi, ki ne bodo polni. Podrobneje so o vpisu, pogojih izobraževanja, programih in smereh šolniki seznanili kandidate na informativnem dnevu v petek in soboto.

Matjaž Dolenc, osmošolec, iz Gorenje vasi: »Odločil sem se za računalništvo, ker me že dalj časa zanima in ker mislim, da je to poklic prihodnosti. O programu računalništva sem veliko slišal že v šoli pri socialni delavki, ki me je podprla pri odločitvi — sprva sem kolebal med računalništvom in elektroniko — še več pa na informativnem dnevu v kranjski šoli. Upam, da bom dobil štipendijo v Iskri Telematiki.

Blazenka Derlink iz Radovljice: »Na informativni dan sem prišla s hčerko, ki namerava v naravoslovno-matematično usmeritev. Zanj se je sama odločila. Tudi mene zanima, kakšni predmeti bodo, kako bo z zaključnim izpitom, ki se vrača, predvsem pa, kakšni so pogoji za začetek. Mislim, da je informativni dan zelo koristen, saj na predavanju v osnovni šoli ne morejo iti v podrobnosti za vsak program, smer.«

Romana Vreček, osmošolka, iz Velesovega: »Pri razmišljanju o poklicu mi je malo pomagala starejša sestra, odločila pa sem se sama. Računalništvo me zanima, morda bom lahko dobila tudi kadrovske štipendije. Zaprtila bom v Iskri Telematiki ali Kibernnetiki. Na informativnem dnevu me je predvsem zanimalo, kakšni predmeti bodo in koliko jih bo.

Dejan Jalovec, osmošolec, iz Kranj: »Nisem se še odločil. Premišljam med ekonomsko in naravoslovno-matematično usmeritvijo. Na informativni dan bom šel v obe šoli. Zelo dobro je, ker sta za to na voljo dva termina v petek, pa še rezervni v soboto. Najbrž precej vrstnikov še okleva. Starši me ne silijo in mi povsem prepuščajo odločitev.«

H. Jelovčan
Foto: F. Perdan

Obisk v planinski enoti JLA

— Minuli petek so v kranjski vojašnici sprejeli člane komiteja za SLO in DS iz republiškega komiteja za delo. Seznanili so jih z delom in življenjem v enoti ter jim prikazali film z urjenja v gorah. Po ogledu muzeja v vojašnici so jih odpeljali še na smučarski poligon na Pokljuki. (S) — Foto: F. Perdan

GLASOV VEČER

V petek, 25. marca, ob 19. uri bo prvi Glasov večer v hotelu Creina v Kranju.

O kulturi in politiki se bosta pogovarjala Viktor Zakej in dr. Matjaž Kmecl

Če vas zanima, kaj bosta povedala, če bi radi sami kaj povedali ali vprašali, javite svojo udeležbo na številko 28-880 (tajništvo uradništva Gorenjski glas). Rezervirajte vam bomo jedez v restavraciji. Konzumacija je 5.000 dinarjev in jo boste poravnali na prireditvi.

Obljubljamo, da boste uživali ob iskrenem pogovoru slovenskih razumnikov in skrbni postrežbi v restavraciji.

Uredništvo
GORENJSKI GLAS

Upokojenci v Belo Krajino

Kranj, 15. marca — Prihodnji četrtek, 24. marca, bodo kranjski upokojenci krenili na enodnevni izlet v Belo Krajino. Ogledali si bodo Ribnico, Kočevje, grobnico in druge znamenitosti v Črnomlju, rojstno hišo Otona Župančiča v Vinici, Adlešiče, Podzemlje in Metliko. Vsi, ki bi radi na izlet, se še vedno lahko prijavijo v pisarni kranjskega društva upokojencev na Tomšičevi 4.

Malorca in Frideric Chopin

— V krajevni skupnosti Trata v škofjeloški občini, kjer imajo vsake štirinajst dni zanimiva predavanja za krajane, imajo v četrtek, 17. marca, na programu zanimivo predavanje pod naslovom Malorca in Frideric Chopin. Predavanje bo ob 18. uri v osnovni šoli Cvetka Golarja, predaval pa bo Pavle Hafner.

Tridnevni plesni vikend

Cerklje — Za konec tedna se obeta v Cerkljah še ena zanimiva in prijetna zabavna prireditelja, ki jo pripravljata Picerija Kovačičeva in Grad pri Cerkljah. Že prvi večer se bo začel tudi izbor najboljših disco plesalcev, ki se bo potem v polfinalnem tekmovanju nadaljeval naslednji večer (sobota) ob isti uri. Finalno tekmovanje v disco plesni pa bo v nedeljo, ko bo hkrati potekalo tudi tekmovanje deklet za izbor najlepše na plesnem vikendu. Tekmovanje se bo v nedeljo začelo že ob 17. uri. V soboto in nedeljo bo nastopil ansambel Melos, nastopila pa bo v soboto tudi plesna skupina Andreja Kovačiča. Prireditelja, Picerija Kovačičeva in Grad, je za obe tekmovanja pripravil tudi lepe nagrade. Prvonagrajeni (do tretjega mesta) iz discoplesov bodo dobili karte za ogled koncerta Michaela Jacksona in še denarno nagrado in enake nagrade tudi najlepša dekleta. Pripravljeno pa imajo tudi še več manjših nagrad. Podrobnejše informacije dobite po telefonu (064) 42-340.